

311493

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

జేన్న పట్టణము 1926 వ నం॥ అక్టోబరు నెల 23-వ తేది శనివారము

No 172

నంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయసామనంపత్తర ఆశ్వయుజమాన బహుళ ద్వితీయ.

నంచిక ౧౭౨

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్ప వాఠిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. వందభాష వీటి చూచి కొనిన ఔషధముగలుగదు.

అమృతాంజనము నకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
జ్వరముల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
కాళోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

దక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కిర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కిర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీది, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

మ ర ల ధ ర లు త గ్గి న వి.

అక్టోబరు 18 తేదీ నుండి ప్రారంభము.

వెంటనే డెలివరీ చేయబడును.

టూరింగుకారు

రు 2,050 టూరింగుకారు

రు 2,270

లైటు డెలివరీ

,, 1,865 లైటు డెలివరీ

,, 2,085

కమ్మర్షియల్ చాసిస్

,, 1,495 కమ్మర్షియల్ చాసిస్

,, 1,715

పైన ఉదహరించిన మాదిర్లు స్టాక్కు లేకుండా
యెక్కువ బరువు నావు 4 కార్డు టైర్లతోగూడినవి.

పైన ఉదహరించిన మాదిర్లు సెల్వుస్టార్డు
5 బెల్టాన్ టైర్లతోగూడినవి.

12 పాసింజర్ల బస్సు రు 2,000

16 పాసింజర్ల బస్సు ,, 2,400

మోటారుబండ్లు ఏర్పడిన దినము మొదలు యిదియే తక్కువ ధరగలది.

ఓ క్కు అండు కో, లి మి టె డ్., మద్రాసు

ప్రాంచి-టూటికోరన్.

ప్రచురమైనవి!
కాలవరసము.

ఇంగ్లీషు నేర్చుకొనవలయు నను ఆశ్చర్యతో ఎదురుదూచుచుండిన, సోదరులారా!
ఎందుకు మీరు వ్యసనపడెదరు. కొంచెము ప్రతులేయున్నవి.

ప్రచురమైనవి!
ఫలమధికము!

అపారమైనవివరము. తక్షణమే ఆర్జునచేయుడు. ఈ పుస్తకము 10000 జనులచే ప్రచురితమైనది. 700 పుటలుగలది. రెండు మాత్రపు నీయకాలో తైము. శ్రీరామలవాకి పట్టాభిషేకము శ్రీనీతాదేవి వివాహము మొదలు రి ఆఫ్ టోకొవరములు గలది. ధృష్టిగనునింపు:—మోసముపొందుటకు మా రిజిస్టర్డ్ లేజీ ప్రేమచూర్ము వర్తకము గల పుస్తకమును గవనించి తీయుడు. మోసపోతుడు ఈ ప్రకటనయందు తెలుపబడిన ప్రకారము ఈ పుస్తకమును తీసివో పైకను వాపసు పంపబడును.

ఆంగ్ల ఆశాశ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఉపాధ్యాయులు లేక సులభముగ ఆంగ్ల భాషను 60 దినములలో నేర్చుకొనవచ్చును.

తెలుగు ఆక్షరములను చదివి తే ఇంగ్లీషు పదములను తెలుగుకొనవచ్చును. ఇదివరకు ఇటువంటి పుస్తకము బయటపడలేదు. ఇది శ్రీ త్రహదీగా ఇంగ్లీషు మాట్లాడుటకును, చురువుటకును, వ్రాయుటకును, నేర్చుకొనుటకు నుభవ తెనుగులో ప్రయోగపడినది.

ఆంగ్ల రాజ్యాధిపత్యమునకు లోబడిన చాన దేశములో ఇంగ్లీషు భాషయే ముందుకువచ్చి ఒక్కొక్కరి మొదటను, తీవ్రపాఠమునకును, నాగరికమునకును కారణముగా ప్రకాశించునది అందరికిని తెలిసినవిషయముగా నుండియు కొన్ని సంవత్సరముల వల్లను, సౌకర్యము లేనందునను కొందరు ఈ భాషను నేర్చుకొనవలసి విడివిడి వివిధ న్యసనపతులను నునము కండ్లారా చూచుచున్నాము. ఇందులో ఒక పదమును కల్పించు విధమును వాటి యొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును, వ్యుత్పత్తి, పద్యములు, దినములు, నెలలు, సంవత్సరములు, పుష్కములు, ఆయుధములు, పెండ్లి, నీమంతనోట్టేనులు మొదలైనవి ఇంగ్లీషులోను, తెలుగులోను వ్రాయబడియున్నవి. చిన్నకథలు సామెతలను వాటియొక్క ఇంగ్లీషు అర్థమును నిండా సులభమైన శైలిలో చూపింపబడియున్నది. నుమారు 700 పేజీలుగల పెద్దపుస్తకము. అందమైన నీమకాలికో బయిండు చేయబడియున్నది. ప్రైలును, బాలరకు, వ్యాపారాలకు, పనిచేయువారికి ఉపాధ్యాయులకును మిగల ముఖ్యమైనది. ఆంగ్లము తెలియని చదువారి కష్టమును తీర్చుటకుగాను కొన్ని మంచి రచితములను ముద్రించుట, ఒకరు ప్రాణముపెడును కాలములో వ్రాయవలసిన ఉయిలు కాపనలను నెలటితేపు లెక్కలు కలవడి వగైరాలు చేర్చబడినవి. ఈ పుస్తకము 1-కి ధర రూ 2 లు.

వ్యాపారాలకు ప్రత్యేక ధర. తమరు ఒక పుస్తకమును కొని చూచినయెడల తామే యి మిత్రుల కందరకు మా పుస్తకమును కొనునట్లు చేయదురనుటకు సంకేతము లేదు.

యెంజింట్లు కానలయును. వివరములకు యీ క్రిందివారికి వ్రాయుడు.

టి. రాజగోపాలు మొదలియారు, కిరి 2 టంకశాలవీధి, మింటు పోస్టు, మదరాసు.

గమనింపుడు! ప్రైలుయొక్క మప్రసాదా!! పరిక్షింపుడు!!!
ఆనేకులు ఉపయోగించి యోగ్యతాపత్రము పడసినది. 1808

పుత్రసంతాన సంజీవి నూనె

ప్రైలుయొక్క గర్భమున పురుగులుచేరి ఇందియును నాశపొందుటచేతను, పడే పడే సంసారగుణమును భరించుటచేతను గర్భిణీశ్రమనందు కండపెట్టి రక్తగడ్డ యున్నను, వాయుపుష్పత్యము చేరినను ప్రైలును గర్భమునిచ్చును. అట్టివారొక్కడ నూనెను ఉపయోగించుటచేతను 1 టి లేక 2 దమ్ములీల తొనక నోవేర్చున 15 రోజులు నేర్పించినవో గర్భిణీశ్రమను నుండు ఆగువిధములను రోగములను నివర్తించి ఆమరునెలలోనే గర్భము నిలుచును. కొందరికి 2-3-4 నెలలవరకు నిలిచి పిమ్మట బోవుట గలదు. అట్టివారికిమాడ ఈ బోషణము పరమశ్రేష్ఠ మైనది. నీనా 1-కి నెల రు 2-0-0

యక. వి. గోపాల్ మెడికల్ హాల్,
27 వెంకటేశ మేష్ట్రీవీధి, సామాకూరుపేట పోస్టు మద్రాస్.

“జావకముంచుకొనుడు”

ఓటోమధురాణి
మేనోహరమున పుష్కసారము. ఇంకను పరిమళమును వెదజల్లుటలో దీనికిపాటి వేరొకటి లేదు. ఉపయోగింపుడు.

“మెజిస్టిక్” హేరాయిలు

శిరోజములను పెంచును. మెదడునకు చలువదనము నిచ్చును. ఇతర తెలుములవలె వెండ్రుకలకు యెట్టిహాని చేయును. మంచిపరిమళము గలది.

జేమ్స్ నెల్సన్ అందు కంపెనీ,
237 గోవిందప్పనాయని వీధి, మద్రాసు.

హిందూఇన్స్ రెన్సు (18-10-26)

బొంబాయి జీవభీమాకంపెనీ లిమిటెడ్; స్థాపితము 1908.
అన్నివిధములైనటువంటి జీవభీమాపాలనలను ఇచ్చు మొదటితరగతి ఇండియాకంపెనీ.

ప్రత్యేక లక్షణములు
(1) తక్కువ ప్రీమియము, (2) ఎక్కువ లాభము, (3) ఆటోమేటిక్ సాక్ ఫర్ ఫీచర్, (4) ధారాళమైన షరతులు, (5) దయగల నిర్వాహకము, (6) తీవ్రమైన నిరూపించిన తక్షణమే సామూహ్య చెల్లించెదరు.

వివరములకు నీదిగువవారికి వ్రాసిన బడయగలక.
K. PADMANABHAPAI, B. A.,
Secretary Madras Branch
Post Box No. 337 Mount Road Madras.

(“సంజీవి” రక్షతాయతు) (2) Mesmerised Talisman.

దీని ధరించిన వైద్యు, కలరా, స్ఫోటకము మొదలైనవి సోకవు వ్యాధులు, ఆపదలు, గండములు తొలగును. విశ్వర్యము ఆరోగ్యము, బలము, బుద్ధిశక్తి, తెలివి, అందము నిచ్చును పరీక్షలో జయము కలుగును. గొప్పవారి దయ లభించును పని చేయుదును. వ్యాపారమున లాభముపడును. అనేక మందిచే మెప్పు పొందినది. 1-కి రూ 1-8, 2-కి రూ 2-12, 3-కి రూ 3-12, 6-కి రూ 6, 12-కి రూ 9, పోస్టేజి యిశాం రతిరాజ పీఠ్యవృద్ధి మార్గము:—ఇండ్రి యమున గట్టిపరచును. స్వప్నమందును, మూత్రముతోను పీఠ్యము నవ్వచుచున్న నిలుపును. ముడిమిసి, నల్లంపకత్తమును పో గొట్టి యావన మెంపగును. ఎంతబలహీనని కయిన వరములకు బలమునిచ్చి ఎక్కువ కామోదేకమును కలిగించి మనుషటికన్న అనేకరెట్లు సంసారమును మిచ్చును. డబ్బి రూ 2 పోస్టేజి వేరు. పి. ఆర్. జనార్దనం నాయుడు, ఒంగోలు, (గుంటూరు జిల్లా.

తిరుత్తని హనుమజ్జ్యోతిషాలయము

జాతకము

మీ జాతకచక్రము గాని, జననకాల వివరముగాని, రెండును తెలిపాడు, జాబు వ్రాయువేళకుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము నెలవారి నామాలాగముగా ఫలము వ్రాయుటకు రు 2-0-0 సం|| 5-టికి రు 7-2-0

వి. కె. శరగోపాచార్యులు,

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తని.

తండ్రివిలాసము:—“హనుమాన్” తిరుత్తని.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటీనుండి రక్షించువారే.

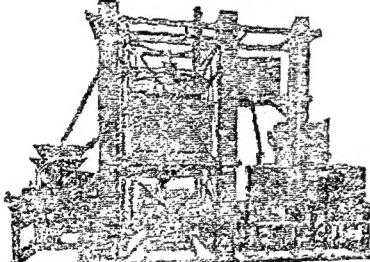
మద్రాసు వెన్నిల్ ప్యాకర్

తపాలావెట్టె రు. ౧౬, మదరాసు.

1964

ఎఫ్. హెచ్. శూచ్యల్, జి. ఎం. బి. హెచ్.

విద్యుత్తుమిల్లు ఎంజినీరులు, హోంబర్లు

సెలెక్షన్ కలెక్టర్ డ్యూయము, పపమిల్లులయందు స్పెషల్ టిప్పులు గంటకు 1 1/2 సంవిమొదలు 1500 సంవల విద్యుత్తును నిచ్చు మిల్లులను సక్లెయిచేయుదుము. విద్యుత్తుమిల్లులు పూర్తి ఇన్ స్టలేషన్ తో సహా గలదు. గట్టిగా తయారుచేయబడినది. సులభముగా స్థాపింపవచ్చును. డ్రైవింగ్ పవరు కొంచెము, ఎక్కువ లాభకరము, ఫలితము ఆమోఘము. అద్భుతముగా పనిచేయును. మెల్లకరలు కోసీలు, ప్లాడ్డి సెపరేటరులు, ఎంజిను శాంపులు ఉములే ముంద బడు కొలిమితో సహా గలదు. ప్రవర్తింపబడిన బాగాలన్నిటిలోను గొప్పబహుమానము తీవ్రబడినవి.

సోల్ ఏజంట్లు:—

వి. వెంకటాచలం బ్రదర్స్,

2861

17, లింగి శెట్టివీధి, మద్రాసు. లేక 9, పాతపావర్ లైన్, బెంగుళూరు.

స్వాతంత్ర్య లక్షణము

“మేక్స్విసి” గారు వ్రాసిన స్వాతంత్ర్యలక్షణములు అను ఆంగ్లగ్రంథమునకు అనువాదము.

దేశభక్తి గలవారందరు తప్పక చదువవలసిన అపూర్వ ప్రచురణము.

తపా ఖర్చు ప్రత్యేకము.

నెల ప్రతి 1-కి రు 1-0-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

6, 7, తంబు శెట్టివీధి

మదరాసు.

కార్యాలయ స్పెషియాలిటీలు

1293

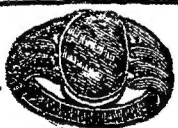
Table with 3 columns listing various services and their rates. Services include typing, bookbinding, and printing. Rates are listed in rupees and paise.

వర్తకులకు ప్రత్యేక ధరలు గలవు. Spencer & Co., Ltd. (W. E. SMITH & Co., Department) MADRAS

కాతాదారుల కొక హెచ్చరిక వారి స్వలాభమునకై దీనిని ప్రతియొక్కరు తప్పక గమనింపవలెను.

ఆర్యులూ! మేము ఈదిగువ తెలుపబడిన విలాసముతో 19 సంవత్సరములనుండి నగలవ్యాపారము జరిపించుచున్నాము. "ఉమ్మిడి" అను పదమును చూచిన అనేకులు అది మా బ్రాంచియాయని పదే పదే అడుగుచున్నారు. ఈ దిగువ తెలుపబడిన విలాసముగలది మాత్రమే మాచే నిర్వహింపబడుచున్నది. మాకు ఇతర బ్రాంచీలు లేవు. కాని మీరు మోసపోకుండుటకై "ఉమ్మిడి" అను పదమును మాత్రము గమనింక ఈదిగువ తెలుపబడిన మా పూర్తివిలాసమును గమనించి చూడవలెనని యిందుమూలముగా అందరికి తెలియజేయుచున్నాము. పూర్తివివరములు తెలియగోరువారు మావద్దకువచ్చిన విశదముగా తెలుపబడును.

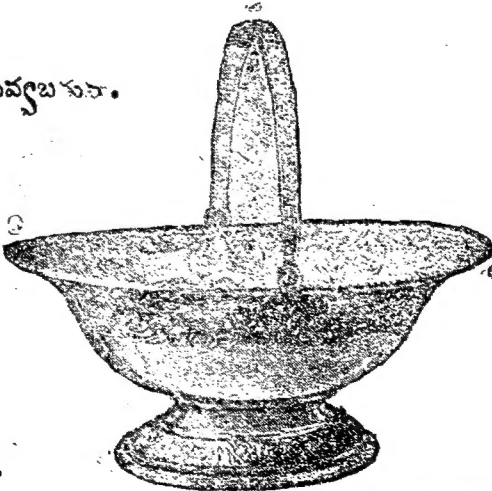
ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

శ్రీ లక్ష్మీ వర్మ

కోక ప్రకారము నగలుతయారుచేసి యివ్వబడును.

అన్నివిధములైన బంగారు, వెండి నగలు, వేడుకసామానులు గా నాలు, గొలుసులు, గడియారం గొలుసులు, నాగవత్తులు మొదలగునవి సాఅందముగా తయారుచేసి యివ్వబడును. మావద్ద తయారుతయారుచేయు సామానులకు యంత్రసహాయముచే, జక్కగాను, అందముగాను, శ్రమింప చేయు మైనింగుల యంత్రోష్ట్రాలు గలవిగా యుండును. యింకా అన్ని విధములయిన నీనుకవలముల కట్టడపునము చేయబడును. యొకతూ? మా వద్ద ఆర్డరు యిచ్చినచో మీకు సంపూర్ణకృపి చేందార సమృద్ధి గలను. నర్తకులు మాకంపెనీనల్ల మంచిలాభము పొందవచ్చును. నతంతివిలాసం పొప్రయిటరు, వే. నర్తనారాయణచారి, నర్తనవర్మ) నెం 12/9 కోపు వెంకటాచలయ్యగారిది, నువ్వారు.

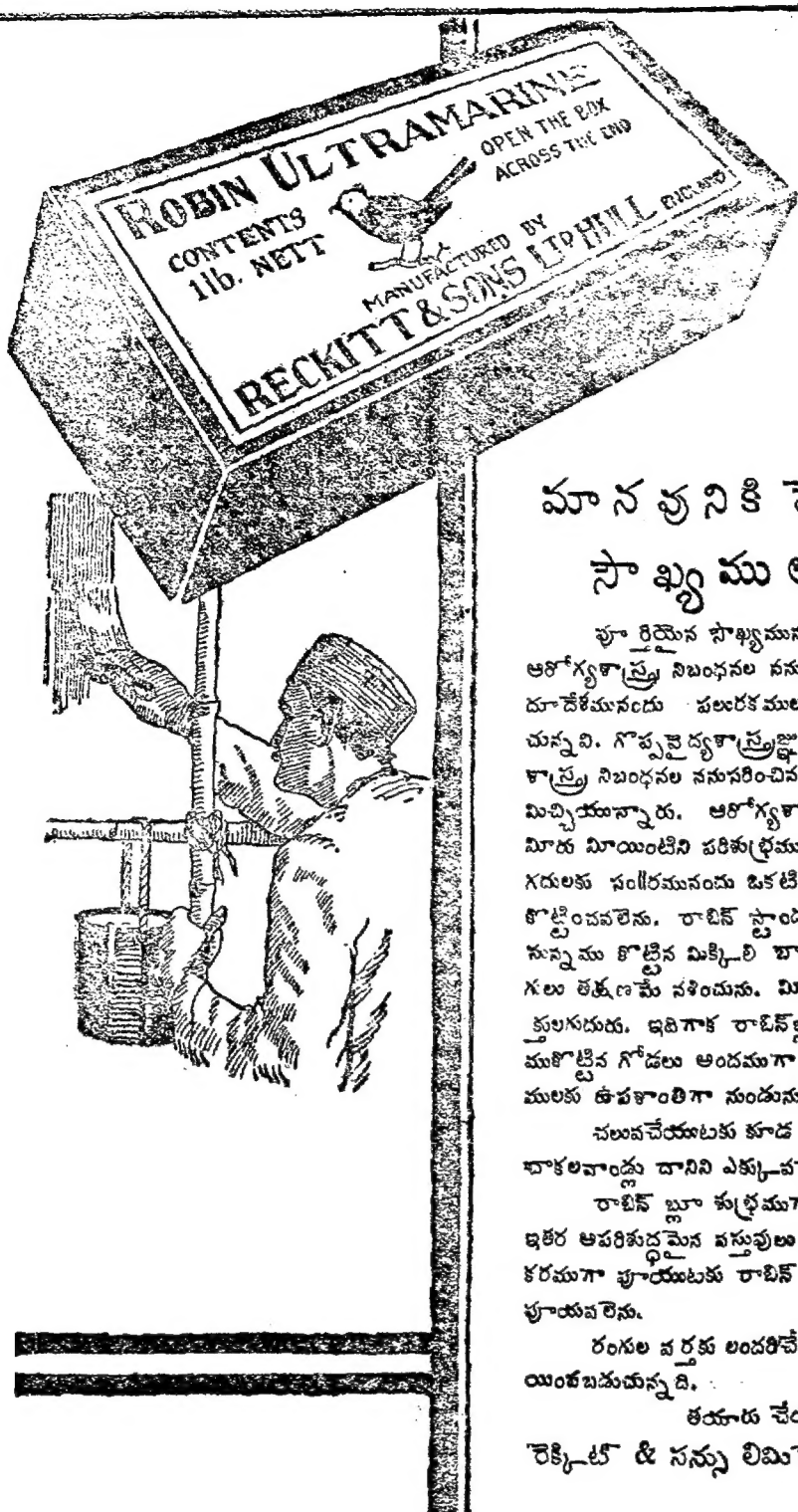

శ్రీ కృష్ణావతారతత్వము

ఇది పురాణరాము లన్నింటినుండి మహాభారత హరివంశ శములనుండియు శ్రీకృష్ణకథల సంగ్రహించి వరుసగా నులభ్యతే లిని వచనరూపమున వ్రాయబడును. సంశయములు తొలగించు నల్లు శాస్త్రీయసమాధానములు వ్రాయబడును. స్తోత్రము లక్షే ముద్రించబడును. 350 పుటలకు దక్కునగాకుండ, జక్కని తెండుచేయించి 8 రెలల కొకతూరి 1-8-0 లకు చందాదారు లకు వీసిగా బంపబడును. 12-0-0 లు పంపినవారు పోషకు లుగా బ్రకటింపబడుదురు. 1, 2, 3 సంపుటములు నిధముగా నున్నవి.

జనమంచి శేషాద్రిశర్మ, అంధ్రప్రధానపండితులు, మునిసిపల్ హైస్కూలు 3 గది, 2208

వాణిజ్యము ప్రాక్రశాల, బెజవాడ.

మా నవునికి మొట్టమొదటి సౌఖ్యము ఆరోగ్యమే.

పూర్వమున సౌఖ్యమును గడించుట కేమి చేయవలెను ? ఆరోగ్యకాస్త్ర నిబంధనల ననుసరింపవలెను. ప్రస్తుతము హిందూదేశమునందు పలురకముల వ్యాధులు పురుగులచే గలుగుచున్నవి. గొప్పవైద్యకాస్త్రజ్ఞులు నవర వ్యాధులు ఆరోగ్యకాస్త్ర నిబంధనల ననుసరించిన సులభముగా రావని ఆభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. ఆరోగ్యకాస్త్రపద్ధతి ప్రకారము మొదట మీరు మీయింటిని పరిశుభ్రముగా నుండుకొనవలెను. తరువాత గదులకు పంజరమునందు ఒకటి లేక రెండు దళాలు గున్నము కొట్టించవలెను. రాత్రిన్ స్తాండర్డు బ్లూను గున్నముతో కలిపి, గున్నము కొట్టిన మిక్కిలి బాగుగా నుండును. అందుచే పురుగులు తక్షణమే నశించును. మీరును ఆ నేకవ్యాధులనుండి విముక్తులగుదురు. ఇదిగాక రాత్రిన్ బ్లూను గున్నముతో కలిపి గున్నముకొట్టిన గోడలు అందముగా నుండుటయే గాక, మీ నేత్రములకు ఉపకారముగా నుండును.

చలువచేయుటకు కూడ రాత్రిన్ బ్లూ చాల శ్రేష్ఠమైనది, చాకలవాండ్లు దానిని ఎక్కువగా ఉపయోగించుచున్నారు.

రాత్రిన్ బ్లూ శుభ్రముగా నుండును. ఇందులో ఇనుక, ఇతర అపరిశుద్ధమైన వస్తువులు చేరనేరదు. గున్నము తృప్తికరముగా పూయుటకు రాత్రిన్ స్తాండర్డు బ్లూను కూడ చేర్చి పూయవలెను.

రంగుల వర్ణము లందరిచే రాత్రిన్ స్తాండర్డు బ్లూ విక్రయించబడుచున్నది.

తయారు చేయువాడు :-
రెక్కిట్ & సన్స్ లిమిటెడ్., హల్ & లండను.

భూ ప్రసిద్ధిచెందిన వుల్ సెలీ మోటారులను చూడుడు.

మిక్కిలి గుణ ప్రసిద్ధి చెందినది.

Wolseley

చూచుటకు మిగుల అందమైనది.

లండను దామస్కస్ ఇండియా

కాన్ స్టాంటినోపిల్ బాగ్ దాద్

ఇంగ్లాండు నుండి హిందూదేశమునకు మేజరు ఫార్ బస్ లీత్ యొక్క అద్భుత ప్రయాణమును పై పత్రమున చూడుడు.

8,527 మైళ్ళు దూరమును, బాటలు లేని ప్రదేశములయందును, ఇనుక యెడారులయందును, ఇనుపదారులలోను, బంక ప్రదేశములలోను, తొంబదియారు దినములలో ప్రయాణమొందినది.

11/22 H. P. వుల్ సెలీ స్టేండర్డు రెండు సీటరు,	11/22 ,, వుల్ సెలీ డిలక్సీ మాడల్ 4 సీటరు ,,	5,350
చెయిన్ డ్రైవు	రూ 4,200	11/12 ,, స్టేండర్డు మాడల్ గియరు టైపు ,,
,, ,, నాలుగు ,,	,, 4,400	11/35 ,, టూరింగ్ కారు 5 సీటరు ,,
11/22 ,, వుల్ సెలీ డిలక్సీ లైటు సెలూను గియరు టైపు		,, 6,550

అనేక శతాబ్దములవరకు పనిచేయదగిన ఒక వుల్ సెలీ మోటారును ఇప్పుడే తిని అనుభవించండి.

మదరాసు రాజధానికి సోల్ యేజెంట్లు:- ఆర్. పటేల్ అండు కో., మదరాసు.

18 & 20 జనరలు పీటర్స్ పోర్ట్ మూంట్ పోర్ట్, మదరాసు.

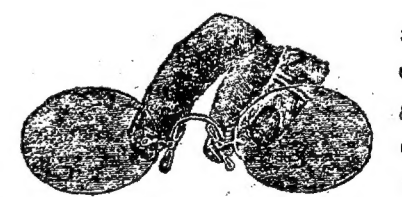
నేత్రములు జీవనోపాయమునకు ఆధారమైనవి

విక్ సన్ అండు కో;

సులోచనములను విక్రయించు వర్తకులు

165 బ్రాడ్వే - మద్రాసు

బ్రాంచి 589 ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ తిరువళ్ళూరి, మద్రాసు

మనలో చాల మంది కండ్ల జబ్బులను ఆశ్రయించేయరు. నేత్రములు ఆధారములకన్న ముఖ్యమైనవి. మీ కండ్లను జబ్బున్నదని తోచినపక్షమున ఆశ్రయించుకొని మనలో చనముల కొరకై మాకు జాబును వ్రాసిన మీ జబ్బులనుండి విముక్తి కలెదగలరు.

మా యేజెంట్లు ఉత్తర పరగణాలలో ప్రచారమును చేయుచున్నారు. మీరు వారితో ఆలోచించిన మీకు తక్కువ ధరలో సులోచనములను నియమించగలరు. ధరలు సరసము.

WICKSON & Co.,
Ophthalmic Opticians, 165 Broadway, Madras.

ఆయుర్వేద వైద్య రత్నాకరమ్

ఆపూర్వ అత్యద్భుత గ్రంథము రు 3-0-0

అంగ్రజై వైద్య రత్నా వళి రు. 2. భస్మ ప్రకాశిక రు. 1.

ఆయుర్వేద భాషణ వివగ్యర

శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి 2046

పి. యస్. పి. సి. బెజవాడ.

హనుమాన్ సముచ్చి

యస్. రంగనాథంశెట్టి అండు బృదరు, నెం 12, బందరు వీధి, మద్రాసు.

1727

లోక ప్రసిద్ధమైనది. దీనినికొనమానమైనది వేరులేదు. చర్మవ్యాధులకు నంజీవివంటిది. ఎచ్చలు నుదూరుకును.

గుంటూరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ స్వర్ణవిలేజ్ లో జనాభా

తాము ఆక్టోబరు 10-వ తేదీన "గుంటూరు జిల్లా ఎన్నికలు" అను పేరిట ప్రచురించిన వ్యాసమును ఆక్టోబరు 12-వ తేదీ, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గాంచిరి. నేను ముందు మా పను దినములనుండియు, జ్వరపీడితుడనై యుండినందున పత్రికలు జూ ముఖ్యముగా నివి విశ్వాసముగా నిలిపింపలేదు. ఈ నెల 16-వ తేదీన గుంటూరుజిల్లా యెన్నికలను పోషించు వ్యాసమును ఆంధ్రప్రదేశ్ లో గాంచిరమగు భాగ్యముకూడా తటస్థించినది. అందు తాము వ్రాసినవ్యాసమును సంతృప్తిగా చదివించిరి. తమకుగల కాంగ్రెసుయందు భక్తి తెలిసికొంటిని. కాని, కొన్ని లోపములను, కలహములను అచ్చటచ్చట గాంచవలసి వచ్చి నందులకు చింతిల్చితిని.

మన జిల్లా తరపున కాననభక్తు నిలువబడిన రి మంది అభ్యర్థులలో 7 వ అభ్యర్థియని తమరు వ్రాసిన సింహాచలముగా రిని గురించి వ్రాయుచున్నప్పుడు "కమ్మవారికి పూర్తి బలిమి లేక పోవుటచే జిల్లాబోర్డులో సింహాచలముగారికి యీ పదవి లభ్యమైనదిగాని బాధపడుచున్న మా గుంటూరు జిల్లా కమ్మవారు మరెవ్వరికి రెండవపదవి నిచ్చుట కలలోనివార్త."

"నాయకుగారిని ప్రతిఘటించుటకు బ్రాహ్మణుడే పిరికి కావలసివచ్చెను."

అని వ్రాసిన పదములు దూరాలలోచన లేక పోవుట చేతను కేవల పాక్షికబుద్ధి చేతను వ్రాసియుండవచ్చునని నా అభిప్రాయము. ఇవి కేవలము అసత్యమని నేను దృఢముగా చెప్పగలను. కారణ మేమన, కమ్మవారికి బలములేనందున సింహాచలం పంతులుగారిని ఆ పదవికి నిలుపలేదు. గుంటూరు జిల్లా బోర్డు నందుండిన నాయుడే తర పార్టీయందు మిక్కిలి సమర్థుడయిన నాడు యీ సింహాచలంగా రొక్కలే యని తలంచుటచేతను, ఏకమ్మవారి సహాయంతో నీపంతులుగారు నరసారావు లేట తాలూకాబోర్డునుండి జిల్లా బోర్డుకు సభ్యులైకొ కమ్మవారు, అశ్రీపంతులుగారి పట్టుదలను గురించియు, గుణగతములను గురించియు, చెప్పుటచేత నెవరు పంతులుగారిని, జిల్లాబోర్డు వైసి ప్రసిద్ధింతు పదవికి నిలిపి జయముగాంచునట్లు సహాయపడిరి. బాధపడుచున్న "మాగుంటూరు జిల్లా కమ్మవారు మరెవ్వరికి రెండవపదవి నిచ్చుట కలలోనివార్త అని వ్రాసితిరి" మన గుంటూరుజిల్లాలోనే చేరిన శేష లైతాలూకా కనగాలపిర్కా గొరిగిపూడి వాస్తవ్యులును, ప్రస్తుత శేషలైతాలూకాబోర్డు ప్రసిద్ధింతుగారును అయిన. మ. రా. శ్రీ. దేవిదేవి బసవయ్యచౌదరిగారు తనసాటి కమ్మకులముల బంధువును విక్రమమును అయిన మోటూరు కోటమ్మగారు తాలూకాబోర్డుకు ఒక అభ్యర్థిగా నిలువగా అచ్చటనున్న రెండు స్థానములకు పద రు కోట య్య గారికి పాటి గా న్నట్లుపట్టు కలిగినట్లునంటి కులమును, ఆ పిర్కాయందు పలుకుబడి తక్కువ గలిగినవాడున్నా అయిన మ. రా. శ్రీ. ప్రబల సుబ్రహ్మణ్యగారిని తనతో పాటు రెండవ అభ్యర్థిగా పెట్టుకొని పదరు బసవయ్యగారు పదరు సుబ్రహ్మణ్యగారిని గెలుపొందజేయుట తలపించినది.

శేషలైతాలూకాయందు మరొక పిర్కాకు రావు వెంకట్రాయణంగారు రను నొక నెలనువారిని నిలిపి పదరు పిర్కాయందు అసంఖ్యాకులైయున్న కమ్మవోటర్లున్నప్పటికిని కల మవారు బహుస్వల్పముగా వున్నప్పటికిని పదరు పిర్కాకు ముగి కొందరు కమ్మ అభ్యర్థులు నిలిచినప్పటికిని కులభేదమును పాటించక పదరు వెంకట్రాయణంగారిని గెలుపొందజేసిన శ్రీ దేవిదేవి బసవయ్య చౌదరిగారిని ఆ పిర్కా కమ్మవాయకులను వోటర్లను మిత్రుని స్తుతింపవలయునో తెలియజేస్తుది.

ఒక ప్రశ్న

ఈ జిల్లాయందు బ్రాహ్మణ వోటర్లసంఖ్య హెచ్చుగా యుండిన పిర్కాల యందు యెచ్చట నైన బ్రాహ్మణులు మాని ఇతర కులస్థులకు అభ్యర్థిత్వమును అవకాశమును గలగజేసిన పిర్కా యెచ్చట నైనా కలదా?

అట్టి విషయమును నేను ఎచ్చట కని విని యెరుగను.

(2) క్రిందటిసారి కాననభక్తు యెన్నికలలో పిల్లలను జ్ఞి అంజనేయులుగారు, బాగర్లయూడి మప్రసాదుగారు కలసి కాంపెట్టుగా అందు అంజనేయులుగారు కాంపెట్టు ప్రకారం

వ్యాధిగా పనిచేయలేదనియు, అందువలననే శ్రీ మహాస్వామిగారు, అఖరువారుగా వచ్చియుండిననియు, అందువలన ఈసారి కమ్మవారికి అంజనేయులు గారిమీద, ద్వేషమున్నదనియు క్రిందటిసారి అంజనేయులుగారికి బ్రాహ్మణులు సింగిల్ వోట్లువేయుటవల్ల వారిలోకొందరికి గట్టి నమ్మకము గలిగి ఈ సంవత్సరము వారికి సహాయము చేయగూడదని కమ్మవారు ప్రచారముచేయు చున్నట్లున్నది. క్రిందటిసారి రాజకీయ కక్షలమీద సమరము జరిగియుండలేదని వ్రాసియుండితి. ఇదియును కేవలము పొరపాటుయిన యభిప్రాయము.

నాస్వాభిప్రాయము నాపిర్కాయందు అనేకమంది బ్రాహ్మణులు క్రిందటిసారి అంజనేయులుగారికి సింగిల్ వోట్లువేయుట నేనుమాచిరి. వేసినవారు చెప్పగాకూడా నేను వినియుంటిని. కావునక్రిందటిసారి యిట్టి మోసకత్తములు జరిగినందువలననే శ్రీ మహాస్వామిగారు అఖరువారుగా వచ్చుట తలపించినది. ఇది కేవలము యథార్థము.

క్రిందటిసారి రాజకీయముమీద సమరము జరిగియుండలేదని చెప్పితిరి. మన జిల్లాయందు యేసంఘముయినను యేబారి యయినను, యేకులముయినను, కులకక్షలు నిశ్చయముగ పాటించక రాజకీయ కక్షలమీదనే ఆధారపడి యిదివరలో యెప్పుడయినను సమరము జరిపియున్నదా? లేక ప్రస్తుతము జరుపుచున్నదా? నిశ్చయముగ అట్టి భాగ్యమే మనజిల్లాకు తలపించినందులకు మనవిదివరకే ధన్యులమై యుండుము. "కమ్మవారికి, శ్రీ. యతిరాజులునాయకుగారు, పూర్తివిజ్ఞ" అని వ్రాసియుండిరి. కమ్మవారికి నివేరిమికోర్టులో ఇంత ప్రాముఖ్యమూడా మీకు తెలిసియుండును. ఇందుకు తార్కాణము.

కురిమిగో కమ్మవారికి శ్రీ నాయుడుగా రెండు విరోధి అపకారియో, దుర్గురాల కమ్మవారికి వారంత పోటును, ఉపకారియు అయియున్నారు.

తన స్వాధీనుకొరకు పనిచేయుచున్న శ్రీ నాయుడుగారికి ఈ జిల్లాయందు నిజమైన విరోధులును, హితులును గూడా లేరని నా నమ్మకము.

ఇంకను చాపట్ల న్యాయవాదులు ప్రజలు మహాస్వామిగారిమీద ద్వేషముచేత శ్రీ యతిరాజులునాయకుగారికి వోట్లు యివ్వనిశ్చయించినట్లు తాము వ్రాసియుండితి. ఇది యంతనాశ్చర్యకరమో తమకేగూహ్యము. మీరు వ్రాసిన ప్రాతముజ్ఞి ఈ జిల్లాయందు విద్యార్థిమైలేనట్టి బ్రాహ్మణులు కూడా కొన్ని స్వాధీనులు పురస్కరించుకొని జన్మసుపాత్రికి సహాయము చేయుచున్నట్లు తెలుసుకొనుట కంతయో చింతిల్చుచున్నాను.

THE VITAMIN MILK FOOD.

హిందుదేశము భవిష్యత్తు.

ప్రస్తుతముగల పిల్లలచే నూనెంచబడుచున్నది. మీబిడ్డలకు ఆహారమును తెలివితో ఇవ్వవలెను. వారు బలవంతులు గాను, బుద్ధిశాలులగును పెరుగుట మీరుచూడగలరు. వారు దేశభివృద్ధికి ప్రాణధారమైన ఆస్తి, మీబుద్ధిశాలతనమునకు కీర్తి.

మీబిడ్డలకిచ్చు ఆహారమును మీరు పరీక్షించ నవసరములేదు. అనేక రకముల ఇండియాదేశపు శీతోష్ణసితికి కావలసిన మీగడ గల సరియైన ఆహారము గ్లాక్స్ ఒక్కటియే. ఎప్పుడును గ్లాక్స్ నే ఉపయోగింపుడు. మీరు తరువాత తల్లి తండ్రులుగా నుండినందుకు సంతోషింతురు!

ఆల్ ఫ్రెడ్ యంగు ఆండు కో., లిమిటెడ్, (ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

(1)

తపాలపెట్టె నెం. 40 మద్రాసు.

కావున మహాశయా, కులకక్షలయందును, మతకక్షలయందును, జోక్యముకలగజేసికొనక ఒక రాజకీయమునందే పనిచేయుచున్న పతికారాజమని పేరుపొందిన ఆంధ్రప్రదేశ్ కకు తమవంటి విశేషములుండి ఇట్టి వ్యాసములు వ్రాసినందుకు కాంగ్రెసునందు కొలవినో గొప్పగనో, అభిమానముండి సహాయముజేయుచున్న సంఘములుకూడ యికముందు కాంగ్రెసు సంస్థ యెడల అభిమానముపొయి దూరమున నేమా యని భయముచే నేనిట్లు హెచ్చరించవలసి వచ్చినందులకు తమింపజేయుచున్నాను. మన జిల్లాయందే కాదు, మన రాష్ట్రముందేకాదు. మన దేశమందంతటను, యే యొక కులమునుగాని, యేయొకజాతినిగాని, యేయొక్క మతముగాని, ముందిదనిగాని, చెడుదనిగాని, నిర్ణయించుటకు పిలువేదని నాయభిప్రాయము.

రాజకీయవేత్తలు త్యాగశీలురు. మహాశయాలు. అన్ని మతములందును, అన్ని కులములందును, అన్ని జాతులయందు ఉండవచ్చును. దేశద్రోహము, మతద్రోహము, కులద్రోహము స్వాధీనులు అన్నికల, మత జాతులయందుకూడా నుండవచ్చును. ఆట్లుండుట ప్రకృతిసహజమే కావున సోదరాధికముందు యేకులమునుగూర్చియు, యేజాతినిగూర్చియు నిందాపనించుటవేయవలెనుగాకయని నాస్వాధీను పూర్వకముగా వేచుచున్నాను.

గుంటూరుజిల్లా వోటర్లకు హెచ్చరిక
మహాశయలారా! ఈ దఫా జరుగబోవు సామ్రాజ్య కాననభక్తి, రాష్ట్రీయకాననభక్తి, యెన్నికలయందు తమమన్న వోట్లు అధికారమును, కల మర కక్షలమీద ఆధారపడి దుర్వినియోగపరచక కాంగ్రెసు సంస్థయందే నిలువజేయునట్లు పిల్లల చట్టి అంజనేయులు పంతులుగారు, బయరామరెడ్డిగారు రాష్ట్రీయ కాననభక్తివల్ల వచ్చిన పేరుమార్గ నాయకుగారిని ధిల్లీ సామ్రాజ్యకాననభక్తివల్ల పంతులుగారు మీ సమ్మతల నొసంగి గెలుపొందింపజేసి మీ వోట్లు అధికారమును సద్వినియోగపరచమని మీ ఘనమును మిక్కిలిగా వేచుచున్నాను.

కన్నెగంటి సూర్యనారాయణమూర్తి చౌదరి,
నందిమోగు-గుంటూరుజిల్లా.

శ్రీ సత్యధ్యాన జ్ఞానతీర్థసమాజము - బందరు
ఈసమాజమువారి ప్రాప్తన పజయదశమినాడు బందరు గొడుగుపేటలో శ్రీ అంధాని శిరోమణి కాశీ కృష్ణాచార్యుల వారిచే "నూని గోవిందు" కథ కాలక్షేపము జరుపబడినది. ఆచార్యులుగారి కథనువిని ఎల్లరు సంతోషించిరి. మ-రా-శ్రీ నడింబి హనుమంతరావు పంతులుగారు ఆచార్యులుగారికి 116 రూలు సమర్పించిరి. (ఒక విశేషం)

కాంగ్రెసు అభ్యర్థి శ్రీయుత బత్తిన వెంకటాద్రి నాయుడుగారికి మీ ఓటు నియ్యండి

గుంటూరు, నెల్లూరుజిల్లాల సామ్రాజ్య శాసనసభ అభ్యర్థులు

ప్రస్తుతము ఆనేకు హిమాచలపర్వతము ఎన్నికల సంరంభము జరుగుచున్నది. ఎక్కడ జూచినను, విన్నను ఎల్లెక్క ప్రస్తావనలు, ఏవలుగురుచేరినను, నేనీ హితులు బంధువులు సంఘించినను ఎల్లెక్క నుమాటలే. నాటకకాలలహాస, పికారు నెర్లునపుడును, భోజనసమయములయందు సహితము పగలు, రాత్రి, ఈ మాదావిడియే మితిమీరి జరుగుచున్నది. ప్రతిమానపునకు స్వరం లేవచ్చు ప్రజలుచున్న ఈ దినములలో జరుగక తప్పదు. ప్రతివారును వారి వారి పలుకుబడియు, ధనమును వినియోగించి, లోకమును మాయమాటలచేతను, లంచములచేతను ఆకే మామోసముచేసి గణపజూచుచున్నారు. ప్రతిఒక్కరును వారి వారి హక్కుబాధ్యతలు గుర్తెరుగుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో మనమెవ్వరిని సామ్రాజ్య శాసనసభకు ప్రతినిధిగా బంపవలయునో బాగా యోచించి నిర్ణయించుట ప్రతి ఓటరు యొక్క కర్తవ్యము. గుంటూరు నెల్లూరు జిల్లాల తొపున ఢిల్లీ సభకు ముగ్గురు అభ్యర్థులున్నారు.

- (1) శ్రీయుత కోటరాజు రాజేశ్వరరావుగారు.
- (2) శ్రీయుత పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు.
- (3) శ్రీయుత బత్తిన వెంకటాద్రి నాయుడుగారు.

వీరిలో ఎవరును ఐరింపబడవలయునో యోచింతము. మొదటివారు గుంటూరు వాస్తవ్యులు, న్యాయవాదులు, బ్రాహ్మణులు. వీరితరపున 1908 సంవత్సరము మొదలు రాజకీయ రంగమున పనిచేయుచున్నారనియు, ప్రబాల్గానిన రియో పని చేయుచున్నారనియు ఒకకరపత్రమును కొందరు గుంటూరు న్యాయ వాదులుమాత్రము వీరి పట్టుతో సహా ముద్రింపించి ప్రకటించినారు. విషయమెంతవరకు నిజమో గాని వీరి ప్రవర్తనలన దీనికి భిన్నముగా తలంపవలసివచ్చుచున్నది. వీరు ప్రప్రథమమున కాంగ్రెసుకరపత్ర నిలువదలచి ఒకదరఖాస్తు కాంగ్రెసువారికి వంచి కాంగ్రెసువారు తనను నిలుపక పోయినయెడల స్వతంత్రముగా తాను నిలుతునని ప్రమాణపత్రమున చేపాలు చేసినారు. కారణాంతరముచే కాంగ్రెసువారు, వీరిని నిలుప వీలులేకపోయినది. ప్రమాణపత్రమున, ప్రజాభిప్రాయమున, తృణీకరించి వ్యతిరేకముగా నిష్పక్షే నిర్వీనవారు ఇక మీద నెవ్వరొక ప్రజాభిప్రాయమును మన్నించెదరా? ఇది గాక వీరు మాజిల్లాలో ప్రచారము చేయుచో కాంగ్రెసు వ్యతిరేకపదగర్హ తాను కాంగ్రెసు విరోధిననియు, కాంగ్రెసు అభిమానులనగర్హ తాను స్వంతంతునననియు, కాంగ్రెసువారిదగర్హ కాంగ్రెసువారు తనను నిర్ణయించక పోవుట తప్పనియు యేమేమో చెప్పుచున్నారు. కాన వీరియందు ప్రజలకు నమ్మకము లేదు.

ఇక రెండవవారు, పాములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు. వీరు నిడుబ్రోలుకాపురస్తులు, కమ్మకులమునకు చెందినవారు, యువకులు, ఉత్సాహవంతులు, గాని వీరు విద్యావంతులుగారు. వీరివ్యతిరేకముగా రాజకీయరంగమున ప్రవేశించుటచే వీరికిగల రాజకీయపరిజ్ఞానము కున్నది. వీరు ఏ పార్టీకి చెందినవారు కాదు. కాని వీరి ప్రచారము జన్మినవారి సహాయముచేత జరుగుచుండుటచే వీరు లోకమునకెంత యుపకరించుదురో తెలియుచున్నది. ఇదిగాక వీరు నిడుబ్రోలు పాకాల సెక్రటరీగానుండి కొంతసమయము అపహరించినవారు సేరము వీరిమీద మోపబడి బిల్లుకోర్టుకు కమిటీచేయబడి బామినమీద విచారణయేయవచ్చును. ఇట్టి వీరు ప్రజలసహాయ ముపేక్షించుట వెర్రి.

ఇక మూడవవారు బత్తిన వెంకటాద్రి నాయుడుగారు. వీరు కాంగ్రెసువారిచే నియమింపబడినవారు. నందంపూరు కాపురస్తులు, గొప్పవంశజులు, కమ్మకులస్తులు, పట్టభిద్రులు. వీరు స్వరాజ్యవాదము కాంగ్రెసుసభాధిపతి హక్కునుండి 1908 సంవత్సరము వెలువడిన నాలుగుండియం తివాజ్ఞానున రియో తనోదీక్షతో కృషిసల్పుచున్నవారు. లోకమాన్య తెలకగారు కారాగారమున వ్రాసిన గీతారహస్యమును తెలుగులో ముద్రించి ప్రకటించుటకు కారాగారము లనువారిలో నొకరు. శ్రీ గాంధీహక్తుని ఆదేశానుసారముగా ఖిచ్చు సభాధిపతియను రిజిస్ట్రేషన్ ఓల్డ్ పన్ను పొటుపడుచున్నవారు. మద్యపాన బహి

కనిగిరి (స్వకీయవిలేజు)

కాలమానము

అక్టోబరు 20 :—వర్షములు యంతవరకును తృప్తికరముగ కురియలేదు. ఎంచు పగలు తీవ్రముగను రాత్రిపూట చలియును, మంచును దినదినక్రమేణ తీవ్రమగుచున్నది.

తెలిగ్రాఫ్ ఆఫీసు

ఈ గ్రామము రైల్వేమార్గమునకు ఎటుచూచినను 40 మైళ్ల దూరములోనున్నది. ఇచ్చట నుమారు 10 పంలి క్రిందట తంఱి ఆఫీసునుమాడ పోస్టోఫీసులు ఏర్పాటుచేసిరి. ఇటీవల ప్రత్యేకముగా తంఱి డిపార్టుమెంటులో వరుంబడి తక్కువాయెను. ఖిచ్చు ఎక్కువచునున్నదను కారణముచేత నైమాసా రంభమునుండి తంఱి ఆఫీసును తీసివేయుదురని గొప్పవదంతులు బతులుచేసినవి. ఈ సందర్భమునుగురించి నుమారు 15 దినముల క్రిందట మా తహశీలుదారువారు రీడింగు రూముయొద్ద నొక పోయల సభను జరిపిరి. ఈ వదంతి యథార్థమగుచో కనిగిరి తాలూకావారికి చాల కష్టముగానుండును. ఇచ్చటికి రంగూను, అమెరికా మొదలగు ప్రదేశములనుండికూడ కేబుల్ గ్రాములు వచ్చుచుండును. ఇచ్చట సర్కారు ఆఫీసులు, కోర్టులు, పాక కాలలు అనేకములుగలవు. కాబట్టి పోస్టోఫీసు తంఱి ఆఫీసును యిచ్చటనుండి తీసివేయక స్థిరముగా నుండుటకు ప్రయత్నింపవలెనని ప్రజలందరును కోరుచున్నారు.

మార్పులు

ఫారెస్టు రేంజర్ మ. రా. శ్రీ, బి. వి. వైదీశ్వర ఆయ్యర్ గారు సెలవుమీద పోయినందున వారిస్థానే లూయిస్ గారు వచ్చి ఛార్జీ తీసికొనినారు. ఇచ్చట మిమక్ మధ్యమ పాక కాల ఆంధ్రోపాధ్యాయులైన శ్రీయుత విద్యాజ్ జాగర్లపూడి శేషచల శాస్త్రిగారికి కామిబోర్డు ఉన్నత పాకకాలలో తెలుగు పండితుల పదవి నిచ్చిన వినుటకు నెంతయు సంతసించెదము.

ఎన్నికల ప్రచారము

కానకసభ ఓట్లకొరకై అల్లూరునుండి కొందరు రెడ్డియు వెంకటసు, మల్లవరపు రామారావుగారును, కాంగ్రెసు తరపున నిర్వీర అభ్యర్థులగుగాను తీవ్రముగ ప్రచారము చేయుచున్నారు. రాజశ్రీ బెజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు స్వయముగ కనిగిరి, పాదిరె, దర్శి తాలూకాలలో ప్రచారము సలిపి వెళ్లిరి. వెంకటగిరి నుమారాజుగారి తరపున వారి ఏజెంటును, నాకర్లు గ్రామగ్రామమునకు తిరుగుచున్నారు.

రాయలు వ్యవసాయ కమిషను

ఢిల్లీ, అక్టోబరు 22 :—వ్యవసాయ ప్రదర్శనమండలి వివిధకోర్టులను సందర్శించుచు రెండుగంటలు సేటి ఉదయమున రాయలు వ్యవసాయ కమిషనుసభ్యులు గడపిరి. డాక్టరు మేన్ మొదలగువారు చక్కని విషయములను సభ్యులకు బోధిరి.

(అ. (పె.))

మార్గ దినములలో కాంగ్రెసువారికి పూర్తిగ తోడుపడి వారి యుద్యమమునకు సాయపడి ధైర్యముతో పనిచేసినారు. అవి మొదలు సేటివరకు నిశ్చలమైన దృఢనిశ్చాసముతో కాంగ్రెసు ఆదేశానుసారముగా మెలగుచున్నారు. దేశ, ప్రజాసేవాప్రియలు, ఇట్టి వారి దేశము పేక్ష చేయదు. బానిస రాజ్యమున రాజకీయరంగమున వివిధకక్షలకు తావులేదు. ఉండునది రెండుపక్షములే. ఒకటి ప్రజాపక్షము. రెండవది ప్రభుత్వపక్షము. ఎవరెవ రెన్ని పేరులు పెట్టుకొననను ఆపక్షము లన్నియు ప్రజావిరోధిపక్షము లనవలయును. ఇక ప్రజాపక్షము ఒక్క కాంగ్రెసుపక్షమే తప్ప ఇతరమేమియులేవు. స్వాతంత్ర్యము పొందవలయునన్న కాంగ్రెస్ సభా శత్రుమే ప్రస్తుతస్థితిలో కర్తవ్యము. కాన దీనిని ఎల్లరు బాగుగ యోచించి ఏకాగ్రీకారావసరమై మోసగాండ్రను, ప్రభుత్వమువారి ప్రక్క తాళమువేయు స్వాధీనపరులకు ప్రభావతీనిధులుగా బంపక కాంగ్రెస్ ఆజ్ఞానున రియో ప్రభుత్వమువారిలో ప్రజల హక్కుల కొరకు ధైర్యముతో పోరాడు శక్తిగల కాంగ్రెసు ప్రతినిధియగు శ్రీయుత బత్తిన వెంకటాద్రి నాయుడుగారిని ఎన్నుకొని తమ కర్తవ్యమును నిర్వహించెదరుగాక.

20-10-26 పొణకా పట్టాభిరామరెడ్డి, జిల్లా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1923-వ సం॥ అక్టోబరు 23-వ తేది శనివారము

1. ధాన్యములు.

పరిమాణాలు బా 1-కి రు 70 0 0 మొదలు 84 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు			
కుము తెనాలి	,,	వ 48 గలది రు	13 8 0 13 8 0
కల్లారవి	,,	డిబా	,, 14 0 0 15 0 0
డిబి	,,	డిబా	,, 15 0 0 16 0 0
రాగులు	ర. 154 బస్తా 1-కి	,,	9 10 0 10 0 0
మత్స్యలు	,,	,,	22 0 0 25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు	బస్తా 1-కి ర 205	,,	15 0 0	16 8 0
కెనకలు	,, డిబా	,,	18 8 0	15 0 0
పెసలు	,, డిబా	,,	18 8 0	14 0 0
మినుములు	,, డిబా	,,	16 8 0	18 0 0
ఉలవలు	,, ర 195	,,	9 0 0	9 12 0

3. సూనెవస్తువులు.

నువ్వులసూనె బా 1-కి	,,	158 0 0 156 0 0
కొబ్బరి మ 1-కి	,,	14 0 0 25 0 0
కొండాపురంవేరు సెనగవస్త్రబా 1-కి	,,	50 0 0 52 0 0
ఇకరప్రదేశము	,,	48 0 0 49 0 0
వేరు సెనగసూనెగూనగ బా 1-కి రు 114 ము. గూనా	,,	110 0 0
అముదము బా 1-కి	,,	84 0 0 86 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాడవకుపు బా 1-కి	,,	72 0 0 78 0 0
కూరవకుపు	,,	25 0 0 28 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరువి) బా 1-కి	,,	140 0 0 154 0 0
గుంటూరుపాడకట్టు నీలిమందు మునుగు 1-కి	,,	రు 40, 43
రాకేమా సీసాయకట్టు	,,	,, రిప్పిరే
తెల్లము బా 1-కి	,,	రు 40 0 0 60 0 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	81 8 0 56 0 0

5. ఇనుము.

జట్టారకం బా 1-కి	,,	82 0 0 88 0 0
చదరం	,,	81 0 0 88 0 0
రవుండు	,,	81 0 0 82 0 0

6. సూలు.

పుట్లూరు యేనుగ నెం 1/2 పెట్టె 1-కి	,,	5 4 0
నూళియేనుగ నెం 20	,,	6 12 0
నెం 20 బెన్ని సింహం	యీ	7 6 0
నెం 22	,,	7 14 0
నెం 12 1/2 పొండిచే	,,	5 15
నెం 14 1/2	,,	6 6 0
నెం 12 1/2 మూకాటక	,,	5 10 0
నెం 14 1/2	,,	6 6 0
నెం 10 1/2 కోయంట్రూ	,,	5 8 0
నెం 2 1/2	,,	5 9 0
నెం 1 1/2	,,	6 2 0
నెం 12 1/2 చూళ	,,	5 10 0
నెం 16 1/2	,,	6 0 0

7. కూడి.

జోండాబిడ్డ బా 1-కి	,,	రు 300 0 0
కల్లూరు కూడి	,,	145 0 0

8. లోహములు.

బండి 100 కుంలిన	,,	59 13 0 60 0 0
బంగారము, కులము 1-కి	,,	21 4 0 21 8 0
సరము 1-కి	,,	12 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	285 0 0 210 0 0
రాగి డిబా	,,	286 0 0 280 0 0

కైకలూరుతాలూకావార్తలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలమానము

అక్టోబరు 20: ఎండలు తీవ్రముగా నున్నవి. పరిశీలించుచున్నది. వర్షములేదని తెలుసు చాలా విచారించుచున్నారు. కాల్వలవలన ఒక మాదిరిగా నీరు వచ్చుచున్నది ఇప్పుడు వర్షములేనిచో పంట నష్టము తప్పక కలుగును.

తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక

ఈ నెల 19 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు కైకలూరు తాలూకా బోర్డు ఆఫీసులో ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక నిమిత్తము సెషన్స్ మిటింగు జరిగినది. 10 వందల పట్టణ హాజరైరి. మ. రా. శ్రీ కాజ వెంకట్రామయ్యచాదరిగారిని బోర్డు ప్రెసిడెంటుగా తిరిగి అండులు ఎన్నుకొనిరి. ఆ సాయంత్రము 4 గంటలకు బోర్డు సాధారణపు మిటింగు ప్రావల్య బంగారాలో జరిగినది. 11 వందల పట్టణ హాజరైరి. అందులో మామూలు విషయములు గాక ఒక్కొక్క కమిటీ కి 9 గురు సభ్యులు గల ఎడ్యుకేషన్, హాస్పిటల్ కమిటీలు రెండు ఏర్పాటుచేసిరి.

అల్పాహారవిందు

మ. రా. శ్రీ. కాజ వెంకట్రామయ్యచాదరిగారు కైకలూరుతాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగా తిరిగి ఎన్నుకొనబడినందుకు, కైకలూరులో కొద్దికాలము నాటి మేజిస్ట్రేటుగానుండి జగ్గయ్యపేటకు బదిలీకాబడిన మ. రా. శ్రీ. పి. రామలింగయ్యచాదరిగారు కైకలూరు పేటకు సందర్శించున, కొత్తగా నాటి మేజిస్ట్రేటు మ. రా. శ్రీ. యడవల్లి వెంకట సుబ్రహ్మణ్యం గారి రాకసందర్భమున యీ నెల 17 వ తేదీ సాయంత్రము 5-20 గంటలకు ప్రావల్యబంగారాలో కొండులు స్నేహితుల వలన అల్పాహారవిందుసంగబడినది. తత్సందర్భమున మ. రా. శ్రీ. ఇమ్మర్తి తిరుపతిరామకవిగారు కొన్ని పద్యములను పఠిచిరి.

వ్యవసాయపుడిపూటైరెక్టరు

గుంటూరునుండి 17 వ తేదీని వ్యవసాయపు డిప్యూటీ రెజిస్టరు వారు కైకలూరు వచ్చినారు.

హరితాస్త్రాక్షమైన ఎరువులు యీ తాలూకాలోని పరిహారము రావలయునై గ్రామములలో వాడెనారనియు, అవాదుక ఫలితములను చూచుటకు వచ్చినారని తెలియుచున్నది. వారు పలుకాడు తిరిగి వెళ్లిరి కూడ తెలిసినది. అనేకవందల రూపాయలు జీతము, ప్రయాణపుభర్తీకర్షణలు పుచ్చుకొను ఉద్యోగులు మిక్కిలి స్వల్పకాలము మర్యాదచేయుటవలన రైతుల కెట్టి యుపయోగము నుండజాలను. అందులో వ్యవసాయపు పరిమళమైన ఉద్యోగులు రైతులకు చాలాపలహారు నొసంగవలసియున్నాడు. అటువంటి సందర్భములో తమకు గల కాస్తాక్షమైన వ్యవసాయపు అనుభవజ్ఞానములను రైతులకు విప్రలముగా జెప్పుటకై యిటువంటి ప్రదేశములలో కనీసము ఒకవారము దినములైనను మర్యాదచేసిన బాగుండునగాదా! ముతీయు యీ తాలూకాలో ఒక వ్యవసాయపు అధిష్టాంటుమిడిమిస్త్రేటరును నియమించి కాస్తాక్షమైన ఎటువలకు విక్రయింపజేయుట అత్యవసరమని డిప్యూటీ రెజిస్టరువారు గ్రహించుకొనగా.

కలిదిండి రూరల్ డిస్పెన్సరీ

ఇచ్చు డిస్పెన్సరీకి మ-రా-శ్రీ. గుంటూరు రెడ్డియ్యగారు హార్డుగానున్నారు. గ్రామముల ప్రోత్సహములేనట్లు తెలియుచున్నది. డిస్పెన్సరీకి దినమునకు సగటున 12 గురు రోగులకంటె ఎక్కువ వచ్చుచున్నట్లు లేదు. డిస్పెన్సరీకి గ్రామపంచాయతీవారు ఒక యిల్లును అద్దెపతీసుకొని యిచ్చినారు.

పెల్లిఘోను

గుడ్డనల్లరు లాకుమొద్దనుండి పోలూజు బంటుమిల్లికాల్యలయొక్క చివరవరకు పెల్లిఘోనును డి. పి. డిల్లీయు. వారు వేయించినారు. అందువలన ఆ కాల్యలయిన గ్రామములకు చాలా లాభకరముగా నున్నది. పెదలంక కాల్యలయిన పెల్లిఘోను వేయలేదు. రైతులకు విశేషకష్టములు ఉన్నటువంటి కాల్యలయిదియే. దీనివలన పెల్లిఘోను లేకపోవుట శోచనీయము. దీనికి పెల్లిఘోను వేయుటకు విశేషశుక్లకెట్టు నక్కలేదు. పోలూజు కాల్యలయినప్పటికి జరం లాకుమొద్దనుండి ఒక రైతును పెదలంక నుండి ఒక వోలం నీరుకు మర్యాద గ్రామమును అల్పాహారమును పెదలంక కాల్యలయిన గ్రామమున కలిదిండి గ్రామమునకును బహుముఖముగా వేరుచున్నది. కనుక డి. పి. డిల్లీయు వారు చింతనే ఆలోచించుకొనగా.

విశాఖపట్టణ వార్తలు

(ఒక విలేఖరి)

గాంధీ నగరము

లోగడ గాలివానలకు నాశనమైన ఎల్లప్పుడెటయందు కాంగ్రెసు కుమారు నివాసం సంఘమువారు సుమారు 80 గృహములకై టియిచ్చిరి. అచ్చట శిథిలమైన రామమందిరమును పునరుద్ధరించి యందు గాంధీ భారతమాత ప్రతిమల ప్రదర్శించి, ఆ స్థలమునకు 'గాంధీ నగరము' అను నామకరణము గావించిరి. ఈ నెల 20 వ తేదీని పట్టణకాలీయ నాయకులు పోయి గాంధీ నగరమును తెరచి ప్రారంభోత్సవమును జయప్రథముగ జరిపి గాంధీ మహాత్ముని యుత్సాహవ్యక్తతనుగురించి యుపన్యసించిరి. మున్ముందు హాస్టలు వచ్చునపుడు గాంధీనగరము మిత్రుల ప్రాముఖ్యమును స్థలము గాగలదు.

ఎన్నికల ప్రచారము

నగరమున కాంగ్రెసువారు మిగుల తీవ్రముగ ప్రచారము గావించుచున్నారు. ఓట్ల ప్రతిపాదనను స్వార్థత్యాగియూ, కాంగ్రెసు అభ్యర్థియూ, ప్రజాభిమానియూనగు శ్రీయుత వసుంతరావు బుచ్చి సుందరరావుగారికి వోటునిచ్చెద మని సానుభూతినిజాపుచున్నారు. 27 తేదీని మద్రాసునుంచి సత్యభూమిగారు, అనంతకాలమున సాంబూర్తి, ప్రకాశంపంతులు, నాగేశ్వరరావు, దేశబాంధవి, బుర్రా సత్యనారాయణగార్లు మొదలగునాడుకు లుదించుచున్నారు. నగరమునందలి పక్కలవలకు ఏ కొందరో స్వార్థపరులు తక్కు సుందరరావుగారికి బలముగ సహాయము చేయుచున్నారు.

ఇరిగేషను అడ్వైజరీబోర్డు

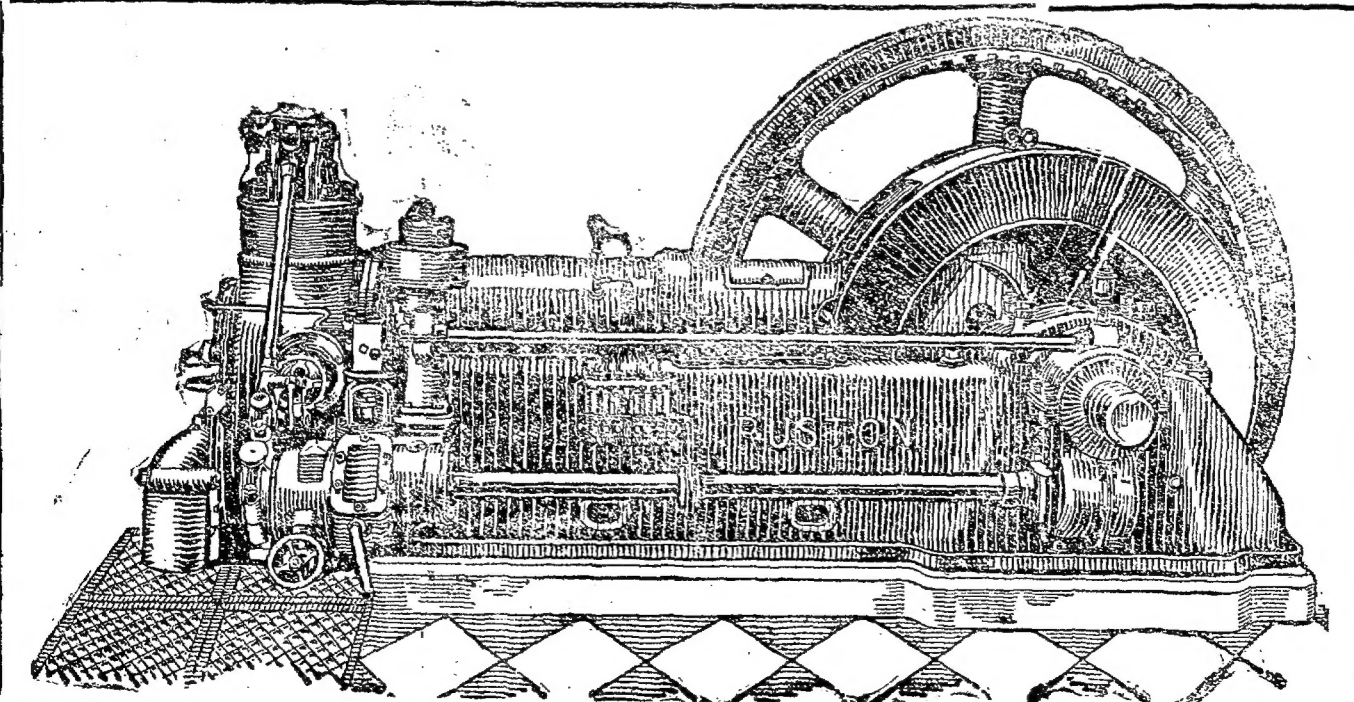
కృష్ణా తూర్పుదివిజన్కు 5 గురు సభ్యులుగల ఒక ఇరిగేషను అడ్వైజరీబోర్డును ఏర్పాటుచేసినారు. ఆబోర్డులో కైకలూరు తాలూకావారికి స్థానమేలేదు. ఈ తూర్పుదివిజన్లో రైతులకు ఇరిగేషను ప్రయోజనకరములు విశేషముగా గలవి యీ కైకలూరుతాలూకాయే. ఈసంగతి ప్రపంచమందరికిని తెలియును. అయిప్పటికి ప్రభుత్వమువారు ఆబోర్డులో యీ తాలూకాలోనివారి నొక్కరినైనను మెంబరుగా కేర్వకపోవుట శోచనీయము.

ది రస్ట్ నెక్స్టాడే ఆయిల్ ఎంజిను

ప్రస్తుతము బజారులోనున్న ఆయిల్ ఎంజిను లన్నిటికంటెను మిక్కిలి పోడిమిగలది. తక్షణమే కనుగొను. హాట్ బల్బు, ప్లంట్, మాగ్నెటా, మున్నగునవి లేవు.

పొయ్యికి మిక్కిలి సునమైన నూనె చాలును. కొద్దినూనెతో వనిచేయును. ఉతురతనిమియు ఉండ నవసరములేదు.

నెం ఎ 4512 రు, చిత్రముగల మి క్యాటలాగునకు వాయుడు. (388) మద్రాసులో సోల్ ఏజెంట్లు: మాస్స్ అండు కో, లిమిటెడ్, బజన్ బిర్లు, తపాల్ పెట్టె నెం 60, మద్రాసు.

తిమురువాయువులచే
గలుగు నొప్పులకు,
బాధలకు
సోస్సునువాడుచు
రుద్దవలసినది లేదు.

డాక్టర్ స్టోన్ గారి
పటమును
చూచితీయుడు

బాధనడ నవనరములేదు. స్టోన్ క్షణమే గుణమిచ్చును. కీళ్ళనుండును, కండరములందు కలుగు వాయువునొప్పులకు, నాడినొప్పికి, తుంటిలోనినొప్పి, బెలుకులు, గాయములు మొదలగువాటికి స్టోన్ లైలము వాడుటచే క్షణమే గుణము గలగును. మీకు నొప్పిగలిగిన, క్షణమే స్టోన్ నువాడినబాధ నివర్తియగును. అంశ్యము చేతుకును, దుద్ద నవనరములేదు.

SLOAN'S LINIMENT

బాధలను పారద్రోలును అందరు కమిష్టులవద్దకు, అన్ని దుకాణములందును కొరకును.

శ్రా నీ సు శ్రేష్ఠ మైన కా ఫీ

విభాగము:- 7 పాస్టు రు. 8 8 0

ఎస్టాబ్లిష్మెంట్ 7 " " 6 13 0

రైలుఖర్చు పోష్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

శ్రేష్ఠమైనది. తక్కువధర కలిగినది.

ఈ క్రింది వారి వద్ద కొరకును.

విజయం అండు కంపెనీ

27, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

(M. P. Company)

కలకత్తా లక్ష్మీ పూజ

శాంతముగా వెళ్లిపోయినది

పోలీసువారి యేర్పాట్లు

కలకత్తా, అక్టోబరు 23:—లక్ష్మీపూజ సందర్భమున విగ్రహములను స్నానమాడించుటలో కలకత్తా, చకారా అధికారులు చక్కని పోలీసు యేర్పాట్లు చేసిరి. ఉత్సవము శాంతముగా వెళ్లిపోయెను. ఎట్టి యిబ్బందులును లేకయే మనీషుద్వారగా అనేక విగ్రహములు ఊరేగింపుబడెను. ఇదివరకు గల్లంతులు జరిగిన వాట్లందే కిద్దరుపూరులలోనూడ గల్లంతులేమియు జరుగలేదు.

దుర్గపూజ పండుగలో స్నానమాడించు సందర్భమున చకారాయేర్పాట్లను స్వయముగా జిల్లా మేజిస్ట్రేట్లు తనిఖీచేయుటయే గాక సాక్రియా రామకృష్ణపురములలో అధికముగ పోలీసువారు నియమింపబడిరి. చకారాలో ప్రార్థనసమయము దాటిన పిమ్మట మనీషులనుండి మహమ్మదీయులు పంపబడిరి. బాగ్రత్తకొరకు మహమ్మదీయుల సామ్రుదు మూసికేయబడెను. నెహ్రూరీటీ ఆఫీసర్లంద 9 మంది మహమ్మదీయులు దేశాంతరము పంపబడిరి. శాంతముగానుండుచు నెహ్రూరీటీ యాతకపోవుట చేత ముగ్గురు యాహములలోనూడ 6 గురు మహమ్మదీయులు నజటులో నిర్బంధింపబడిరి. ఊరేగింపులవెంట అల్లగులు జరుగకుండ పోలీసువారిలో పాటు 500 మంది వాలంటీరులును స్థానిక నాయకులును కలిసి పనిచేసిరి. (అ. (తె.))

అలహాబాదు పురపాలకసంఘము

రాజప్రతినిధికి సన్మానపత్ర మియ్య తీర్మానించుట

అలహాబాదు, అక్టో 21:— రాజప్రతినిధి అలహాబాదు వచ్చినప్పుడు సన్మానపత్ర మియ్యలేనావధానము నిచారించుటకు నీనియరు చైనుచైర్మన్ మూర్ఖా హన్స్ కగారి అధ్యక్షత క్రింద అలహాబాదు పురపాలకసంఘమువారు సేటిహాయింజాం మున సమావేశమైరి. సన్మానపత్ర మియ్యలేననియు దానిని చిత్తుగా వ్రాయుట కొకకవిటీ నియమింపబడవలెననియు సి.టి. రాబీగారు ప్రతిపాదించిరి. సన్మానపత్రమునకు తగినట్లుగా తక్షణ యోగ్యతను రాజప్రతినిధి యింకను కనబరచుకొనలేదని పంగ. రా. (స్వ. రా. జ్య. వా. ది) గార డ్డు పెట్టిరి. అది యట్లుండగా ముఖ్యపట్టణము అలహాబాదునుండి లక్నోకు కమముగా పోవుటను నిలిపివేయుటకై ఇండియా ప్రభుత్వము వారేమియును చేయలేదు. రామలీల ఉత్సవములలో అధికారులు హిందువులకేమియు సాయముచేయలేదు. కావున సన్మానపత్ర మిచ్చుటకు హిందువు లిష్టపడకు.

సన్మానపత్రములో మనీషులనుండు వాద్యములనుగూర్చి యు ముఖ్యపట్టణమును మార్పుటనుగూర్చియు కొన్ని మొరల నిరికింపవలెనని బాసుగా ఒకసవరణను దెచ్చిరి. బాబీనాథ సాహెబు బదురుద్దీక్, హెచ్. కె. ముఖర్జీ, గిల్బర్డు, జి. హెచ్. జే. నిడగొడ్ల తీర్మానమును బలపరచుచు మాట్లాడిరి. మనకును మనదేశమునకును మన మెంతో చేయవలసియున్నదని పండిత కులీలదేవ్ మాలవ్యాగార డ్డు పెట్టిరి. చివర కెంతోసేపు వాదప్రతివాదములు జరిగినపిమ్మట ముఖ్యపట్టణముమార్పులనుగూర్చిన కొన్ని మొరలతో సన్మానపత్ర ముర్పింపవలెనని తీర్మానింపబడెను. ముగ్గురుమాత్ర ముడ్డు పెట్టిరి. (అ. (తె.))

సి కన్నయ్య కంపెనివారివలన

1926-వ సం అక్టోబరునెల 30-వ తేది శనివారము మొదలు ప్రతిదినము ఒక నెల రోజులవరకు ప్రదర్శింపబడును

రాత్రి నాటకములు:— ప్రతి మంగళవారము గురువారము, శనివారములలోనున్న రాత్రి 9- గంటలకు

పగటి నాటకములు:— ప్రతి సోమవారము, బుధవారము, శుక్రవారము, ఆదివారములలోనున్న సాయంకాలము 5 గంటలకు

నాలుగు యుగములలోనున్న శ్రీమన్నారాయణు అవతరించిన పది అవతారములును నాలుగు సంవత్సరములుగా లక్ష యాదైకల రూపాయలు ఖర్చు చేసి తయారు చేయబడి నాలుగు గంటలలో జరుపబడు

ద శా వ తార ము

చెన్నపురి ఎస్.ఎస్. నేడు థియేటర్

టిక్కెట్లు ధరలు వివరము:—రూ. 3, 2, 1. అణాలు 3.

C. CUNNIAH, Proprietor

అఖిలభారత జాతీయమహాసభ ది యిండియను నేషనలు కాంగ్రెసు

1926 శాసనసభల ఎన్నికలు- కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి ప్రకటనము

భారత శాసనసభలో 1924 మొదలు 1926 వరకు స్వరాజ్యపక్షమువారు చేసిన పని

1 జనరలు

మొదటి సెషను - సంయుక్త జాతీయపక్షము

1924 లో తొలిసారి స్వరాజ్యపక్షమువారు భారత శాసనసభలో పనిని ప్రారంభించిరి. ఆ ప్రతిభలో 48 మంది స్వరాజ్యపక్షమువారు వారిలోనే చేరుటకు నియమితులైన బర్మావారు ముగ్గురును మొత్తము 48 మంది యుండిరి. తక్కిన సభ్యులు, మోతీలాల్ నెహ్రూగారు నుడివిట్లు, ఒంబోకల పైసేన్ లేక దొరతనముపైసేన్ ఆగారపడవలిననాడుగా నుండిరి. అందువలన స్వతంత్రపక్షమువారి తోడ్పాటులేకుండ స్వరాజ్యపక్షమువారిచేయును చేయ విలులేకుండనడెను. అందులకు రాజకీయములు జరిగినవి "దొరతనమువారిని తొలగించిన కోరికలను బాగుగా యోచించియు నిర్ణయింపుడు. చాల తక్కువగానే కోరుడుగాని ఒక సారికిన పిమ్మట దొరతనమువారు నిరాకరించినచో మీరు నిరోధమును ప్రతిఘటనమును సాగించుచు నేయుండవలెనుగాని మరల వెనుకకు పోగూడదు" అని నెహ్రూగారు తెలుపుగా సంకులకు స్వతంత్రపక్షమువారికి వినిపించిరి. దానివలన జాతీయపక్ష మేర్పడినది. మూడు సెషనులు ఆపకుములు పనిచేసినది.

"శాసనసభవారి కోరికలను సమీక్షించుకొనుచు దొరతనమువారు నెరవేర్చుచో యీ జాతీయపక్షమువారు సాధ్యమై సంతకముతో నిరోధమును ప్రారంభింపవలెను. దొరతనమువారు గ్రాంటులను కోరినపుడు సత్తులను నిరాకరింపవలెను. అందులకు కొకసభ జరుపవలెను. అసభలో క్లిమింది దొరతనమువారి ప్రత్యుత్తరము తృప్తికరముగా లేదని నిర్ణయించిపిమ్మట నిటుల చేయవలెను" అనుభావము మంగీకరింపబడినది.

శాసనసభవారి కోరిక-బడ్డెటును తిరస్కరించుట

ఈసభ్యమునకు అంగీకరించినవారు ఆసెంటిలో 70 మంది యుండిరి. నేషనలు డిమాండును మరికొందరుగూడ నామోదించిరి. 18-2-1924 న జరిగినసభలో నేషనలు డిమాండు తీర్మానమునైనది. ఓట్లు పుచ్చుకొనగా ఆనుకూలురు 78 మందియను ప్రతిపాటురు 48 మందియను తేలిరి.

దొరతనమువారిభావము నేషనలు ప్రతిపాటుగానే యుండిన అందువలన ప్రతిఘటన మును ప్రారంభింపవలెనని మార్చి నెల ఆరంభమున నే తీర్మానింపబడినది. 10-3-1924 న బడ్డెటుగ్రాంటులను దొరతనమువారు కోరినపుడు ప్రతిఘటనను ప్రారంభింపబడినది. కష్టము (పన్నులు), సాల్టు (ఉప్పు), యిన్కంట్రిబ్యూషన్ (అదాయపుపన్ను), ఓషియం (కలలుడు), అను తీర్మానములను ప్రతిఘటించిన గ్రాంటులను జాతీయపక్షమువారిందరను కలిసి తిరస్కరించిరిగాని అంతటితోనే యిండి పెండ్లెంటుల దీక్షకు భంగముకలిగినది. వారు వాగ్దానమును నిలుపజాలకపోయిరి. ఆకారణమున జాతీయపక్ష మంతటితోనే అంతరించుటకు కనపడినది. అటుల జరుగకుండుటకు యీ ప్రతిఘటన నియమును సడలించబడినది. దొరతనమువారి నోడియ విషయమునతప్ప తక్కిన విషయములలో స్వరాజ్యపక్షమువారు కలుగజేసుకొనలేదు. మార్చి 17 వ తేదీన మరల జాతీయపక్షమువారు వండిత మాలవ్యాగారి నాయకత్వముక్రింద మరుతునమును బూనిరి. ఆర్థికచట్టమును (ఫైనాన్సు బిల్లు) పూర్తిగా నిరాకరించుటకు మూలవ్యాగారు యపహించిన తీర్మాన మామోదించబడినది. దొరతనమువారిపక్షమునకు సర్వసత్తులను గ్రాంటులను చట్టమును నిలుపుకొనిరి. ఈ ప్రతిఘటనములననే రాజ ప్రతినిధి ఆర్థిక సభ్యుని బెడకింపును సభకు చేయుమండ ఉత్తరమును తగ్గించెను.

కావున మొదటి సెషనులో ప్రతిఘటన కష్టపరిగానే సాగినది. పండిత మాలవ్యాగారే దానిని నిర్ధారించెను. రాజకీయ భేదిలను వరుసలు, నిర్బంధచట్టములను సడలించుట, హార్షిమనుగాని నిరోధమును తొలగించుట మున్నగు తీర్మానములు స్వరాజ్యపక్షమువారిచే నుపపాదించబడి పాచ్చుకొనిన నామోదించబడినది. మహాత్ముని వదలలేదని స్వరాజ్యపక్షమువారు యపపాదించబడిన తరుణముననే దొరతనమువారు జాగ్రత్తపడి

మహాత్ముని వదలివేసిరి. స్వరాజ్యపక్షమునకుగల గొప్ప పలుకుబడిని దొరతనమువారు తొప్పుకొనిరనుటకీడియే ప్రబలతమ నిరర్థకము.

రెండవ సెషను - ఉక్కుచట్టమును తిరస్కరించుట

ఈ సెషను కొద్దికాలము మాత్రమే జరిగినది. ఈలోగా జామీన్దార్ల మహాత్మునితో స్వరాజ్యపక్షమువారు సంప్రదింపిరి. పరిస్థితులందు కలిగిన మార్పును గమనించి విధానమును తవరించి ప్రకటనము చేసిరి. నిర్వాహకసభ్యులను సాగించుట పరిశ్రమలను కార్మికుల హక్కులను కాపాడుట మున్నగు విషయములందు వివరింపబడినది. విదేశముల ధనమును భారతదేశమున వినియోగించు విషయమునుగూర్చి విచారణ చేయుట కొక సంఘము నేర్పరచెదమని దొరతనమువారు వాగ్దానము చేసిరి. ఉక్కుచట్టమున చాల సవరణలు చేయబడినది. అంతలో దొరతనమువారు సంస్కరణముల విచారణసంఘము నేర్పరచిరి. నెహ్రూగారిని ఒక సభ్యుడుగానుండగోరిగాని అది సంతృప్తికరముగాలేదని నెహ్రూగారు నిరాకరించిరి. విచారణ జరిగినది. అదివరకు మంత్రులుగానుండినవారును యితరులును పాక్షియమిచ్చిరి. ద్వంద్వ పరిపాలనము పూర్తిగా విఫలమైనదిని తిరస్కరించు తేలికది.

మూడవ సెషను - లీ కమిషను

ఈ సెషనులో యీ కమిషనువారి సూచనలు వివరముగా చర్చింపబడినవి. వారిసూచనల ప్రకారము విదేశీయులకు వీరకుకాధికారులకు ప్రజలధనము మరియొకటింపాతికకొట్టు అననముగా ఖర్చు పడవలసియుండెను. దానిని తిరస్కరింపగోరుచు నెహ్రూగారికి తీర్మానము నుపపాదించుచు గంభీర వన్యాసము నొసంగిరి. ఆ తీర్మానముమోదించబడినది. అనుకూలురు 88 మంది ప్రతిపాటురు 48 మంది. ఇండియన్ క్రిమినల్ కా అమెండు మెంటు చట్టము (సమితి చట్టము)ను రద్దుపరచవలెనని వి. జే. పటేలుగా యపపాదించిన తీర్మానముగూడ నామోదించబడినది. ఈ చట్టముక్రిందనే 1921-22 సంవత్సరములలో దాను నెహ్రూగార్లు మున్నగువారిని వేలకొలదిగా కరసాలలకు పంపించిరి. నూలుబట్టలపై పన్ను (ఎక్సైజుడ్యూటీ) ను రద్దుచేయవలెనని తీర్మానముగూడ నామోదించబడినది.

ప్రత్యేకస్వతంత్రపక్షము

క్రమముగా యిండి పెండ్లెంటులు విడిపోయి ప్రత్యేకపక్షము నేర్పరచుకొనిరి. వారుగల సెషనులో యిండి పెండ్లెంటులకోరిక ప్రకారము కొన్ని మార్పులకు స్వరాజ్యపక్షము వారింగీకరించక తప్పినవిగాను.

"మందుగా తెలిపి జరిగించిన సభలో 2/3 వంతు వారు ఆమోదించిన తీర్మానము ప్రకారమే సాధారణముగా సభ్యులందరను ఓటుచేయవలెను. పక్షమువారు నిర్ధారణచేయని విషయములనుగురించి కార్యనిర్వాహక సంఘమువారి సూచనలను గాని అవసరసంఘమువారి సూచనలను గాని అనుసరింపవలెను. స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరోధవద్దతి నములజరుపునటుల తీర్మానించినను శాసనసభలోని స్వరాజ్య స్వతంత్రపక్షములవారు ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగా తీర్మానించువారు వారికి స్వరాజ్యపక్ష తీర్మానము అనుసరణము కాజాలదు. ఈ రెండుపక్షములలో ఏ పక్షమువారి కిష్టములేకపోయినను వారు తమ యిష్టానుసారము వోటు చేయవచ్చును" అను నియమును స్వరాజ్యపక్షమువారు రంగీకరించిరి.

నాల్గవ సెషను - స్వతంత్రపక్షమువారు చీలిపోవుట

ఈరీతిగా యిండి పెండ్లెంటులు క్రమముగ చీలిపోయి స్వరాజ్యపక్షమువారి తీర్మానముల నెదిరించుటగూడసంగద్దులై. బడ్డెటులు చక్కవచ్చినపుడు స్వరాజ్యపక్షమువారు తొలగించుము ప్రకారము తిరస్కార తీర్మానముల నుపపాదించిరి. స్వతంత్రపక్షమువారు తీర్మానముల నెదిరించిరి. అంతటితో జాతీయపక్షము పూర్తిగా విచ్ఛిన్నమైనది. కాని స్వరాజ్యపక్షమునకుగల పలుకుబడి బాగుగా విడిచిపెట్టినది. 1925 డిసెంబరులో డిల్లీ సెషను పూర్తికాగానే ఎనిమిదిమంది యిండి పెండ్లెంటులు స్వరాజ్యపక్షమున చేరిరి. అందులన నెట్టెంబరు నెలలో ఆసెంటిలో 88 మంది స్వరాజ్యపక్షముండిరి.

ఈరీతిగా 1926 లో యిండి పెండ్లెంటులు చీలిపోయినను స్వరాజ్యపక్షమువారు యపపాదించిన తీర్మానములు చాల ముఖ్యమైనవి గూడ చాల నెగ్గినవి.

వంగరాష్ట్ర నిర్బంధములను వదలుట, వంగరాష్ట్ర నిర్బంధ శాసనమును రద్దుపరచుట, అను తీర్మానము లామోదించబడినది. ఈ నిర్బంధచట్టము క్రింద బెంగాలు గవర్నరు మెంటువారు నిర్వహణచేయుమండనే సుప్రసిద్ధనాయకులను చెరసాలకు పంపియుండిరి. ఈ విషయమునగూడ నెహ్రూగారు చురల గంభీర వన్యాసము నొసంగిరి. దొరతనమువారు నిరసనచేసిరి. అందులన తేదనుబంధ చట్టములను గూడ సభవారు తిరస్కరించిరి.

కాటను ఎక్సైజు డ్యూటీని విధించుటకు నియమింపబడిన ఉక్కుల తీరములకు ధన మిచ్చుటగూడ సభవారు నిరాకరించిరి.

ఐదవ సెషను - నేషనలు డిమాండును

మరల బలపరచుట

సిమ్లాలో నిరుదేశీ సెషను జరిగినది. అప్పుడు వి. జే. పటేలుగారు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనబడిరి. రిఫారము ఎక్సైజులపై డిల్లీలో పాచ్చుమంది చేసిన సూచనలను ఖండించుచు కొద్దిమంది చేసిన సూచనలను ఆమోదించుచు మరల నేషనలు డిమాండును గూర్చి ఆలోచించిరి. అందులన యిండి పెండ్లెంటులందరుగూడ సంగీకరించి సభలో నాతీర్మానమును బలపరచిరి. ఈసారిగూడ యాతీర్మాన మామోదించబడినది. 72 మంది అనుకూలురు 48 మంది ప్రతిపాటురు.

ఆరవ సెషను - కాన్పురు ఉత్తరువు

ఈ సంవత్సరము జనవరి నెలలో యీ సెషను ప్రారంభమగు సరికి కాన్పురు కాంగ్రెసు జరిగిపోయినది. స్వరాజ్యపక్ష విధానము ఆమహాసభలో నామోదించబడినది. ఆ తీర్మానమును లాలా లజపతి రాయగారే ఆంధ్రలో నుపపాదించిరి. లాలా లజపతిరాయగారు గూడ భారత శాసనసభను ఎన్నుకొనబడిరి. స్వరాజ్యపక్షానికి తా నెన్నుకొనబడలేదని లాలాజీ తెలుపుచున్నాడు. అటు తెన్నుకొనబడకపోయినను లాలాజీ స్వరాజ్యపక్షమున చేరెను. వారివిధానము నామోదించెను.

ఈసభలో చాల తీర్మానములు జరిగెను గాని ముఖ్యమైనది సభను వదలిపోవుటయే. కాన్పురు కాంగ్రెసు తీర్మానము ననుసరించి భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘమువారులను సత్తరువుచేసిరి. ఆరీతిగా స్వరాజ్యపక్షమువారు సభను వదలిపోయిరి. కరెన్సీ బిల్లువిషయమున మరల సభకు వెళ్లువలసి స్థాయిసంఘమువారు రాజ్యాపింపగా మరల వెళ్లిరి. ఆవిషయమును ఎన్నికలైన పిమ్మట చర్చించవలెనను సవరణ నుపపాదించగా స్వరాజ్యపక్షమువారు వచ్చినందున నే దొరతనమువారు రంగీకరించిరి.

ముగింపు

భారత శాసనసభలో స్వరాజ్యపక్షమువారు జయప్రథముగా పనిచేసిరి దీనివలన స్పష్టము కాగలను.

- (1) అన్ని పక్షములవారిని ఒప్పించి వారు నేషనలు డిమాండు తీర్మానము నుపపాదించిరి.
- (2) దొరతనమువారు పరియైన ప్రత్యుత్తరము నియ్యనందున నిరోధవిధానమును ప్రారంభించిరి.
- (3) స్వరాజ్యపక్షమువారును కాంగ్రెసువారును నిర్ణయించినవద్దతికి అనుగుణముగా వా రెల్లప్పుడును ఆత్మకృత్వముతోనే పనిచేసెరి.
- (4) ఉప్పుపన్నును తగ్గించిరి.
- (5) రైలువేర్వేలులను తగ్గించిరి.
- (6) రాష్ట్రముల దొరతనముల కప్పములను మజరా యిప్పించిరి.
- (7) కాటను ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దుచేయించిరి. ఉక్కుకాగితముల మున్నగు దేశీయపరిశ్రమల రక్షణనిమిత్తముపన్నులను వేయించిరి.
- (8) కార్మికసంఘముల అభివృద్ధినిమిత్తము కట్టములను వేయించిరి.
- (9) ప్రకల హక్కులను గలుపుటకును దేశభక్తులను విడిచింపుటకును కఠినశాసనముల రద్దుచేయుటకును తీర్మానముల నుపపాదించి ఆమోదించబడినవి.

ఏ. రంగస్వామయ్యంగారు,

జవరలు నెక్రటరీ, ఇండియన్ నేషనలు కాంగ్రెసు.

మధుర, ఆక్టోబరు 21:—ఆర్. హెచ్. ఎల్లిసుగారు వి. జే. యస్. కలెక్టరు బంగాళాలో రెవెన్యూబోర్డు సభ్యులుగా పి. యస్. మూర్ గారికి, నెక్రటరీ యులలో వి. జే. యస్. హెచ్. గారికిని, వారి సతీకిని, ఇ. వి. కన్వింగము, రాబర్టు, పూర్ణ గారికిని విందుజేసిరి.

కోయంబూరు యజ్ఞా నూపరింబెండెంటుగ నియమింపబడిన ఏ. ఆర్. కన్వింగము గారు నేడు మధ్యాహ్నము మోటారులో మధురనుండి కోయంబూరుకు బయలుదేరి పయిరి.

జిస్టిసు పక్షము వారు ఆ మోదించుట

పిళ్ళ వ ద్వా ల య గ్రంథాలయ భవనవిరూపణ కార్యమును 1911 సం॥ నుండియు ఇంతవరకును ప్రభుత్వమువారు వాయిదాలు వేసి నిలిపియుంచి ఆటంకపరుచుచున్నారని నుడివీరి. తిరిగి ఈ కార్యమును ప్రభుత్వమువారికి వదలినయెడల ఎవ్వడు పెని ప్రారంభమగునో ఎవ్వరికి ముగియునో, ఎవ్వరును చెప్పజాలరు. స్థానికులు తమూరుజేయుటకే 8 నెలలు పట్టునని ఎంతయోకాలమునుండి ప్రభుత్వమువారి చీఫ్ ఇంజనీరు చెబుచున్నాడు. ఈ 8 నెలలు ఎవ్వడు ప్రారంభమగునో ఎవ్వడు ముగియునో యొక రికిని చెలియదు.

7 వారము అధ్యయనము, 8 భార్యలు, 2 పిల్లలు, ఒక చాచి,
518 బ్రాహ్మ సైన్యము, 15 భార్యలు, 85 బిడ్డలు, 7 (బ్రాహ్మ
సైన్యాధికారులు, 11 భార్యలు, 8 బిడ్డలు! (అ. సె.)

కాంగ్రెసువక్తము: శాసనసభలు

XXXII

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

భారతశాసనసభ: 1925 సంవత్సరపు బడ్జెట్టు

1924 సంవత్సరమునందువలె 1925 సంవత్సరమునందు ముఖ్యముగా బడ్జెట్టు గ్రాంటులను భారతశాసనసభవారు నిరాకరింపరయిరి. ఇందుకు కారణము, స్వతంత్రపక్షమువారి చలనమే. కస్తూరుబ్రహ్మచారి 1924 సంవత్సరమునందు నిరాకరింపబడెను. 1925 సంవత్సరమున, 100 రూపాయలను మాత్రము తగ్గింపవలయునని రామయ్యంగారు తీర్మానము చేచ్చిరి. తుదకు తమ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి. కస్తూరుబ్రహ్మచారి, కాటక ఎక్సైజు గ్రాంటును పూర్తిగా తగ్గింపవలయునని పండితమోతీలాల్ నెహ్రూగారు తీర్మానమును ప్రతిపాదించుచు గంభీరోపన్యాసము గావించిరి. సర్ కాంపుబెల్ రోడ్డుగారు తీర్మానమునెదుర్చుచు ది. బ. యం. రామచంద్రరావు పంతులుగారిని తమ కాధారముగ వైకొనుట విచిత్రము. విదేశవస్తుములపై దిగుమతి డ్యూటీని తగ్గించగాని, వస్తుములధర తగ్గదని పంతులుగారు వెనుకజెప్పినవాక్యములను వీరుదాహరించిరి. సర్ కాంపుబెల్ గారెంత జెప్పినను, వస్తుముల ఎక్సైజు డ్యూటీ తగ్గింపవలయునను విషయమును ప్రజాప్రతినిధు లంగీకరించిరి. ప్రభుత్వమువారి కిష్టమున్నచో ఇట్టిపన్నుల నెన్నిటినియినను తొలగింపగలరు. అందుకు నిదర్శనముగ, ఈసంవత్సరము వస్తుముల ఎక్సైజు పన్నును తగ్గించుటయే నిదర్శనము. మిల్లుకూలీల సమ్మెకట్టలును, బాంబాయిలో గలిగిన అశాంతియు ఇట్టిఫలితమునకు ముఖ్యకారణములయ్యెను. పంతులుగారు నిజస్థితి నిటల జెప్పిరి:—

“నాన్నేహితు లగు ఆర్థికసభ్యునియొద్ద కొట్ల కొలదిరూపాయి లున్నవి. వారు తలపెట్టినచో ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దుజేయగలుగుటయగాక, ఇష్టమున్నయెడల పోస్టేజీపన్నును ఉప్పుపన్నునుగూడ తగ్గింపగలరు. ఇంతియ గాక భారతశాసనసభవారు గ్రాంటులలో చాలవరకు తగ్గించుట కంగీకరింతురు. అందుచే మిల్లు పరిశ్రమ కుపశాంతి గలిగించుటకు ఎట్టికష్ట ముండజాలదు. కాని వారటుల జేయుదురాయనియే ప్రశ్న.”

ఎక్సైజుపన్నును తగ్గించెద మని హాస్తింజ ప్రభుత్వమువారే వాగ్దానము జేసియుండిరి. 1925 సంవత్సరపు బడ్జెట్టులో రెండుకోట్లను సులభముగ తగ్గించి ప్రజల కుపశాంతి గలిగింప వీలగునని, చూశవ్యాగారు సూచించిరి. సర్ పురుషోత్తమ దాసు తాతూరు దాసుగారు, రోడ్డుగారు అవలంబించిన విభజనపద్ధతి సరితిన ఖండించిరి:

“బాంబాయి వార్తాపత్రిక యొకటి, సర్ బ్లాక్టు గా రి ప్ర సంగ ము గూ రి వ్యాఖ్యానము జేయుచు విభజించి పాలించుసూత్రమును వారవలంబించిరిని, ప్రవాసెను. ఈవిషయమై ప్రతికాభిప్రాయముతో నే నేకీ భవించెదనో లేనో చెప్పజాలను. కాని సర్ కాంపుబెల్ రోడ్డుగారు భారతశాసనసభను విభజింపబూనిరినమాత్రమునే జెప్పగలను. ఇందుకు కొన్ని యుదాహరణముల నిచ్చెదను. వీరు మమ్ము బాధించెడిసాంఘిక, జాతి, మతభేదములతో తృప్తి జెందలేదు. రాష్ట్ర విభేదమును వీరు కొత్తగ జేర్చిరి. మద్రాసు, మంజూ, సంయుక్తరాష్ట్రములవారి తీర్మానమును నిరాకరింపవలయు నని కోరిరి.”

రాష్ట్రకప్పములతగ్గుదల కెక్కడ భంగము కలుగునోయని, ఇతరరాష్ట్రములవారిని భయపెట్టుటకై సర్ కాంపుబెల్ గారీయెత్తు నెత్తిరి. ప్రజాప్రతినిధులు చెప్పదగినజవాబేమి? ఇతరవిషయములతో మాకు సంబంధములేదు. అక్రమముగా రాష్ట్రకప్పములను, ఎక్సైజు డ్యూటీని, ఉప్పుపన్నును, పోస్టలు రేట్లను తగ్గింపవలయు నని చెప్పట యవసరమై యుండెను. అంతియగాని, ఒకదానికొకరు వేరొకదానికి భంగము కలుగునని భయపడుట పాడిగాదు. బడ్జెట్టును నిర్మించుబాధ్యత ప్రజాప్రతినిధులపై లేనపుడు వారేల జంకవలయునో తెలియదు. ప్రజలకోర్కెలను తెలుపుటయే, వీరిపనిగాని, ప్రభుత్వమువారి బాధ్యత ల నన్నిటిని వీరు మోయనక్కరలేదు. బడ్జెట్టులో ప్రతినిధులు నోటు జేయగూడనియంతము లెన్నియో డ్యూటీ కాంగ్రెసు టరీ ఖర్చుకు వీరు — ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టినచో, ప్రజాప్రతినిధుల కోర్కె నెవ్వపు కోర్కెలను సులభముగ పరిష్కరింపగలరు. ప్రభుత్వబాధ్యత తమపై నున్నటుల ప్రజాప్రతినిధులు కొందరు భ్రాంతిపడుటచేత, ప్రస్తుతదుస్థితి పెరుగుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షసభ్యులిట్టి భ్రాంతి లోనుగాకబోయినను స్వతంత్రసభ్యులు రానురాను భ్రాంతిలో మునుంగజొచ్చిరి. ది. బ. రామచంద్రరావు పంతులుగారు కాటక ఎక్సైజు డ్యూటీ పని కి రా దని చెప్పచు “వెంటనే ఆర్థికసభ్యుడెట్టి ఏర్పాటులను సూచించినను, మేము విచారించెదము. కాని రాష్ట్రములసాసమున కిది ఏమాత్రము భంగము కలిగింప గూడదు. ఈ రెండుసంగతులును నామనమునకు స్పష్టమే. అందుచే ప్రభుత్వమువారి విషయమై వెంటనే విచారించవలయు” నని హెచ్చరించిరి. రాష్ట్రకప్పముల తగ్గుదలకు ఇతరపన్నుల తగ్గుదల అడ్డుపడు నేమో యనుభీతికి పురుషోత్తమదాసు తాతూరు దాసుగారు చెప్పిన యీక్రిందిజవాబును గమనింపవచ్చును.

“సర్ కాంపుబెల్ రోడ్డుగారు మద్రాసు సహాయము గోరియున్నారు. నాన్నేహితు లగు ది. బ. రామచంద్రరావు పంతులుగారు, ఎక్సైజు డ్యూటీని రద్దుజేయు మని యడుగువారియొద్దనుండి వాగ్దానము కోరుచున్నారు. ఈప్రశ్న బాంబాయికి సంబంధించినదట. కాన్పూరువారికి దీనితో బనిలేదు గాజోలు. మద్రాసులో నాన్నేహితుల మిల్లుల కిందువలన లాభము కలుగదు గాజోలు. సర్ బెనెట్ బ్లాక్టుగారు బాంబాయికి మాత్రము

ఎక్సైజు డ్యూటీ లేదని చెప్పబోవుటలేదు. ది. బ. రామచంద్రరావు గారు ఎక్సైజు డ్యూటీవలన రాష్ట్రకప్పములకు భంగము కలుగదని అభయమియ గోరుచున్నారు. ఎక్సైజు డ్యూటీ ప్రశ్న రాష్ట్రకప్పములకు భంగము కలిగింపదని నాచేంబరువారి తరపున నేను జెప్పుచున్నాను. రాష్ట్రకప్పముల ప్రశ్న దానియోగ్యతనుబట్టియే నిలుచును. అందునుబట్టియే తగ్గించెదరు. రాష్ట్ర కప్పములకన్న ఎక్సైజు డ్యూటీ విషయమై ఎక్కుడు అభిమానము జూపగోరుటలేదు. రెండును చెడుగులే.”

ఎక్సైజు డ్యూటీవిషయమై సర్ పురుషోత్తమ దాసుగారు గనుపఱచిన ఆశంకమును ఉప్పుపన్ను తగ్గుదల విషయమున మాత్రము జూపకబోయిరి. ఈరీతిని విశాలదృష్టి జూపక, స్వతంత్రసభ్యులు ఎవరికి వారేయనురీతిని బనిచేయుటచే, 1925 సంవత్సరపు బడ్జెట్టుచర్చ అసహ్యముగ పరిణమించెను.

కీర్తిశేషులయిక

యస్. రంగస్వామిఅయ్యంగారు

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

“హిందూ” పత్రికాసంపాదకులగు యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారు నిన్నటిదినము మదనపల్లిలో కాలధర్మము నొందిరిని వినుట కెంతయు చింతించెదము. వీరు తుయవ్యాధివలన బాధపడుచు, కొంత కాలమునుండియు మదనపల్లిలో నివసించుచుండిరి. కాని ఆకస్మికముగ మృత్యువాతబడిరి. చనిపోవునీరికి నలునదిసంవత్సరములు మాత్రము గలవు. వీరి అకాలమరణమునకు చింతింపనివారుండరు. కీర్తిశేషులగు యస్. కస్తూరిరంగయ్యంగారి మరణమునకు పిమ్మట, రంగస్వామిఅయ్యంగారు హిందూపత్రికను ఎట్టిలోపములేకుండ నిర్వహించుచుండిరి. ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుటలో నేమి, అధికారవర్గమును విమర్శించుటలో నేమి, కాంగ్రెసును బలపరచుటలో నేమి, కస్తూరిరంగయ్యంగారి అడుగుజాడలనే వీరును నడచుచుండిరి. హిందూపత్రికయొక్క కీర్తిప్రస్థలను కాపాడిరి. హిందూపత్రికా సంపాదకులు మారుచుండినను, పత్రికాసాంప్రదాయములను సంపాదకు లందరును నిలుపుచుండిరి. జాతీయ ఆంగ్లదైనికపత్రికగ, హిందూపత్రిక దేశమునందెల్ల అద్వితీయస్థానము నాక్రమించెను. జి. సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు, విజయరాఘవాచారి, కస్తూరి రంగయ్యంగారు, రంగస్వామి అయ్యంగారు హిందూపత్రిక స్థానమును వరుసగ కాపాడిరి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు సంపాదకభారమును వహించి మూడుసంవత్సరములు మాత్రమే యయ్యెను.

ఇంతత్వరలో వీరు మృత్యువుపాలయ్యెదరని ఎవరును యూహించియుండరు. యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారి మరణమువలన హిందూపత్రికకు వాటిల్లిన నష్ట మపారము. అయినను ఇట్టికష్టములను ధైర్యముతో నెదుర్కొని హిందూపత్రిక చిరకాలము వర్ధిల్లుగాకయని కోరెదము. రంగస్వామి అయ్యంగారు, ది. బ. యస్. శ్రీనివాసరాఘవయ్యంగారి కుమారులు, హిందూపత్రిక సర్వాంగ నముపేరమై, అనేకవార్తలలోను, విశేషముల

తొను నిండి ప్రజలకు మిగుల నుపయోగకరమై వెలయుచున్నది. కాని మూడుసంవత్సరముల వ్యవధిలో ఇరువురు సంపాదకులను కోల్పోవుటవలన ఎట్టిసప్తముగలదో యూహించవచ్చును. దైవముట నల దప్పుప నేరితరము? పత్రికా నిర్వహణము రానురాను మిగుల భారమగుచున్నది. ధనవ్యయ మటుండ, దేశమున రాజకీయపక్షము లధికమగు చున్నవి. పత్రికలు స్వతంత్రాభిప్రాయము చెలుపుట, వెనుకటివలె సులభముగాదు. రాజకీయ వైతన్యము ప్రజలనున్నదినులలో, ఎట్టియభిప్రాయము చెలిపినను ఏదియో నొకపక్షమువారి అగ్రహమునకల పత్రికలు గురిగాకతప్పవు. ఇందుకు దోడుగ, అధికారుల యాగ్రహమునకు పత్రికలు లోపగనుచున్నవి. వార్తల నెన్నిటిని ప్రచురించినను, ఇంకను కొరత గనుపించుచుండును. లేఖల నెన్నిటిని ప్రచురించినను, కొరత యుండును. పాఠకులకు సంతృప్తి గలిగించుట రానురాను కష్టమగుచున్నది. అయినను హిందూపత్రిక సమయానుగుణముగ ముందుకు జోపుచు, ఎల్లర కోర్కెలను తీర్చ ప్రయత్నించుచు ప్రజల స్వాతంత్ర్యమునకు పెట్టని కోటయై విరాజిల్లుచున్నది. రంగస్వామి అయ్యంగారి అకాలమరణమువలన గలిగిన నష్టమునకు, హిందూపత్రికా నిర్వాహకులకును, అయ్యంగారి ఆస్తబంధుమిత్ర వర్గమునకును హృదయపూర్వకముగ సానుభూతిసంద జేయుచున్నాము. రంగస్వామి అయ్యంగారికి శ్రీ మహా విష్ణువు ఆత్మశాంతి గలుగజేయుగాక!

ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు కృష్ణా తూర్పు కృష్ణా గోదావరి మండలముల పక్షమున, భారతశాసనసభకు ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులుగారు కాంగ్రెసు పక్షాభ్యర్థులుగ నున్న సంగతి, ఆంధ్రు లెల్లరకును తెలిసినసంగతియే. జగమెరిగిన బ్రాహ్మణునికి జంబే మేల నను సామ్యమున, ప్రకాశంగారి యోగ్యతల గూర్చి విశేషముగ నాయబనిలేదు. ప్రకాశం పంతులుగారు అసహాయాద్యమారంభము నుండియు సలిపిన దేశసేవ నిరుపమానమని ఎంచవచ్చును. గాంధీమహాత్ముని పిలుపునంగీకరించి, మానమునకు వేలకొలది రూపముల రాబడి నొసగుచున్న న్యాయవాద వృత్తిని త్యజప్రాయముగ విసర్జించుటయగాక, తమ కాలమునంతను పంతులుగారు దేశసేవయందే గడుపుచున్న సంగతి నెల్ల రెఱుగుదురు. అఖిలభారతవర్షభ్యాతిని గడించి, ప్రకాశం పంతులు గారు ప్రధాన నాయకులలో నొకరుగ పరిగణింపబడుచున్నారు. ఆంధ్రులకు ఆంగ్ల దిన పత్రిక లేదను కొరంతను బిపి, కాంగ్రెసుసందేశము దేశమందంతటను మారుమోగునటులజేయుటకు, ప్రకాశంపంతులుగారు స్వరాజ్యపత్రికను స్థాపించిరి. అంతటితో తనివినొండక, తమిళ దైనికపత్రికను, ఆంధ్ర దైనివారపత్రికను స్థాపించి కాంగ్రెసుప్రచారము గావించుచున్నారు. ఈయొక్కవిషయమే, నోటరుల శాశ్వతకృతజ్ఞతకు వారిని బ్రాత్రులుగ జేయజాలియుండును. కాని ఆంధ్రరాష్ట్ర కాంగ్రెసు సంఘాభ్యర్థులుగ నుండి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను నిలుపుటకును, వారిపక్షమున ప్రచారముచేయుటకును పంతులుగారు తమ

శక్తినంతను వినియోగించుచున్నారు. పంతులు గారు, ఆంధ్రుల బలవంతముమీద కృష్ణాగోదావరి మండలముల కభ్యర్థులుగ నిలిచియున్నారు. తమ అభ్యర్థిత్యము నిమిత్తము ప్రచారము సలుపుటకు, వారికి తగినసావకాశము లభించుటలేదు. ఆంధ్ర దేశభారమునంతను వీరు నిర్వహింపవలసి వచ్చుట చేత, వీరు నోటరులను స్వయముగ జూచి సర్వ తీరుటకు వీలుండదు. అయినను నోటరు లీవిషయమును మనస్సునందుంచుకొనక, ప్రకాశంపంతులు గారిని భారతశాసనసభకు అభ్యర్థులుగ బంపుట తమధర్మమని భావించవలెను. పంతులుగారిజోలు దేశారాధకుని స్వార్థత్యాగుని ప్రతినిధిగ నెన్నికొనుటవలన, వారికి గలిగెడి గొప్పలేకున్నను, నోటరులు తమనుదాము గౌరవించుకొనిన వారగుదురు. ప్రస్తుతప్రశ్నవ్యక్తులకు సంబంధించినదిగాదు. మొగమోటిమితో బనిలేదు. భారతదేశమునకు స్వరాజ్య మత్యవసరమని, రానురాను వెల్లిడి యగుచున్నది. ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సులో భారత దేశము వహించిన హింసానమువలన, స్వరాజ్య వ్యక్తత మరింత స్ఫుటమయినది. స్వరాజ్య మవసరమగుచో, దానిని సంపాదించుట కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠాపనద్వారానే సాధ్యమగును. దీనికన్నత, స్వాతంత్ర్యభావ భరితమగు ప్రతిష్ఠాపన మరియొకటి గానరాదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములను శిరసా వహించి, కాంగ్రెసుద్వారా స్వరాజ్యము బడయుట సుకరమా, లేక తమ యిచ్చవచ్చినటుల ప్రవర్తించెడి వ్యక్తులద్వారా బడయుట సుకరమా యని నోటరులు ఎవరికివారు యోచింపవలయును. ప్రకాశంపంతులుగారు కాంగ్రెసు ఆదేశముల ననుసరించి ప్రజలకు సాధ్యమగునంత త్వరలో స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు బద్ధకంకణులై యున్నారు. అట్టి ఆంధ్రనాయకుని, స్వార్థత్యాగుని తమ ప్రతినిధిగ నెన్నికొని, కృష్ణాగోదావరి మండలముల నోటరులు చరితార్థులగుట ధర్మము. కృష్ణాగోదావరి మండలములు, స్వాతంత్ర్య భావోపేతములై యొప్పుచున్నవి. రాజకీయ పరిజ్ఞానమునందు అగ్రస్థానము వహించియున్నవి. ఇట్టిమండలములు దేశనాయకులగు ఆంధ్రకేసరి టంగుటూరు ప్రకాశంపంతులు గారిని, తద్వారా కాంగ్రెసును నిరాకరించునని నమ్మజాలము. కాంగ్రెసుపక్షమువారినే శాసనసభల కభ్యర్థులుగ నెన్నికొనవలయునని, గాంధీ మహాత్ముని ప్రయశిష్యులును, బహిష్కారవాదులు నగు సి. గాజగోపాలాచార్యులుగారు నేలమునందు ఉద్బోధించియుండిరి. కృష్ణాగోదావరి మండలముల నోటరులు కాంగ్రెసు పిలుపు నంగీకరించి, ప్రకాశం పంతులుగారి అభింష విజయమునకు తోడ్పడుదురుగాక!

కార్మికశాఖా నివేదిక
1925-26 సంవత్సరపు కార్మికశాఖా నివేదిక ప్రచురింపబడినది. కార్మిక పరిస్థితులు శాంతముగ నడిచినని, రిపోర్టుచెలుపుచున్నది. నాల్గు సమ్మెలు మాత్రము జరిగెను. కోయంబత్తూరు మిల్లులో జరిగిన సమ్మె సత్కారము బోలెయుండెనని నూచింపబడినది. కూలీవారలు పనిచేయుటకుగాని, భవనమునూడి లేచిబోవుటకుగాని నిరాకరించిరి. మద్రాసు సడరన్ మహారాట రైల్వేయూనియను

సాతు ఇండియనురైల్వే యూనియను వారలు చురుకుగ బనిచేసిరి. బకింగుహాము కర్నాటిక్కు మిల్లుల నిమిత్త మేర్పడిన మద్రాసు లేబరు యూనియను పునరుద్ధరింపబడెను. యజమానుల ప్రేరేపణచే నేర్పరుపబడిన సంఘము మరియొకటిగలదు. దీనియొక కార్మికులు విముఖులుగ నున్నారు. ఇప్పటికిని రెండుసంఘములకును వైరుధ్యము తొలగలేదు. అస్సాంకు ఎమిగ్రేషనును నిలిపివేయ వలయు నను తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారు అమలులోకి దేకుండుట శోచనీయము. అస్సాంతోటలలో మద్రాసు రాజధాని కూలీలు పడుబాధల కంతులేదు. వారికష్టములను నివారించు వారు గనుపింపరు. పరిస్థితులు అనుకూలముగ లేవని, ప్రభుత్వము వారంగీకరించియు, ప్రతిక్రియల గావించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికానుండి భారతీయకూలీలను బంపివేయుపద్ధతి చాలాకూరముగ నున్నటుల, రిపోర్టుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అయిదుగుంపులుగ 813 మంది చెన్నపురికి వచ్చిరి. దక్షిణాఫ్రికాలో తమకు పనిదొరకుట లేదనియు, ఏదీయో యొక పేరుబెట్టి వీరిని తీసివైచి యజమానులు యూరపియనులను బెట్టుచున్నారనియు, సరకుల స్టీమరులలో కూలీలను బంపివేయుచున్నారనియు, కూలీలలో పలువురు కడుదుర్మలులుగ నున్నారనియు, తెలిసెను. నిమ్నజాతు లభివృద్ధి గాంచుచున్నటుల రిపోర్టుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఇంకను ఎంతయో సంస్కరణము జరుగవలసియున్నది. 14 తాలూకాబోర్డులలో నిమ్నజాతులకు ప్రాతినిధ్యమే లేకున్నది. 104 స్థానికసంఘములలో ఒక్కొక్కప్రతినిధిమాత్రము గలడు. 29సంఘములలో ఇరువురు చొప్పునగలరు. 44 టోలో ముగ్గురుగలరట. స్థానికసంఘములకు నామినేటు జేయదగిన నిమ్నజాతుల ప్రతినిధుల పట్టికను కలెక్టరులు బంపుచున్నారనియు, స్థానికసంఘములవారు ఏదీనుంచి నామినేటు జేయవలయుననియు దీనివలన, ప్రతినిధులు లభింపలేదను సాకు కవకాశ ముండజాలదనియు, రిపోర్టుచెలుపుచున్నది. కాని యీపద్ధతి వలననయినను, నిమ్నజాతుల కుపశాంతి గలుగునాయనునది సందేహము. ఇంతకన్నను ఎన్నికపద్ధతి వలననే వారికోర్కెలు నెఱవేరునని దోచును. నిమ్నజాతులలో గాఢప్రబోధము గలుగుచున్నదని, లేబరుకమిషనరుగా రంగీకరించుచున్నారు. ప్రభుత్వప్రయత్నములతో తృప్తిజెందక, ఉన్నతజాతులవా రెక్కుడు సానుభూతి గనుపఱచి తోడ్పడుట వివేకము.

బెంగాలులో పరిపంట

కలకత్తా, అక్టోబరు 21:— ఇప్పుడు బెంగాలులో 73,098,000 ఎకరముభూమి పరిపైనుండి సాగుచేయబడుచున్నది. అనగా నూటరెండు ఎకరముల క్రింద. జనుజనాదుల పలన బెంగాలులో మొత్తముమీద నూటికి 3 రెండుకరములు కట్టవలెను, క్రిందటి సంవత్సరముకంటె బెంగాలులో నూటికి రెండు ఎకరములు హెచ్చింపబడు కలబడుచున్నది. పరద్రుబాషా వారిని పశ్చిమబంగాలును బెంగాలులో మొత్తముమీద మైలు భూమిగానేయున్నది చెప్పవచ్చును. రెండవ ప్రతిపంట సు అంచనా వేసినట్లు అది 23,143,000 ఎకరములు గనబడుచున్నది. అనగా నూటికి 3 ఎకరములు క్రింద. కాని బొంబాయిలో నూటికి 19 ఎకరములు హెచ్చింపబడు కలబడుచున్నది. అది సుమారుగా నున్నది. (ఆ. ప్ర.)

సామ్రాజ్య మహాసభ

సామ్రాజ్యపు ఆర్థిక పరిస్థితులు

బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడు అభ్యర్థుని ప్రకటన

దర్శి, అక్టోబరు 21:—నేటికి సామ్రాజ్యమహాసభ సమావేశమైన బోర్డు ఆఫ్ ట్రేడు అభ్యర్థులను సర్ ఫిలిప్ కును విచ్చేస్తారు వ్యాపారవిషయములను గురించి ఈ క్రిందివిధమున ముచ్చటించిరి.

సామ్రాజ్యమునందు చేరిన వివిధదేశముల వ్యాపారము వృద్ధి చేయు విషయమై ఆలోచించుటకు మూడుసంవత్సరముల క్రింద సామ్రాజ్య ఆర్థిక సంఘము నియమింపబడినది. బ్రిటనుకు సామ్రాజ్యమునందలి ఇతరదేశములకు గల వర్తకసంబంధములు నానాటికి పెరిగిపోవుచున్నవి. 1918 సంవత్సరమున బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమున బ్రిటిషుగిరియములు నూటిలో 25 పాళ్లు పెరిగినవి. ఇప్పుడు 31 పాళ్లున్నవి. 1918 సంవత్సరమున ఎగుమతులు నూటిలో 87 పాళ్లు పెరిగినవి. ఇప్పుడు నూటిలో 42 పాళ్లున్నవి. ఈవిధమున సామ్రాజ్యమునందలి వివిధదేశములకు గల వర్తకర వ్యాపారసంబంధములు నానాటికి అధికమగుచున్నవి. సామ్రాజ్యమునందు రబ్బరు కిరణము వ్యాపారము చక్కగ జరుగుచున్నది. మేకికాఫ్రీకా వ్యాపారమునూడ అధికమగుచున్నది. ఈవిధమున ముగిసినవిమ్మట సామ్రాజ్యమున వ్యాపారాభివృద్ధికి అంతరాయము పుట్టితీర్చివేసింది. ఇతరదేశములవారు పరియగు వారకపు కేసు ఏర్పడినందు వివిధ వ్యాపారము చేయువారు నూనారు. మనము మన సామ్రాజ్యములోనే ఎంత ఎక్కువగా కొని విక్రయించెదమో అంత వనకే మారకము విషయమునకు లాభము.

మహాసభ సంతకములకుందలి జరిగిన సామ్రాజ్య ఆర్థిక సభయే సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘమేర్పరచింది. ముఖ్యముగా సిఫార్సులు ను కేసులు. ఎంత సమయమునో సరిగా దేశానికినుటచే విక్రయ బాధ్యతను, కొనువారిని గూడ లాభించును. దేశములోను, అంతర్జాతీయముగను వర్తకమును పెంపొందజేయుచున్నది. 1907 నుండి రియాలైన పన్నులన్నిటిని వివరములను తయారుజేయుచున్నార.

గంరత్నం పద్ధతిచే దిగుమతులు అభివృద్ధిచేయును. సామ్రాజ్యవంటి టిగుమతి ఎక్కువయ్యెను. దీనివలన సంరక్షణ పద్ధతి కొద్దిమగనున్న మంచిని ఏర్పడింది. సామ్రాజ్యములో 40000000 పౌనుల ఎగుమతులకు సంరక్షణ పద్ధతియున్నది. సర్ ఫిలిప్ కార్లెట్ విప్లవగారనిరి.

పారిశ్రామికాభివృద్ధి

సామ్రాజ్యములో విక్రయించుటకు ఎక్కువ పాటుజరిగినవలెని కర్మలు అమెరికగారనిరి. పరిశోధనను ఎక్కువగ పట్టవలెననిరి. ఎన్ని విధములగు నీని జేయవచ్చునో జూపిరి.

కుల్లిపోతుండ చేపలు, మున్నగు ఇతరపదార్థములను నిలక జేయుటకు ఏర్పాటుకేసిరి.

చీడపురుగులచే పంటలు పాగుగావుండ జేయుటకుగూడ పరిశోధనలను సులభమిన్నారు. లాభముగనుండు పురుగులకు తయారుజేయుటకు కొంసామ్యు నేర్పాటుకేసెదరు.

వ్యవసాయమును అభివృద్ధిజేయుటకు (ఫ్లోగరడేటెయిలను) కళాబాల పెరిగియున్నది 21000 పౌనులయ్యెను. పరిశోధనను ప్రారంభించుటకే కళాబాల కేంద్రమును నీయవలెనో ఆలోచించవలెననిరి.

మ్యాండేటు రాష్ట్రములు

విషయమై మధ్యాహ్నపు సభలో కర్మలు అమెరికగారిచేరిరి. ఆస్ట్రేలియా, న్యూజిలాండు, దక్షిణఆఫ్రికా మదరాసు నూతలును గూడ మాట్లాడిరి. కేరళాపన్నములను ప్రకటించిరి. మ్యాండేటుల విషయమై చాలా పరిశీలించుటకు ఒక సంఘము నేర్పాటుకేసిరి.

చాయాభటును నిమిత్తము సామ్రాజ్యసభా సభ్యులందరు 10 గంటలమున సమావేశమైరి.

అంతర్సామ్రాజ్య వర్తకము

నగూర్చి నేటి యందుచున్న సభలో కర్మలు అమెరికగారుపనించిరి. సర్ ఫిలిప్ కును విప్లవగారుమాట్లాడిరి. అంతర్సామ్రాజ్య వర్తక మభివృద్ధి అయినది పిలిచుగారు దెలిపిరి. ఇంకను యభివృద్ధి యగుననిరి. 1925 లో మొత్తము అరుమాసములకు 1/3 వంతులు దిగుమతులు సామ్రాజ్యమునందలియే వచ్చెననియు అచటకు సరాసరిపగము ఎగుమతులు వచ్చెననియు దెలిపిరి. ఈసభలోనే పినిమావ్యాపార ప్రచారము నల్ప విషయము నాలోచించవలెననిరి.

అధినివేశముల చర్య

లండన్, అక్టోబరు 20:—రేపు ఆర్థిక విషయములను చర్చించెదరు. పోమవారమునాడు విశేషాంగ విషయములను చర్చించెదరు.

శనివారము సభ సమావేశమగుదు.

వైమనుల రాజ్య

పార్లమెంట్, అక్టోబరు 21:—ఇండియాను గూర్చి కొడుకు వైమను లంరాజును బ్రతుంచుగారు ఆహ్వానించి సత్కరించిరి.

సర్ ఆలం కోథంగారి మేకానికు లండనులో 21 తేదీని పెండ్లి జేసికొనెను.

యూరపు ఆర్థిక పునర్నిర్మాణము

పార్లమెంట్, అక్టోబరు 21:—ముంబయి, వర్తక విషయములందు కాశ్మీరముగ ఒక కమిషను నేర్పాటు జేయవలెనని అంతర్జాతీయ వర్తకసంఘమునారు బాలియెటికె నన్న సిఫార్సుకేసిరి. బాలియెటికె అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సభవారి కి తీర్మానములను బంపిరి.

సామ్రాజ్యవాయువాదా ప్రచారము

లండన్, అక్టోబరు 21:—కనడాకు వైమను ప్రచారమును బీమనవర్తియును ఏర్పాటుకేసిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికాకు నాలువారములు బట్టెను. ఇండియాకు ఆరువారములు ఆస్ట్రేలియాకు 10 వారములు బట్టెను.

వైమానిక ప్రమాదము

బ్రిటిషు నౌకావిమానము అదృశ్యమగుట
మల్టా, అక్టోబరు:—నౌకావిమాన మొకటి. మల్టాలో ప్రచారము నల్పము అదృశ్యమయ్యెను. వైమానిక దేవుని ఇంతవరకు తెలియలేదు. విమానము తాలూకు కొన్ని భాగములు కనిపించెను.

తేయకు వర్తకమును గూర్చి వేలంపెట్టి జేయంగ గావించుటకు కొన్ని వర్గముల నేర్పాటు జేయుచున్నార.

బెర్లినుకు క్రొత్తరాయబారి

రస్సి, అక్టోబరు 21:—బెర్లినులో డిఆబిల్వేక్ ప్రభునిస్థానే బ్రిటిషు రాయబారిగ సర్ రాబర్టు కిండ్సేగారు లండనునుండి బెర్లినుకు రేపు బయలుదేరెదరు.

నౌకా వ్యాపారము

లండన్, అక్టోబరు 20:—గ్రేటుబ్రిటను ఆస్ట్రేలియా మధ్యనౌకావ్యాపారమునకు, ప్రయాణికులను గొంపోవుటకు గొప్ప నౌకలనుగట్టుటకు ఆలోచించుచున్నార. 11000000 పౌనులు పెట్టుబడి పెట్టెదరు. బొంబయికి, కొలంబోకు వయనముచేయును. గ్రేటుబ్రిటనునుండి ఇండియాకు అయిదు నౌకలు, ఆస్ట్రేలియాకు వారములో తేరవచ్చును. ఇదివరకు కంపెనీ ఒకప్పుడున్న ఆర్థికసహాయమునే నీటికి ఆస్ట్రేలియా ప్రభుత్వమునా రీయవలెననుచున్నది. పక్షమున కొకసారి బయలుదేరును.

చీనావార్తలు

(ఆంగ్లపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

ష్యాంగ్ హై, అక్టోబరు 28:—ష్యాంగ్ హై 10 మైళ్లము దూరమున కొకచాక్ ఫ్యాంట్ నేపాలు కట్టెను. నగరమును స్వాధీకరము పరుచుకొనుటకు సైన్యాధికారిలో రాయబారములను పంపుచున్నార. దీనితోబాటు చికియంగు నీమిల గవర్నరు పారిపోవుటయు జూడ చికియంగు విప్లవము ఆంధ్రమునున్నదని ఘోషించుచున్నది.

ఆంధ్ర దేశమున కాంగ్రెసు యెన్ని కలప్రచారము

కాంగ్రెసు సభ్యులకు బలమేర్పడుట

ప్రత్యేకతంతి ఆసత్వ ప్రకటనల ఖండనము (స్వయంవిలేఖరి)

కాకినాడ, అక్టో 28:—బులను సాంబయ్య గారను పారువూడి సత్యనారాయణగారును తాలూకాలలో తిరుగుచు కాంగ్రెసుకు ప్రజలు తోడ్పడుటలకు తేయుచున్నారు. చాలా చోట్ల అందరును కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోట్లువేస్తారను కొనుచున్నారు. అన్నిటికన్న చిత్రమేషనగా రాజమండ్రి కందురుర్తి రామచంద్రరావుగారు కందుల వీరరాఘవస్వామిగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలుచుటలేదని ప్రకటించుచున్నారు. వీరరాఘవస్వామిగారు యీ అసత్యప్రకటనలను ఖండించుచు వ్రాసిన లేఖను ఆయన ప్రేతులోనుంచుకొనే యిటులచేయుటను జూడనే మండుట్టుప్రక్కలవారి కాశ్మీర్యముగలెను. పాండూరు, తమ్మవరములపద్ద కాకినాడి తాలూకా ప్రజలు స్వయముగ కన్నులార వీరరాఘవస్వామిగారిని వెంటబరత్తుం, సాంబయ్యగారి తో జూచినపుడు, సర్ కూర్మాగారి పక్షమున పనిచేయువర వోలయ్య, రామచంద్రరావుగారల చేయు అసత్యప్రచారమును వారు ఖండించిరి.

రాష్ట్రీయ కాపసభకు వీరరాఘవస్వామి వెంటబరత్తుంగారును అసెంబ్లీకి ప్రకాశంగారును ఉమామహిమగారు దృఢనిశ్చయముతోనున్నారనియు, కాంగ్రెసునును జేతమునకును నేనిచేయు నిశ్చయముతోనుండిరియు ప్రజలహక్కులను రక్షించుటకు త్యాగముచేయ వెనుకకు జంకరనియు యెన్నికదారులకు యాధిగాదలియును. జిల్లాయంతలను వాతావరణము కాంగ్రెసు కనుకూలముగనున్నది. అంతటను ప్రచారము పూర్తిగాజరుగుచున్నది. ఈయెన్నికలలోనే ప్రజాభిప్రాయము దెలుసుకొన శక్తి యెనమయియున్నది. యెంతరు కాంగ్రెసుకు దేశమునకు స్వరాజ్యమున కనుకూలముగనుండి ప్రభుత్వమును కొనవచ్చుననియు ప్రజలు దెలుసుకొనుచున్నారు. జస్టిసుపార్టీని సర్ కూర్మాగారిని బలపరచుచున్న కొందరు బానుకొండ గంగారాజుగారు ఊలపల్లి గ్రామమునందు, యూనియను బోర్డు అభ్యర్థుడు సల్లెల పద్దయ్య గారు రామచంద్రపురం తాలూకా రమిరెడ్డిగారు కాంగ్రెసు విజయమునకై పనిజేయుచున్నారు. చెడ్డిగారు తమ జేయుచున్న పనులవలన తోటివారినుండి శక్తి అంగియు పితాపురం మహారాజావై ఆశ పెట్టుకొనియున్నారు. ఎట్టేటు ఓటర్లు సంస్థానోద్యోగల దెలిరింపులను చెడ్డిగారికే ఓటుజేయవలసినదిగ చెప్పుచుటలను కత్తుముజేయరు. ఒక ఇనస్పెక్టరు ఒక గ్రామమునకుబోయి వోట్లందరపేర్లను దీనుకొని వారిని సర్ చెడ్డిగారికి, డి. బి. రామచంద్రరావుగారికి వోట్లెచ్చునటుల నొప్పింపజేసెను. వారికి వోటుజేయకున్న వెంటనే కీసీలను గట్టులసినదిగ రైతులను దెలిరించుచున్నారు. ఇట్టి నిర్బంధములన్నను చాలమందివోట్లర్లు దైర్యముతో తాలూకాబోర్డు యెన్నికలందువలె యిచ్చులను బిత్తినుదాటియెక్కువదేశభక్తి గగ్గి ప్రజలస్వాతంత్ర్యవ్యత్యుల రక్షించుటకై కాంగ్రెసు కే వోటు జేసెదరని నమ్మకమును. ప్రస్తుతిపరిస్థితులను బట్టి కాంగ్రెసు తప్పక విజయముగాంచునని చెప్పవచ్చును.

కాకినాడి యెన్నికవిషయమున ప్రతిరోజును ఉత్సాహము కాంగ్రెసు యజమాన్యమున వార్డులలో నిట్టిలో సభలు జరుగుచున్నవి. పోటీ తీర్మాన గుండుటవలన కాంగ్రెసుకు జయము తప్పకజేహుడనని నమ్మకమేర్పడినది. పట్టామంతలను కాంగ్రెసు అభ్యర్థి చావల రామసోమయాజులు గారి అభ్యర్థిత్యమునే బలపరచుచున్నారు. (తంతివార్త)

సామ్రాజ్యసభ

ఆర్థికసమస్యలు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, అక్టోబరు 28:—నేటి మధ్యాహ్నము సామ్రాజ్యసభలో ఆర్థికవిషయములను చర్చించిరి. దక్షిణ ఆఫ్రికా విరిషు ఫ్రీస్టేటు ప్రతినిధులు, న్యూజిలాండ్లందు ప్రధానామాత్యుడు, ఇండియా ప్రతినిధి చార్లెస్ గారు మాట్లాడిరి. సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘమునూర్చి సర్ హార్లెస్టన్ హాకింగుగారు ప్రకటించిరి. వర్తకసంఘాభివృద్ధి ముగిసిపోటిరి చర్చించెను. అంతర్సామ్రాజ్య వర్తకము సభివృద్ధి జేయుటకు డొమినియనుల కన్నటికిని దృఢసంకల్ప మున్నట్లు దెలుపుచున్నది. సామ్రాజ్య ఆర్థికసంఘమువారి పనినిగూర్చి వినియోగలవా రందరును గొనియాడిరి.

చిత్తూరులో కాంగ్రెసు ప్రచారము వద్దా?

దొరస్వామి అయ్యంగారికి మేల్కొలుపు (స్వకీయవిలేఖరి)

మదనపల్లి, అక్టో 28:—కానసభల యెన్నికలలో జైబడుచున్నది. ఇంతవరకే జిల్లాలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగా మారు వెంకట శివరాజుగారికి సహాయము జేయ ప్రయత్న మేమియు జరుగుటలేదు. ఈ భాగములలో ప్రజలు వారిమేనే వినియుండలేదు. వా రీపాఠములకు వచ్చి ప్రజలకు కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగనుండి దేమిచేసెదలో చెప్పియుండలేదు. ఈ జిల్లాలోని నాయకు లీ విషయమున శ్రద్ధ దీసికొనుచున్నటులగానినందు. ఆసెంట్రీపోటీలేకుండ నెన్నుకొనబడిన దొరస్వామి అయ్యంగారు తమ పనిచాగా ఉన్నదిగాదాయని కానన పథయెన్నికలగొడవయెందుకని యూరకునుండి, గాబోలును. జస్టిసు సార్వేపాడు ప్రజా సంస్థయగుకాంగ్రెసునుగూర్చి ప్రజల మనస్సుకు వివరింప మహాప్రయత్నములజేయుచున్నారు. ఇందుకు ప్రతిగ పనియేమియు జరుగుటలేదు. అంద్రనాయకు లెక్కడనున్నారో ఈ భాగములలో వారేమియు ప్రచారమును జేయలేదు. చిత్తూరు జిల్లా పోలర్లందరును కాంగ్రెసు పథ్య నకే తోటునిచ్చి ఆయనను కానసభ కెన్నుకొనవలెననికొరుదు న్నాము. ఆయనకు పోటు నిచ్చుటవలన వారు ప్రజాసంస్థయగు కాంగ్రెసుకు తోడ్పడినవారగుదురు. (తంతివార్త.)

ది. బ. మోచర్ల రామచంద్రరావు గారి ప్రచారము

రాజమండ్రిలో బహిరంగసభ రాజమండ్రి, అక్టో. 28:—పశ్చిమగోదావరి కష్టజిల్లా లలో జయప్రదముగా సంచారముచేసినచి దివాకాపహు దూర్ మోచర్ల రామచంద్రరావు గారు శుక్ర వారము నాడు సాయంత్రమున రాజమండ్రి యందున బహిరంగసభలో నుపన్వసించిరి. శ్రీయుత న్యాయతి నుబ్బారావు పంతులుగారధ్యక్షతవహించి ప్రారంభోపన్యాస ములో రామచంద్రరావుగారు చేసినదేశసేవను ప్రశంసించి ఆ సానమునకు కొందరుపోటీగా నిలుచుట విచారకరమని తెలిపిరి. రామచంద్రరావుగారికి ౧౮ ఆత్మత్వమును గూర్చియు జాతీయ సమస్యలయందు వారికి ౧౮ సంపూర్ణజ్ఞానమును గూర్చియు నుబ్బారావు పంతులుగారు ముచ్చటించిరి. పిమ్మట రామచంద్రరావుగారు ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులను గూర్చి దీర్ఘముగా నుపన్వసించిరి. ఉద్యోగిస్థి కరణము కూడదను దానికి బంధింపబడుచేమోననియు ఎట్లును అది మారునని కనుకు తెలిసియుండుట చేతను లవనరాయుమా లవ్యాకేల్గారుగార్లును తామును కాన్పూరు ప్రమాణముపై సంత కముచేయ జాలకపోతిమని చింతించిరి. ఆసెంట్రీలో జరిగిన పరి కంఠటికిని స్వరాజ్యావాగులకే ఖ్యాతిరావలెనని ప్రకాశం గారి పత్రికలు నన్నికరపత్రికలను ప్రకటించెననియు, ఆసెంట్లీలో స్వరాజ్యవాదులు నుబున యిద్దరేనియు స్వతంత్ర పక్షమువారి సాయమేలేకున్నచో ఒక్క చిల్లనను ఆమోదించ బడకపోయ్యెడిదేననియు నిశ్చయముగా తామే చేసేతిమని స్వ రాజ్యవాదులు చెప్పుకొనుచున్నవనియు స్వతంత్రవాదులచే ఉపపాదించబడి బలపరుపబడినదేననియు రామచంద్రరావుగా రు చెప్పిరి. మరియు ముందు ఆసెంట్రీలో జరుగవలసిన పనిని గూర్చిమాడ ప్రస్తుతముగా చెప్పిరి. తాము పెరవలికి పోయి యున్నట్లును ఆచ్చటి గ్రామముల తమకు ఓటియమనిచెప్పినట్లును ఇంగ్లీషు స్వరాజ్యపత్రి లో ప్రకటించబడిన విషయములు కేల మబద్ధములనియు నీపత్రికలలో తమకనిగూర్చి ప్రకటించబడు విషయములన్నియు ఆటివేనియు చెప్పిరి. ఉభయపక్షలవారినిని నిజము ఓటరులే తెలుసుకొనవలెనని చెప్పిరి. పిమ్మట ప్రశ్నలవేయవచ్చుననిచెప్పి చక్కగాజవాబులు చెప్పిరి. నిన్నటియుదయమున కృష్ణాదేవ్దాసు కలిగిరి. (న్యాయతి కామేశ్వరరావుగారి తంతివార్త)

తిరువనంతపురంలో హాహారానీ నీకంటకు మూర్త కలిగెను. ఫీరంగులను ప్రేరించి.

వీటి కన్ని టికిని మేలయిన రంగులు గలవు

బోబ్రా

మృదువైన చర్మమైనను, రంగుపూసిన చర్మమైనను, తెల్లటి తోలు అయినను, టోపీలయినను, వెల్లింగ్టన్ బూటులయినను, తోలుతో చేసిన యితర సామానైనను వీటికన్నిటికిని “కోబ్రా” రంగు చాలా ప్రసిద్ధమయినది.

“కోబ్రా”పేరు జ్ఞాపకముంచుకొని మీసాపు యజమానుని మేలయిన రంగులు యివ్వమని అడుగుము. అతడు “కోబ్రా” రంగు లనే యిచ్చును.

తయారు చేయువారు

జెట్ అండ్ ప్లాట్, లిమిటెడ్.

వాట్ పోర్ట్, ఇంగ్లాండు

ఎల్లచోటులందు దొరకగలదు. (2)

మరణాపవాదములు

గొంధి క్లబ్బు:— ఈసభవారు గొంధిమహాత్ముని జన్మదినమున జరిపిన నూలువడకు పోటీపహుమానములు కేపుసా యంత్రములను సభకేసీ 5 గ. పెరంబూరు నుండవరాజుపెరుమాళ్లు మైదానమువద్ద పంచి యిచ్చెదరు.

కార్యకేసును సభ కార్యకేసును ప్రత్యేక సభ. మంగళవారము 26 వ తేదీ 5-15 గ జరుగును. నీటిసరఫరాకు ప్రభుత్వమువారివద్ద రూ 10,00,000 ఋణముగోరుటను గూర్చి విచారించురు.

శ్రీ త్యాగబ్రహ్మ సభ:—24 వ తేదీ సాయం కాలము 5-30 గ. 180, బాలికాపాఠశాల తంబుచెట్టి వీధి యందు గానసభ జరుగును. రామానుజయ్యంగారు—గాత్రము, బాలకృష్ణయ్యగారు—ఫీడేలు. కేణునాయకరు—మృగంకం.

శ్రీ వానవాంవా వైశ్యసమాజము—మదరాసు ఈ సమాజమువారు ది 24-10-26 ఆదివారం ఉదయం 5రిగా ఎనిమిది గంటలకు సౌందర్యమహాలనము ముగిశకావ ధాని వెంకటస్వామి గుప్తగారిచే మలకట్టుబాటుల విషయమై ఉపన్యాసము జరిపించుదురు. —గౌరవ కార్యదర్శి

రాకపోకలు:—సర్ చార్లెస్ ఇక్కుగారు సతీ సమే తులై నేడునడుము వచ్చిరి.

గౌ. పి. పి. రామస్వామి అయ్యంగారు విశాఖపట్నం, గౌ. టి. ఎం. కొయ్యగారు నెల్లూరు, కర్నూల్ క్రాష్ట్యగారు నాల్లెరు, సి. ఆర్. కాంచెలుగారు, పియ్యిగారు నిన్న రాత్రి పోయిరి.

ఎన్నికల ప్రచారము

కుంభకోణములో నాయకులసభ మంథకోణం, అక్టో 28:— అఖిలభారత కాంగ్రెసు సభ కార్యదర్శి వీ. రంగస్వామి అయ్యంగారు క్రిందికి రాత్రి రామన్న యెన్నికల సంకర్షమున జిల్లాలోని కాంగ్రెసు ప్రముఖులను గలసికొనిరి. 27 వ తేదీ ప్రజాసభ జరుగును. అప్పుడు వీ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, సత్యమూర్తి గారలను యితరులు ను మాట్లాడద రనుకొనుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

తంజావూరుజిల్లా దివ్యజ్ఞానసంఘసమావేశము కాననుగారు (అడయూరు) అధ్యక్షత వహించుట మంథకోణం, అక్టో 28:—శివరాజు దా ను గారు రావీలులేకపోవుటవలన వారిస్థానే కాననుగారు (అడయూరు) తంజావూరు దివ్యజ్ఞాన సమాజసభకు అధ్యక్షత వహించుట కీయుదయము మద్రాసునుండి బోయిమెయిలులో దిగిరి. సభ యిఉదయము భారతపూజతో ప్రారంభమయ్యెను. సభకు జిల్లాలోని దివ్యజ్ఞానసభ్యులు ప్రముఖు లందరును చాలమంది వచ్చిరి. కాననుగారిసతి యీ సాయంత్రము కళాకాల విద్యా ర్థుల కుపన్వసించెదరు. (అ. ప్రె.)

గుడివాడ - దీపావలి ముష్టి మామూలు ప్రకారము దీపావలి రోజులలో యింటింటి కిరిగి ముష్టియైతి ఆపద్విపక్షము యిదివరకువలెనే ఆయాస ర్మ సంస్థలకు వినియోగపరచుటకు ఒక ఉపసంఘమును యేర్పరుచుటకును అందుకు అవసరమును యావత్తుయేర్పాటుచేయుటకు ను 24-10-26 (ఆదివారము) సాయంత్రము 5 గ. ౧౧ లకు నే వాక్రమములో సభజరుగును— సంచారి. శివరావు, జంభ్యాల కిన్నెకాప్రెస్, త్రివిధి నేని ముబ్రహ్మయ్యం, వండివాడ రాజగో పాలరావు, బొడ్డపాటి పూర్ణచంద్రరావు, మహమ్మద్ ఉస్మాన్ సాహేబు, లక్ష్మరాజు గోకణేశ్వరరావు.

స్వరాజ్యపక్ష ప్రచారము జమ్మలమడుగు సామి వెంకటాచలం చెట్టిగారికి సన్మానపత్రము ప్రార్థుటూరు, అక్టో 28:—సామి వెంకటాచలం చెట్టి, కోటిచెట్టి వరకు రామారావుగార్లును మరికొందరు స్నేహ్యు ను ప్రార్థుటూరునుండి ఉపయం పదిగంటలకు జమ్మలమడుగు వచ్చిరి. ఇచ్చటి సామి కాల్లు వారికి స్వాగత మొనంగి కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆలయమున వేంకటాచలం చెట్టి గారికి సన్మానపత్ర మర్పించిరి. ముమారు 200 మంది వచ్చిరి. ప్రస్తుత రాజకీయ పరిస్థితులపై వేంకటాచలం చెట్టి కోటిచెట్టి, పంతురామారావుగార్లు ఉపన్వసించి స్వరాజ్యపక్షమునకు సాయముజేయవలసినదని కోరిరి. సభనారందరును స్వరాజ్య పక్షమువారికే సాయము చేయవలెనని ఏకగ్రీవముగా తీర్మానిం చుకొనిరి. ఫలాహారానంతరమున వారందరు 12 గంటలకు నెల్లూరు మోటారులో ప్రార్థుటూరికి పోయిరి. (స్వకీయవిలేఖరి తంతి)

అనంతపురం జిల్లా రివనూకారసభ

గౌ. వే. రామదాసువంతులుగారి ఆధ్వర్యంలో పన్నాసము

ప్రస్తుత దుస్థితి-నివారణోపాయములు

సహకారోద్యమ ప్రస్తుతావస్థ

అనంతపురం జిల్లా సహకారసంఘముల గురించి వార్షిక సభ సేతు అనంతపురంలో జరిగినది. ఆధ్వర్యం గౌ. వే. రామదాసు వంతులుగారి ఆధ్వర్యంలో పన్నాసమునందు కొన్ని భాగములు యాదగిన పొందుపరచుచున్నాము:-

సహకారోద్యమము ప్రస్తుతము క్లిష్టపరిస్థితులందున్నదనుటకు సందేహములేదు. పరిష్కరించుట కష్టపాద్యమును కొన్ని సమస్యలుగలవు. గత యేటవచ్చేదశలోని సహకారోద్యమ చరిత్రను గమనించినచో యాదగిన పొందుపరచుట కష్టమగుచున్నది. మన రాష్ట్రములోగల సహకార సంఘములు 11,000 సభ్యులు 7 లక్షలు గల యాసంఖ్యను గమనించినచో కొంతవరకు గర్వపడవచ్చును. కాని జనసంఖ్యయు, యెక్కువనుండి కృషివలయును 100 కోట్ల యు.పెం.ఖ్యయు గమనించినచో యింకా నీ సహకారోద్యమములోనే అంతగా కలసిపోలేదు. గతవేలంలో సహకారవాదులకు తగిన పాత్రను అందించలేదు. సహకార సభ్యుని ఒక్కొక్కరికి 1919 నాటి గల యు.పెం.ఖ్య రూ. 44 నుండి 1924లో రూ. 81-5 దిగిపోయినది. సహకారసంఘములు ఏకారణముల చేతనే గాని సరిగ్గా పనిచేయలేదు. యు.పెం.ఖ్య, కష్టాలను బాటపడియున్న సభ్యుల సంఖ్య హెచ్చిపోవుచున్నది. 1294-25 సం॥ 4200 సంఖ్యలు ఏడులక్షలకుపైగా నష్టపోయినవి. పెంట్లబాధ్యంకు నకు సంఘములలోనున్న మొత్తముగూడ ఎక్కువగా నేయున్నది. గ్రామసంఘములే యీ యెక్కువమునకు పునాదులగుటచే వాటియందలి లోపములను ఉద్ధరించుటకు నష్టము కల్గుచున్నది. ప్రాంతసంఘములే క్షీణించిపోవుచున్నట్లుచే ఉత్సాహముతో పనిచేయుచుండిన వారుగూడ వెనుకంజవేయుచున్నారు.

కొన్ని యిబ్బందులు

ఉన్న సంఘములు ఒకటి నడుచుచుండుటచేతను, నూతన సంఘములు చిరుతగ పనిచేయుచుండుటచేతను ఆర్థిక సంస్థలలోని భవము సుక్ష్మముగా వెచ్చింపబడుటకు అవకాశములేకున్నది. పెంట్లబాధ, ఎక్కువ బాధ్యంకులలో భవము నిలువ యుచున్నది. అబ్యాంకుల నమ్మకముగ నంటచే అందు డబ్బుదాడుకొనువారి సంఖ్య హెచ్చుచున్నది. కాని ఆద్రవ్యము వెచ్చింపబడక మితి మీరి, తగిన లాభమునుకొనక కార్యములను నిర్వహించి బడపండుటచే, బ్యాంకుల డ్రోలో మూసివేసి యింకను దీక్షింపబడుచున్న ప్రభుత్వ పున్నాము నిలిపివేయుటచే బచ్చును. లేదా ఆద్రవ్యమును సహకారసంఘములపైగానే వేరువేరుగా వెచ్చింపబడియుండును. అదియు సాధ్యమగుచున్నది. ఇంక ననేక విధములగూడ యీ యెక్కువను భిన్నాభిప్రాయములు గల్గుచున్నవి. స్థానిక సంఘములకు యూనియనులకు పెంట్లబాధ్యంకులకు గల సంబంధము చెబుచున్నది. ఆర్థిక విషయముల బాధ్యతలేని స్థానిక సంఘములు అనేక సాంఘికీలకు యు.పెం.ఖ్యలను బాధ్యంకులకు కిఫాయతయియు. ఆ సాంఘికీలు పున్నాములనుగూడ తీర్చుటలో ఆ శ్రద్ధ చేయును. ద్రవ్య మొ సంగు వా కొకరు. తడి కి చేయు వారు వేరొకరుగూడ యాదగిన గల్గుచున్నది. ఈ సమస్యను ప్రభుత్వార్థకారమునుండి తొలగించి అధికారేతరుల స్వాధీనమునందుచువలెనను ఆభిలాష చే యిదివరకు "మిత్రులు గార్డును నుండినవారిప్పుడు దూరములోవున్నారు. వారిగానే అధికారేతరులకు తగిన అనుభవము సౌకర్యము లేనందున, కొందరు అభిమానము యింకను ప్రాతిపదికల కిక్కిరింపజేయుచుండుట నుండిన భాగించుచున్నారు. అభిమానమును పని చేయవలసిన అధికారేతరులు తమకుండు కేంద్రసంస్థల అధికారమునందున్న ఉద్యోగులకు తమపై విశ్వాసములేదని ఫిర్యాదు చేయుచున్నారు. ఇదియునిజమే. ఈ సంస్థపరిపాలన ప్రజల కొరకున్నదేగాని వారిచే నడపింపబడుచున్నందున, యీ పాత పాలనాధిపత్య వాదము వృద్ధిపొంది స్వస్వార్థ ఆధిపత్యము. ఈ రీతిగ మనము చాలయిబ్బందులలో నున్నాము. ఈ సమస్యలన్నియు పరిష్కరించుటకు అనేక యిబ్బందులుండును. సహకారోద్యమమునకు ఆర్థిక విషయమునందు సహకారసంఘముల గలవా

రి సమస్య ప్రయత్నము లనుసూచింపబడినవి. కాని యిందుగూడ అనేక కారణములనుండి వేరువేరుపడవలసి వచ్చుచున్నది. రేగవులు రాకమానవు. డబ్బుబుణముగ నిచ్చువారే పుచ్చుకొను వారను భావమున్నను, బుణదాత బుణగ్రస్తున కుండవలసిన సంబంధము ట్టనేయుండును. స్థానిక సంఘములకు పెంట్లబాధ్యంకులకు యు.పెం.ఖ్యలను కష్టపరిచుచున్నది. పెంట్లబాధ్యంకులకు అపెన్సు బ్యాంకులను గూడ అట్టిచిక్కులే యుండును.

సహకారోద్యమమునకు గర్హితబుద్ధి బాగుచేయుటగూర్చి సహకారపండితులు ఏకభావించుటలేదు. వ్యవసాయమును సాగించుకొన వచ్చుకొన కష్టము కావలసియున్న కృషివలల దుస్థితిని తొలగించుటకు, అనుముఖ్యవిషయమునందు ఏకభావము కుదురవచ్చును. రయితుల ఆర్థిక దుస్థితిని తొలగించ వరపరిపాటుముల కష్టపరిచుటయే మానుటయే గొప్ప సందేహముగ నున్నది.

కొన్ని సూచనలు

వైద్యుల విషయములు నిజస్థితిని చెప్పినేగాని పెంచి పెద్దగ చెప్పినవిగావు. ఈ విషయములను దృష్టి సహకారవాదులకు తెలియజేయుటకు నష్టపరిపాటు. ప్రస్తుతావస్థలోను వాటికి నచ్చు జెప్పవలసింది. ప్రస్తుతమున్న సంస్థలను పునరుద్ధరించి యింకా నెక్కువ సంఖ్యలను స్థాపించుచో యాదగిన పొందుపరచుట. సహకారపరిపాటుసంఘములలోని పని ఇరిగేషను పనివలెనుండును. రిజర్వాయరులో నీరునిలువజేసి పాలములకు పంపిస్తే పెంట్లబాధ్యంకులలో ద్రవ్యము నిలువజేసి యు.పెం.ఖ్య క్రమముగ రయితులకు యు.పెం.ఖ్య రూ. 44 నుండి 81-5 నిలిచిపోయియున్న బాటపడియున్న ప్రభుత్వసంస్థలను. ఈ విషయమున ఆశ్రద్ధజేసినచో ప్రస్తుతము పెంట్లబాధ్యంకులలో భవముగూడుచున్నది. డి.పా.జి.ట.రు.ల. వి.కా.స.ము.చె.డి.యి.క.ము.ం.దు.బ్యా.ం.కు.లు.ము.గి.య.వ.ల.సి.వచ్చును. కావున భవమీసమై క్షీణించియున్న సహకారసంఘములకు బాగుపరచుటయే లేక అంత మొందించుటయే జేయవలెను. అన్ని సంఘముల పరిస్థితులను జాగ్రత్తగా విచారించవలెను. మరియు యూనియను పంచాయితీదారులకు వారి బాధ్యతలను గూర్చి బోధించవలెను. యూనియను సభ్యులు యితరసంఘములకు యు.పెం.ఖ్యలను కిఫాయతయింపవచ్చును వారాసంఘముల ప్రతిస్థితులనుగూడ పునరుద్ధరించు యు.పెం.ఖ్యలను పైబాధ్యంకులలో తమకుగల సంబంధమును జ్ఞాపక ముంచుకొనవలెను. పెంట్లబాధ్యంకులకు యు.పెం.ఖ్యలను సంఘముల స్థితిగతులను గమనించుచుండవలెను. యు.పెం.ఖ్యలను కేళి తీర్చుచుండుటకు అనేక కారణములున్నవి. పంటలు చెడుట, వనూజులేనిదేవారి బద్ధకు అప్పు దరఖాస్తులను సరిగ్గా కేళింపకుండుట, వాయిదాలు సరిగ్గా నిర్ణయింపకుండుట మున్నగువి అనేకముగలవు. ఈ లోపములను సరించుచున్నట్లు ఒక ముఖ్యవిషయమును గమనింపవలెను. ఈ రాష్ట్రములో రయితుల రాబడి చాల తక్కువ. వారికి యు.పెం.ఖ్యలను చచ్చునట్లు డ్రోలో తీసికొనరాదు. దగ్గర వాయిదాలు వేయక యెక్కువకాలపాటి తీసికొని యు.పెం.ఖ్యలను నీలువలెను. లేవన్నచో వారు మరల సాహసకారులై అధికాడ్డి యు.పెం.ఖ్యలను గ్రహించురు. వారి కొత్త కేళి లోనే వాటి యు.పెం.ఖ్యలను యింకనుండింప చేయవలెను. రయితుల కేళి రాబడి అవకాశములు మున్నగువి గమనించి తన పరిస్థితులపై యు.పెం.ఖ్యలను వలెను. ఎక్కువ కాలపరిమితిగల పెద్ద మొత్తముల నీలువలెను చాల వండి గోరుచున్నారు. ఈ విషయమును గూడ గుర్తించవలెను.

నూతన సంఘముల యభివృద్ధి

ప్రాతసంఘముల బాగుపరచినంత మాత్రమున చాలనుజు సంఖ్యలో నూటికి యిద్దరైన సహకార సంఘములలో చేర్చుకొనలేదని ఒక నిందగలదు. వ్యవసాయ దారులకు ఆర్థిక భవమును జేయుట అతి తక్కువ కావున నూతన సంఘములను స్థాపించి అభివృద్ధి జేయవలెను. ఎక్కువ సంఖ్యలను రిజిస్టరు జేయవలెను. రిజిస్ట్రేషనుకు పూర్వమే వాటి మొత్తము చెల్లింపవలెననియు, వాటి మొత్తమునకు 7 రెట్లు కన్న యెక్కువ యు.పెం.ఖ్య యింకను నిబంధనల వలన అభివృద్ధికి అటంకము వచ్చుచున్నది. నూతన సంఘముల స్థాపించిన స్థలమునుగూర్చియు, పంచాయితీదారుగూర్చియు జాగ్రత్తగా నుండవలెను.

రయితుల యిక్కట్లు - వారిసాధన

రయితులకు అనేక విధములగు యిబ్బందులుగలవు. భూమిసారసంతముగ లేకుండుట, వారిసంఖ్య యెక్కువగుట, పెనువులధరలు హెచ్చుట, వేరొకరాబడినీసంగు గృహపరిశ్రమ

ఇండియా గెజటు

సిమ్లా, అక్టోబరు 22:- ఈవారపు ఇండియా గెజటు నందు దిగువవివరించిన విషయము ప్రకటింపబడినది:-

భానుబహదూరు అబ్దుల్లా సాహెబ్ హాజీ సాహెబ్ బహదూరు (వచ్చిమతీరము నీలగిరి), విద్యాసాగరపాండా, (మన రాను యిండియను వాణిజ్యసంఘము) ఆర్. ఎఫ్. వైక్య (బొంబాయి యూనియను), సర్ పురమోత్రమ భానుదాసు (యిండియను వాణిజ్యసంఘము) డబ్లివ్. డబ్లివ్. ఘాటు (సింధునామిందారు), సర్ విక్టరు నెహ్రూబాద్ (బొంబాయి మిల్లయజనానులసంఘము) తరఫున ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి అన్నదానసమాజము

గత మాసమునందు యాదగిన పరిశ్రమ ప్రత్యేకాన్నదానములు జరిగినవి:- ఇంద్రచంద్రి కల్లడగాను 816 గురికి, పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యచెట్టిగారు 200, హెచ్.దీపచంద్రిగారు శ్రీమతి భీమరాజు డేమునురాగార్లు ప్రతిఒకరు 188 చొ॥ రూపచంద్రి శ్రీమన్నారాగారు 215, అమలి పటేలుగారు, ఆర్. బాలసుబ్రహ్మణ్య చెట్టిగారు పి. చలమయ్య చెట్టిగారు సగముగా గాముగారు సి. ముచ్చాన్యాచెట్టిగారు లక్ష్మణు కృష్ణచెట్టిగారు, ఎం. జగన్నాథ మద్యాలయగారు, వి. సుబ్రహ్మణ్య చెట్టిగారు, జి. ఎ. (మొత్తు గారు, కె. రంగయ్యచెట్టిగారు కె.భవలక్ష్మణుగారు ప్రతిఒకరు 100 చొ॥కి చొ॥ ఎ. ఆర్. వి. రంగనాథం చెట్టిగారు 82 కి, కె. కళ్యాణస్వామిగారు 66 కి, సి. రాజగోపాలములగారుగారు 66, తాత ఆశంబారు చెట్టిగారు 50, కె. మిర్జాగారు స్వామి వెంకటేశ తెరుమాళు చెట్టిగారు సి. రాధాకృష్ణ చెట్టిగారు, పి. వెంకటాచల ముదల్యారు, ఎ.కె. వల్లభచెట్టిగారు, ఇ. ఆండాళ్ళగారు ఎ.కె. రాజగృహుల తల 60 మందికి సి. విజయలక్ష్మ ముదల్యారుగారు 50 సి. చంగమాల్లిగారు బారీగారు, వి. వేణుగోపాల నాయుడుగారు, సి. వేణుగోపాల నాయుడుగారు, ఎ. రత్నమేళు చెట్టిగారు, పి. చంగల్యారాయచారిగార్లు తల 20 మందికి ప్రత్యేకాన్నదానములు జరిపిరి.

ఇండ్లు తగులబెట్టుటకు శ్రయత్నించుట

శేరా యిస్మాయీల్ భాన్, అక్టోబరు 21:- కొన్ని ఇండ్లు తగులబెట్టుటకు గుట్టబుచ్చుచున్నారని రాయసాహెబు శేరా సాహెబు రాయ సాహెబు బుచ్చిరాము మొదలగు కొందరు ప్రముఖులు హిందువులపై మోపబడిన శేరములు చీక కమిషనరుచే నేడు ఎత్తివేయబడినది. ఈ కేసు సంబంధమున శ్రీ శ్రీ గారి గారు మహమ్మదీయులను 6 గురు హిందువులను పిలిచి వరుస వద్ద చీక కమిషనరు గారు తో మాట్లాడిన సంగతి అందరికి తెలియును. ముద్దాయి లిద్దరు స్త్రీలు మొంటుగో తమపై మోపబడిన శేరము లోని నిరూపణలతో చెప్పకొనబడు తమ కవకాశములు లేకపోయినను డిర్క్ కాలము విచారణజరిగి ఖచ్చలు ఆకురలేకుండ చేసినందుకు చీక కమిషనరు తమ కృతజ్ఞతను తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

యెడియు లేకుండుట. వారసత్వపు చట్టముననుసరించి ఒక భూమి పలువురు పంతులకుంచే నానాటికి ఆస్తులు క్షీణించిపోవుచున్నవి. విదేశపువస్తువులు, ప్రత్తి, వేరుశనగ, పంచదార మున్నగు వాని పోటీలను రయితులు పండించు వేళి నువస్తువులకు తగిన ధర రాకున్నది. పట్టాములలో వర్తిమనుసలపు మధ్యనర్దులు యెక్కువ లాభమును పొందుచు రయితుల నష్టపెట్టుచుండురు. కావున సహకారసంఘములు యెక్కువ రయితులకు పెట్టుబడికి రుణములిచ్చుట, వస్తువులకొని విక్రయించుట మున్నగు సహాయములే వారిస్థితిని బాగుచేయవలెను.

మనబాధ్యతను పూర్తిగ నిర్వర్తింప జలించినచో నడుముకట్టి పనిచేయవలయుండును. ఇప్పుడును సందేహములు యెక్కువ. ఉండనే యుండును. కొద్దిమందికి నష్టమువచ్చినను ఎక్కువమంది కోరికలేదులగుట యెక్కువ మేలుకలగుటలు పని చేయవలెను. బాగుగ స్థితిగతులనెరిగి స్థిరచిత్తముతో పనిచేయవలెను. ప్రజాభిప్రాయమును మనవంక ముగ్ధి వారి సహాయమును బడయవలెననుచో అన్ని విషయములను బాగుగ యోచించి అనుసరింపదగిన కార్యములు యెట్టిసందేహము లేక నిశ్చయింపవలెను. కొంతమంది సహకారవాదులు నిశ్చయించు విధానమే దయన జయప్రదముగ జరుగవలెననుచో అందుచేయుండునారందరును మనస్ఫూర్తిగ అంగీకరించి పనిచేయవలెను. అప్పటి మట్టుకు తన ప్రత్యేకాభిప్రాయము సహకార సంఘమువారి తో నేకభావించి కృషిచేయవలెను. విశ్రుత్యమే బలము.

ప్రాచీనతర పక్షమునందు చీలిక

మైసూరులోని కొన్ని సంగతులు

(2 క వి లే ఖ రి)

బాలిపేట ప్రాంతంగా బోధనాదు గత రెండు మాసములనుండి కన్నడ, ఇంగ్లీషు భాషలలో కరపత్రములను ప్రకటించుచుండిరి. ఇవి జనబాహుళ్యమునకు నిజస్థితు లెరింగింప నుద్దేశించబడినవి. 17, 18 తేదీలందు ప్రకటించబడిన దానిలో నిట్లు గలదు:—

“ప్రాచీనతర పక్షమున దురదృష్టవశాత్తమున యాదీనుక కారణములచే చీలిక గల్గినట్లు వదలిగనన్నది:— (1) గత వజ్రేంద్రబాబ్ ఒక సంఘమువారు యితరనిన్ను జాతులపై అధికారము వహించుచున్నారు. (2) నాయకు లనిపించుకొనువారు ఒక రిద్దరు మిగిలిన సంఘము కి బాహ్యులనుపరించి స్వసంఘాభివృద్ధికి పాటుబడుచున్నారు. ఇతర తక్కువజాతుల వారిమాట మరచి పోవుచున్నారు. (3) ఇతరసంఘముల నాశనము కావనవలసిన లో వచ్చి పాల్గొనుటకు విముఖులై చేయుచున్నారు. (4) పాశ్చాత్య పరిశ్రమల సభివృద్ధిజేయుటకై మైసూరులో తయారగు బట్టలు ధరించదలవినవారి నాటంక బెట్టుచున్నారు.” కావున యావత్పక్షమునందవస్తాడే నారదముని ప్రత్యక్షముయినట్లున్నది.

ప్రభుత్వోద్యోగములలో తక్కువజాతి ఉద్యోగుల సంఖ్యను నూటికి 50 నుండి 75 కు పెంచువలయునని యీ తీర్మాన వచ్చినట్లు విచారింపగ తెలియవచ్చెను. ముఖ్యముగా వొక్కరిగల సంఘమువారిసంఖ్య రాజ్యములో యితర నిన్ను జాతులన్నింటికన్న యెక్కువ. కాని వారికి ఉద్యోగములందు గాని, కాలేజిస్కాలరుపివలయుగాని చాల తక్కువ ముట్టుచున్నది. కావున వారు పై నూచనకు ప్రతికూలముగ నుండిరి. జన సంఖ్యనుబట్టి యెక్కువ జేయవలెను. లేకున్నచో యీ 25% ఉద్యోగములగుడూ యివ్వవలెనని వారికి చెందును. తాము వెనుకబడియుండునని వారిగోల. కాలేజి వేతన సహాయములుగుడ ఒక సంఘమువారికి ముట్టుచున్నవి; గాని అర్హతను బట్టి అందరకు యివ్వలేదని మానించిరి. (కావనవలసిన ప్రశ్నైతరములు 14 అనుబంధము జూడవచ్చును) కాని వారి ప్రతికూల మానవలు పెగలేదు. పై తీర్మానము ప్రభుత్వమువారి కందజేయుచును. తెలగువారు ప్రాచీనతరపక్షమున కొన్ని సౌకర్యము లాపాది యితరులను వెనుకబెట్టుచున్నారని మాడవశ్యరాయు.

బొంబాయి ఉరుదు టీచర్ల సభ

బైర్పూరువజీరు అధ్యక్షత వహించుట

భూశా, అక్టోబరు 21:—బొంబాయి రాష్ట్ర ఉరుదు టీచర్ల సభ నిన్న హరూనుహాల్లో 2-30 గంటలవరకు సమావేశమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు షేకు నెనోషియా సభ్యులును అధ్యక్షులగు బైర్పూరు వజీరు షేకుహమ్మదు యాహుగారినిన్ని, సభకు ప్రారంభము జేయవచ్చిన సెంట్రలు డివిజను ఎడ్యుకేషనలు ఇన్ స్పెక్టర్ జెంరలు కే. జి. జోషిగారి నిన్ని సత్కరించిరి. గుల్బర్గా, బొంబాయి, వాసిక్ మున్నగు చోట్లనుండివచ్చిన ప్రతినిధులకు షేకు సనీమియాగారు ఆహ్వాన సంఘ పక్షమున సత్కరించిరి. అంత కే. జి. జోషిగారు ప్రారంభోత్సవానము గావించిరి. పీఠిక చేతు మహమ్మదు యాహుగారు అధ్యక్షోపస్థానమును గావించిరి. అధ్యక్షోపస్థానమైన పిదప 10 తీర్మానము లేకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెను. రాత్రి 8-30 కు మాడవసారి సమావేశమైనపుడు డెప్యూటీ ఎడ్యుకేషనలు ఇన్ స్పెక్టరు వి యస్. ఫోర్డుగారు వాయు, జల సంగ్రామమునుగూర్చి మాజీమంత్రిగారు ఉపస్థానము కొనసంగిరి. సభ మరల సేద సమావేశమై ముఖ్యముగ తీర్మానముల చర్చించును. (ఆ. ప్రె.)

నైజాముసభ

లాహోరు, అక్టో 21:—ఇక్కడజరిగిన నైజాముసభలో తమ విధానమును దానికిసంబంధించిన రహస్యమైన డాక్యుమెంటులను అపారంగపరపరిచినదని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నడుగుచు ఒకతీర్మానమును, ఈవిషయమున మహమ్మదీయుల అభిప్రాయములను దెలుపుటకై రాజప్రతినిధివద్దకు రాయబారము పోవలసినదని పర్ మహమ్మద్ షాఫీ, హుస్సేన్ యిమాం, మహమ్మదాబాదురాజా, సిద్దిక్ హుస్సేన్ గార్లను వేడుచు మరయొకతీర్మానమును గావించబడినది. (ఆ. ప్రె.)

ఇందుభూషణుగారి స్వార్థత్యాగము

కలకత్తా, అక్టోబరు 21:—బెంగాలు కావనసభ కన్వెన్షన్ నిలిచిన యొక్కవ్యక్తి బాయిబహదూరుబిరుదమును వదలుకొని నట్లు సేటి ఉదయమున “ఫార్వర్డు” ప్రకటించెను. ఎన్నికసంఘమువారు స్వరాజ్యపక్ష నాయకును సేతువుగాను 19 వ తేదీన కన్వెన్షన్లకు వెనలి రాయబహదూరుబిరుద గుగల అధ్యక్షుని తరపున ప్రచారము చేయుటకు సామంత్రిమున ఉపన్యసించెను. రాయ బహదూరునకు ప్రత్యర్థిగ వి. చక్రవర్తిగారి అల్లుడు వి. కె. లాహిరిగారు పోటీజేయుచుండిరి.

అభ్యర్థియగు రాయబహదూరు యందుభూషణ్ ఛౌదరిగారు బిరుదమును వదలుకొనుచు ప్రధాన కార్యదర్శికి సన్నదు సంపుచు వ్రాసినలేఖను సమావేశమందు జరిచెను. (ఆ. ప్రె.)

అహ్మదీయేటెడు ప్రెస్సు స్పెషలుసర్కిస్సు

కలకత్తా, అక్టోబరు 22:—రాయబహదూరుబిరుదము వదలుకొనుచున్న సందర్భమున బెంగాలు దొరతనముయొక్క ప్రధానకార్యదర్శికి యందుభూషణుగారు వ్రాసిన వనతి గల దిగున ప్రకటించిన లేఖను “ఫార్వర్డు” ప్రకటించెను. “ఏచారా సలువకుండ దొరతనము పెక్కుయువకుల చెఱసాలలందు ముటచేసెను, 1919 సంవత్సరములో సార్వభౌముడు ఫ్రెడిక్ డ్మింఛినిను ప్రాత రాజకీయ నేరస్థులను ప్రభుత్వము విడుదలజేయుకపోవుటవలనను, భారతదేశముయొక్క రాజకీయ హక్కుల మన్నించవలసినదని భారతజాతీయకాంగ్రెసు పెక్కుసార్లు గోరినను మార్గత్వముతో దేశీయశక్తులు దొరతనము నిరాకరించుటచేతను సేను గావించిన ప్రజాసేవకు దొరతనము గా కొనసగిన రాయబహదూరుబిరుదమును నాకును నా జేకియులకును గౌరవగ్రహముగ నుండునట్లు ధరింపజాలను. కాబట్టి సన్నదు పంపివేసితిని.

చీవాదాంగలు బట్టుకొన్న బ్రిటిషు మతప్రచారకుని నవరిడెట్టిరి.

అతిమూత్ర వ్యాధికి అద్భుతమైన నివారణి

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపురివాసియును, ప్రస్తుతము చెన్నపట్టము, మైసూరుకు సెనెథోమునందు లిక్ పెరారియా షిఫ్లో ఆల్బర్టా లాడ్జియందున్న శ్రీమత్ పండితస్వామి శ్రీనివాసఅయ్యంగారు వారు తమ అద్భుత ఔషధములచే వ్యాధులకుచేయు చికిత్సలన ఆయుర్వేద ఔషధముల భ్యాసిని హెచ్చుచేసిరి. వారుచేయు చికిత్సపద్ధతులను సేను స్వయముగా చూచుటకు ఆసక్తికాము కలిగినది. వారు అతిమూత్రవ్యాధిని అద్భుతముగా మదిర్చిరిని వాస్తవ్యుభవమునలనే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపద్ధతులచేతను కఠిరము నీరసము కాకుండను, 10 దినములలో మాత్రమునందుండిన తీపిని పూర్తిగా మదిర్చి, మరియు మామూలుగా నుండు తీపికంటె తగినది.

ఎ, ఎస్. కృష్ణారావు బి. ఎ. బి. ఎల్. హైకోర్టువక్తలు. రావుబహదూర్ చెన్నపురి కావనసభాసభ్యుడు, జిల్లాబోర్డుఅధ్యక్షుడు నెల్లూరు. 27-4-25

మంచితరుణము 14 కేరల్లు బంగారుపాళీ కలిగిన మాయొక్కకలలును (బ్రిటన్ మేడ్) మంచితరుణము కొన్నవారికి 15 రూపాయల నెలకలిగి, 220 మంచినస్తువులచే నెండిన జర్మను బహుమతిపెట్టెను ఉచితముగా ఇచ్చెనము. ఇవి మేత్రగా వ్రాయును. చాల కాలమువరకు పనిచేయును. అం ద గాలివల్ల ప్రశంసా పత్రమును పొందినది. ధర రూ. 3-9-0 బాబితా:—7 ఇమిటేషన్ పాల్కుల ఉంగరము, 1 అద్దము, 1 దండపురుచ్చెన, 1 మిల్లరుతాళము, 2 ఆర్. జి. నేట్టిసిన్ను, 6 పెనపల్లు, 6 కలములు, 144 సీరాబిల్లలు, 1 జి. పేనాకత్తి, 40 ఫిల్ములు గలిగిన 1 క్లిప్ మోటోగ్రాఫు ప్లేటు, 4 ఆర్. జి. చేతిగుండీలు, 4 సాఫ్ట్ గుండీలు, 1 క్లిప్పర్, 1 సెంటు సీసా, మొత్తం బహుమతులు 220. సామ్యును ఆర్డరుతో సహా ముందుగా పంపవలెను. మిక్ వెస్టు యేజెన్సీ, 10, మాహుకారుపేట, మద్రాసు.

లాలా లజపతిరాయిగారి స్టేటుమెంటు

ఫిరీ, అక్టోబరు 21:—నాభామహారాజును గురించి లాలా లజపతిరాయిగారి చేతులను ప్రతాప పత్రిక 20-వ అక్టోబరు తేదీన వ్యాసమును ప్రకటించెను. ఈ వ్యాసము తప్పకుండునయిన, కార్యకర్తముతో వ్రాయబడినదనియు, తన్ను ఎన్నికలనుండి తొలగించు ఉద్దేశ్యముతో వ్రాయబడినదనియు నిట్టి ప్రచారము తన్నుగురించి చాలకాలమునుండి యావత్రిక వ్రాయుచున్నదనియు లాలా లజపతిరాయిగారు ఆసానియేటెడు ప్రెస్సనకు ఒక స్టేటుమెంటు బంపెను. ఇట్లు ఆ పత్రిక వ్రాయుటకు స్వలాభపరము ఆ పత్రికను ప్రబోధించిరి. చాలకుండి గూడి యిట్టిప్రచారము జేయించుచున్నట్లు విస్తృతమనున్నది. నన్ను అగౌరవపరచుటకు గొప్పవారు చాలమంది ప్రయత్నించుట జేయుచు యీ ప్రచారమును బాల్గొనుచున్నారు. వీరందరను తన్ను తిట్టెను తనధర్మముల తాను నిర్వహింప నిశ్చయించె నని లాలాజి దెబ్బుచున్నారు. తా నెన్నడును నాభామహారాజుతో సంభాషింపలేదనియు, తా నెన్నడును మహారాజును సందర్శింపలేదనియు లాలాజి దెబ్బుచున్నాడు. ఉత్తరప్రద్యుత్తరములమీద ఉభయులకును సంప్రతింపు జరిగెను. ఆ ఉత్తరములందు తనకు తలవంపులు గలగజేయు విషయము లెవ్వియు లేనందున తా నెప్పుడుపడితే నప్పుడా ఉత్తరములు కోర్టులో దాఖలుజేయుటకు సిద్ధముగ నున్నానని తెల్పుచుండెను. ఏదో ఒక సెషనున ప్రముఖులు గొందరు నాభామహారాజు వతనమును స్వీయోపయోగముగ బిఁబింప జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నట్లు ఆ ఉత్తరప్రద్యుత్తరములు స్పష్టముగ గుర్తింపజేయుచు ఈవిషయమును వ్యామనానములోనికి గొనిరావలసినవని మిత్రులు ఒత్తిడిజేయుచున్నారు. కాని కోర్టులకెక్కుటకు తనకిష్టము లేకపోవుటచే నిరతిరకును తాను మానవందు నిశ్చయించుకొనలేదని లాలా లజపతిరాయిగారు దెబ్బుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి మునిసిపాలిటీ పరిపాలన నివేదిక బొంబాయి, అక్టోబరు 22:—గత సంవత్సరపు బొంబాయి మునిసిపాలిటీ పరిపాలన నివేదికయందు 14 1/2 లక్షలు నిల్వ గల్గించెను. ఆదాయము 305 లక్షలు. వ్యయము 290 లక్షలు. తల ఒక్కటికి రూ 21-12-0 లనుండి రూ 21-14-0 లు వరకు పన్ను పెచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

క్రాన్ థియేటరులో

28-10-26 తనివారము నుండి 26-10-26 వంగళవారము వఱకు ప్రదర్శనము 2 ప్రదర్శనములు. సాల్ 6-15 గం. రాల్ 9-30 తని, ఆదివారములందు మధ్యాహ్నము గంల్ 8-15 ప్రత్యేక మాటిసీ గలదు. మ ద క థి థి థి థి థి మి థి థి వారు “వెగ్ ఓ ది రింగు” అను అత్యద్భుత సర్క్యన్ సీసీనును ప్రదర్శించెదరు. మీ పాతన్నీహతులగు “లూసిల్లి లవ్,” “ప్రాక్సెస్ ఫోర్డు” గార్లు నటించెదరు. ఇదివరలో యీ ప్రదర్శనమును చూచి అనేకమంది ప్రజలు ఆకర్షర్యమును చెందియున్నారు. ఇప్పుడు మీరు వచ్చి పరీక్షింపుడు.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

శాలికలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు అర్థములకల్పి. క్యాబ్రిజ్ లెందు నెల 8-4-0 లు. “భక్తవదీవిక” ఇందు సమస్తభగవద్గీతలు కుడిచేతి భక్తములు చేయు యానాని అయుత్సవవిధానములు గలవు. రూ 1 కి రు. 500 కిమ్మరుగల భక్తములుతుండ గలవు. క్యాబ్రిజ్ లెందు నెల రు. 2-0-0 ర డ్డి సో ద రు లు, రాయవరము. గోదావరి.

రైతులసభ (తరుకు)

18-10-26 తేదీ సోమవారం రాత్రి 8 గంటలకు శ్రీ శేషస్వామివారి ఆలయములో సుమారు 800 వందల రైతులు సమావేశమైరి. చిట్టూరి పెద యలవ్రహ్మగారు సభ కార్యక్రమాల వహించిరి. మొదట సరసించుకొని గాన వోటుయొక్క తీర్మానమును గూర్చి మాట్లాడిరి. పిదప చిట్టూరి వెంకట సుబ్బారావు గారు (హృదయగారి కుమార్తె) 1 గంటసేపు అతివిపులముగా నీకిందివిషయమును సుపర్యవించిరి. రైతుసోదరులారా! 17-10-26 తేదీన మన తాలూకా ప్రజలసందర్శన అహ్వానించి సభజరువుట కై యేర్పాటుచేయగా అది తరుణముని యొంది శ్రీ కామప్పలి శర్మారాయుగారు తామి యెన్నికలలో గెలుపొందు యాశయవలె యేమియు తోచక అమానుషులగు మన కమ్మ సోదరులను మోహపెట్టుటకై వేసిన యెత్తును తాము గ్రహించి తిరా! యేమన మన తాలూకా వహాజసభవచ్చి యేకగ్రీవం గా కాంగ్రెసునకే వోటు యిచ్చెదమను న్యధానకల్పముతో నచ్చిన కమ్మ రైతులను కొందరు ప్రతిపాదియై, తమయనుచులగు, భాస్కరరావుగారు, రావన్నగారు, అల్లూరి మారన్నగారి సగైరాలతాలూకా బాధులను పరిచితులను మారు మూలకు తీసుకొనిపోయిరి. అందువలనను, వేసినవరకు కాన్సిలలో ప్రజలకు కృతిరేకముగ అనేకకష్టాలను కేరిరి. ఇక ముందు ప్రజాపక్షముననే పరిచేయవలెనని ప్రమాణపత్రిక తీసుకొని యైన నన్నసారి 10-వ తేదీన అప్పించి కాసన సభకు పంపుదు. మిసంగుమండలం శేషసారి కాన్సిలను నిలబడి యున్నాను గాన తానుండరును పంపింతులచేసి యొక తీర్మానమును గావించి గాకిచ్చినచో దానితో నేను కమ్మవారి వోట్లను సంపాదించుకొని గెలుపొందుదునని నమ్మక మున్నది అని అడిగిరి. అప్పుడు మన కమ్మవారిలో కొందరు వికార వ్యాధులు లేచి అత్యంత పర్యాయముగాయి! తాము ప్రజాపక్షమే అయితో ఈ రహస్య సమావేశ మెంతకంటే ఆ జహారంగసభకు రంకు. అక్కడ తాము నిలబడుదు. అంతే గాని యీమామూల కే వలము కమ్మరైతుల గొందరను మోహపెట్టి సంకేతములచేయించుల యెందుకంటే? అని పలుకుమ యీ సంకేతాల భావములను విడి యీసారిహాత్రము ప్రజలపక్షమున నిలబడి కాంగ్రెసువారికే సహాయము చేయుట మన పరమ కర్తవ్యము అని వారలను బోధించి మహాసభ జరుగుచోటున కందరమును లేచిపోయిసాము. తీర్మాన యేకొలది మండలం గలిసి మనసంఘమునకు చెందిన సర్వారాయుడు గారికే వోట్లొప్పించాలని ప్రామలాడివారట. ఇంకా యెన్ని యైనా మాయోపాయములు పన్ని కరపత్రములు పంచిపెట్టి మనలను మోసపుట్టుటకై ప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. ఇందును చేయబోవుచున్నారు అని యెద్దోధించి విషయం యీక్రింది తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టిరి. "ప్రజాపక్షమునకు (కాంగ్రెసు) వ్యతిరేకముగా నిలబడిన శ్రీ సర్వారాయుడు గారిని కమ్మవారెవరును మనసంఘముని ప్రసవడి వోట్లన్నియుక రైతు సామాన్యులను (అనగా ప్రజలందరకు మేకజేసు సమకట్టిన కాంగ్రెసువారికే) మన వోట్లవీయవలెను. ప్రతిగ్రామమును జల్లులుగా బతుకదేరి కాంగ్రెసువారికే వోట్లొప్పించవలెను. పై తీర్మానమును మల్లెన అచ్చెన్నగారు నల్ల జగన్నగారు వెంకన్నగారు మొదలగు ప్రముఖులు బలపరచగ సభ యం దంతులను యేకగ్రీవముగా ఆమోదించినారు.

(రైతు)

ది హిమాలయాభీమా కంపెనీ లిమిటెడ్ జననమృత మైన

భీమా కంపెనీ హెడ్ ఆఫీసు 8, డల్ హౌస్ స్క్వేర్, కలకత్తా.

సరసమైన ప్రీమియములు

యితల శ్రద్ధగాను చురుకుగాను ఏ యితరి భీమాకంపెనీలో తిర్పు కలిష్కారములులేవని యిందియా యంతట మెచ్చుకొనెదది.

మూలధనము చెక్కుచెదరని గవర్న మెంటు హామీ బాండులలో నున్నది.

ధారాశ్రమైన కమిషన్ ఏజెంటుకావలెను. వలయువారు యీక్రింది చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

ఆరాధ్యుల మూటయ్య ఏజెంటు, సామర్లకోట మార్పు గోదావరిజిల్లా.

కావలెను

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడతాలూకా యలకుర్రు గ్రామములో నుండు శ్యామలా ధర్మ పాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ప్రైనిసిపాల్ గా కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

మహానెగరోగనివారిణి

ఇది ఘోరవ్యాధులచే బాధపడువారికి నిజముగా భగవంతుని వరప్రసాదము. ఇది యొక సాధువుచే తెలుపబడిన సిద్ధాంతము. నెగరోగము, సవాయిపాళ్లులు, దివ్వలు, పొమ్మలు, నరణములు, నపుంసకత్వము, ఇంద్రియ ఫలము, కొటుకు, సరముల బలహీనత, మైకము, ఆకలి గుండ్రములు, వలబద్ధము, మొటిమలు, మచ్చలు, కుష్మము, క్యాపిష్యుము, వాతరోగము, ఇవిగాక మితిలేని, సంకరమైన శ్రీసాంగత్యము, వ్యాధిగ్రస్తులశ్రీసాంగత్యము మొదలగు పలువిధ మేహవ్యాధులు ఈ ఆమూల్యమైన ఔషధమును నేవించుటచే పూర్తిగాను, శాశ్వతముగాను కురుదును. దీనిని ఉపయోగించుటచే ఖ్యాతిచెందిన వైద్యులచే కురుదని చేయి విడిచిపెట్టుబడిన వ్యాధులుమాడే ఉదిరినవి. దీని కంత గొప్పకీర్తి గలదు. మూత్రనాళమునందు గల ప్రణాములను కుదిర్చి, సరములను మంచి బలము నిచ్చును. మజియో మేహ సంబంధవ్యాధులను మూలకారణమును ఖండించి యథాప్రకారము సంసారసౌఖ్యము సమభవిండుటకు బలము నిచ్చును. నూ మేహ నెగరోగనివారికి సమానమైన ఔషధములు మిక్కిలి అరుదుగా గలవు.

పూర్తిగా గుణము గలుగుటకు కావలసిన ఔషధము ధర రూ. 15-0-0

(అనేకయోగ్యతాపత్రము లియ్యబడియున్నది)

2546

భార్యలకు గల నిత్యకృత్యము కి పనిములలో కుదుర్చుటకును. వివాహములకు వ్రాయుటకు.

THE TAMIL NADU AYURVEDIC PHARMACY, 44 Govindappa Naick St., Post Box No. 278, MADRAS.

ప్రధానోపాధ్యాయుని స్థానమునకు సెకండరీ ప్రైనిసిపాల్ గా కావలయును. దరఖాస్తును శ్యామలా ధర్మపాఠశాలా మేనేజరు, యలకుర్రు, నిడుమోలు పోస్టు, కృష్ణాజిల్లాకు పంపవలయును.

గవర్న మెంటుసోపు (సబ్బు బిళ్ల) ఫ్యాక్టరీ

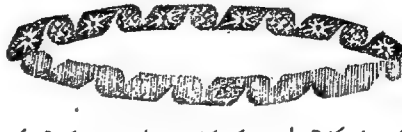
బెంగుళూరు

సాందర్యమునకు, స్నానమునకు ఉపయోగపడు మంచినబ్బులను తయారు చేయుదురు. 1926 సం॥ అక్టోబరు మొదటి తేదీనుండి ధరలయందు మార్పు. సాందర్యమున కుపయుక్తమైన:—శాండల్, జాస్మిన్, గులాబ్, న్యూలనండర్- డజను (బిళ్లలు) 1 కి రు. 3-8-0. స్నానమున కుపయుక్తమైన:— 8 ఔన్సుల ఖడ్గీలు (కలిసియుండు రెండునబ్బులు) గ్రోసు 1 కి రు 23-0-0. 7 ఔన్సుల (కలిసియుండు నాల్గునబ్బులు) ఖడ్గీలు గ్రోసు 1 కి రు 26-0-0. 4 ఔన్సుల (కలిసియుండు నాల్గునబ్బులు) ఖడ్గీలు గ్రోసు 1 కి రు 16-0-0. రెండుగ్రోసులు కలిగిన పెట్టె 1 కి రు 31-0-0. శ్రేష్ఠమైన కార్బాలిక్ సబ్బులు:— 4 ఔన్సుల బిళ్లలు డజను 1 కి రు 2-4-0. ఫ్యాక్టరీవద్ద డెలివరీచేయు ధరలు. ఆర్డరుతో సహా నూటికి రు 25 చొప్పున అడ్వాన్సుగా పంపవలెను. మిగిలిన మొత్తమును వి. పి. ద్వారాగాని బ్యాంకుద్వారాగాని రాబట్టుకొందుము. స్వదేశవస్తువులను కొని డబ్బును మీదేశమునందే యుంచుదు.

కానుబంగారమునకును, పంచె పెండికెరి గ్యారంటీ చేయగలము.

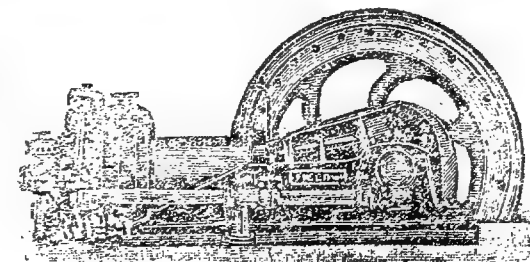
కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల

వర్తకులు 437/3 టంకసాలపీఠి, సాహుకారుపేట మద్రాసు.

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

ఫిలింగు క్విక్ స్టార్టింగు శెమిశిలు కూడాయిలు యింజను

యిది రెండే నిమిషములలోనే పరయోజనక చల్లని సిలికోనుడగనే సాగుచును. కొలుసాగింగు యింజనులకు పుండే అపాయములు దీనికిలేవు. బాగులూగుటలో గాని చురుకుదనము తక్కువ అయిపో గాని తిగుచు రిపేర్లు లేకపోవుటలోగాని, దీనిని వింపిన యింజను యామాగ్నెట్టులో లేదు. అన్నిసామానులన్నా, విక్రీట పెంపకగలవిన్నీ, బలముగలవిన్నీ అయివున్నవి. శేలకొలది అతి శుక్తిరముగా పనిచేయుచున్నవి. ధరలు

అతి సరసము 8 మొదలు 75 గుర్రముల వరకును ప్లాటలో సిద్ధముగా యున్నది. బ్రాంచి:—మెయినురోడ్డు, పోల్ యేజెంటు:—జి. యల్. శాస్త్రి అందు కో, 588 విజయనగరం. 12, తిరుచెట్టిపేటి, మదరాసు.

గుంటూరు జిల్లా కౌంగ్రెసు ప్రచారము

ప్రజలలో అధికారాన్ని

మానవత్వము 18-వ తేదీ :—కౌంగ్రెసు అధ్యక్షులు మా బహుళములనుండి ప్రచారము చేయుటకు ఆంధ్ర ప్రదేశ్ 16-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము 4 గంటలకు పి. ఆంజనేయలు యం. యల్. సి. శరణు రామస్వామి చౌదరి, చంద్రమూలి చౌదరి, దొంతు బసివి రెడ్డి, నాగభూషణం చౌదరి గారు బయలుదేరి గుంటూరువచ్చి అచ్చటనుండి కౌంగ్రెసు అధ్యక్షుల యగు జయరామ రెడ్డి, ఎన్. డి. జానామూర్తి పంతులుగారితో గలసి సరసరావుపేటకు దయాచేసిరి. త్రోవలోనున్న రెండు మూడు ప్రదేశముల జూచిరి. 17-వ తేదీ యుదయము నరసరావుపేటలోని ప్రముఖులనందరిని జూచి 8 గంటలకు బయలుదేరి నెకరికల్లువచ్చి అచ్చటనుండి ముఖ్యులతో మాట్లాడి నెనులి ప్రతి, పిడుగురాళ్లు, దాచేపల్లి గ్రామములను దిలకించిరి. సాయంత్రము 8-30 గంటలకు దాచేపల్లిలో దేవాలయము ముగిలు జనాభ అట్లులే కరీము సాహెబు (అను యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు) గారి యధ్యక్షత్వమున నొక బహిరంగసభ జరిగిరి. ఆ సభలో శ్రీ కోన వేంకటరామశర్మగారు, చంద్రమూలి చౌదరిగారు, కౌంగ్రెసు అధ్యక్షులగు పిల్లలవర్రె ఆంజనేయలుగారు, జయరామ రెడ్డిగారు, కౌంగ్రెసు అధ్యక్షులగు వోటు వీయవలసిన ఆకళ్యకతనుగూర్చియు, వోటుయొక్క విలువను గూర్చియు, కౌంగ్రెసువారి త్యాగ, న్యాయములనుగూర్చియు జక్కగా నుపన్యసించిరి. ఈసభలో ఆంజనేయలుగారి ద్వారా యువస్వామి సభ్యులను విక్కిలి రంజింపజేసినది. తరువాత కౌంగ్రెసు ప్రచారకులను అధ్యక్షులను బయలుదేరి రాత్రి 11 గంటలకు గురిబాలచేరిరి. 18-వ తేదీ యుదయము 8 గంటలవరకు అచ్చటి ప్రముఖులతో మాట్లాడి త్రోవలోగల గ్రామములను జూచుకొనుచు 11-30 గంటలకు మాచర్ల చేరిరి. మాచర్లనుండి 1-30 గంటలకు బయలుదేరి మండాచిర్రుచేరి. 3-30 గంటలకు మరల మాచర్లవచ్చి అచ్చట వీరప్పకాబడిన సభలో నాయకులను ప్రచారకులను బాల్గాని కౌంగ్రెసు సంగతమును విని పించిరి. సాయంత్రము 5 గంటలకు బజారుచేరి అధ్యక్షులను ప్రచారకులను దుర్గి, వొప్పిచర్ల, కారెంపూడి గ్రామములకు బోవుదురు. అచ్చటనుంచి వినుకొండ, పెదకండ్ల గ్రామములను జూచుకొని సరసరావుపేటకు బోవుదురు. ఇంతవరకును పల్నాడు తాలూకాలో కౌంగ్రెసు అధ్యక్షులకు చక్కని ప్రాతినిధ్యము గలదు. ఇతర అధ్యక్షులకు కౌంగ్రెసు అధ్యక్షులకే ఎక్కువ వోటు రాగలవని తోచుచున్నది.

ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి మహాసభ

నవంబరు నెలలో చెన్నపురమున మూడవమారు జరుగనున్నది

చెన్నపురియందలి ఆంధ్ర విద్యాభివృద్ధి సంఘము వ్యావహారిక సభ 4వ గత గురువారము 21-10-1926 న జరిగినది. సభ్యులెల్ల యిది ఏకగ్రీవముగ నవంబరు నెలయందు చెన్నపురమున ఆంధ్ర విద్యాభివృద్ధి మహాసభ జరగవలె నని తీర్మానించిరి.

వారి తీర్మానానుసారముగ కార్యవిద్యార్థులకు ప్రభుత్వ రామచంద్రరావు డి. ఏ. (ఆనన్సు) గారును మేరీకళాకాల విద్యార్థులకు పరిపాలన పారిశ్రామికముగారును జరగవలెనని ఆంధ్రవిద్యాభివృద్ధి మహాసభకు గౌరవకార్యదర్శులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

మ. రా. రా. శ్రీ గౌరవనీయులగు వేమవరపు రామదాసు పంతులు డి. ఏ., బి. ఎల్. గారు సన్మానసంఘాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. సన్మానసంఘసభ్యుల నామములు త్వరలో ప్రచురించబడును.

సన్మానసభ్యులకును లేదీతరారాధ్ర విద్యార్థులకును టిక్కెట్లు ఒకటికి రుసుము ఒకరూపాయగ నిర్ణయించబడినది. ప్రేక్షకులకు ప్రవేశదుము నాలుగు అణాలుగ నిర్ణయించబడినది.

చెన్నరాజధానియందును ఇతర ప్రదేశములందును నివసించు ఆంధ్ర విద్యార్థులెల్లగును ప్రతినిధులుగ నుండగల్గులు.

తేకుమల్లి రామచంద్రరావు,

22-10-1926. చెన్నపురి ఆంధ్ర విద్యాభివృద్ధి సంఘము కార్యదర్శి.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బి వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్షకపుష్టియు సరముల పటుత్వమును కారణములు. రక్షకపుష్టి మంచి ఆరోగ్యమునకు మూలము.

మోహినీతైలము

5 తుల నూనెగల సిసా 1-కి రూ. 0-12-0

మోహినీతైలము:— మహాన నగిని యుండును. మోహినీతైలము:— తలయందు చుండు పోగొట్టును. అమృతాంజనం దీనితో, మదరాసు - బొంబాయి.

అత్యధునాచారములో గని వారి కోరిక

‘శ్రీ రామాశ్రమం’

(గుణములేదని రుజువు చేయువారలకు తిరిగి సొమ్ము వాడను చేయబడును)

హిమగిరి ప్రాంతముల తపస్సుకన్నులయి వాక్యాయశుద్ధుల బడసియున్న నొక్క జడధారి యాజమాన్యమున నీయాశ్రమము నెలకొల్పబడినది. బూటకుల విషదంష్ట్రల జిక్కితెన్నుగానక పీడింపబడు భక్తుల నుద్ధరించుటయే మహాత్ముని యాశయము. మహాత్ములెంత కాల మియాశ్రమమున నుండురో తెలియదు. పూజాదివన మగుటచే శుక్రవారము తప్ప తదితరదినముల మహాత్మునిదర్శించి భక్తులు తమ శరకల నివారించుకొనవచ్చును. యిట్టి సదవకాశమును వృధచేయుకుందుగాక యని మాప్రార్థన. మహాత్ముని దర్శనమే సర్వరోగని వారిణి. వీరు సర్వరోగములకు గాలిధూళులకు అమోఘమైన చికిత్సలివ్వగలరు. అనుపాన పత్రికలు వివరములు మందుతో కంపబడును. మండలిము శేషించిన యెట్టి దీర్ఘవ్యాధులైనను నిశ్చేషము గావించబడును. ఒక్కవరి వాడిన నిది మీకే బోధపడును. ఆశ్రమమునకు రాలేనివారు క్రిందివెళ్లల కుత్తరువు లిప్పించవలెను.

(1) వ్యాధి, గుణము (2) వయస్సు (3) ఎంతకాలమునుంచి పీడింపబడుచున్నది (4) చలవ, వేడివదార్థములలో నేరిపడును. (5) సంతాన విషయము (6) అడ్రసు మహాత్ముని ఆజ్ఞప్రకార మేర్పరుపబడిన రేట్లు: కరము సద్వినియోగము చేయబడును.

‘అష్టాదశకుష్టురోగనివారిణి’ లేవనెత్తలం కమాయం పాలస్త్రీసహ మండలమునకు సరిపడునది	10-0-0
సర్వవ్యాధులకు	5-0-0
కఫహరి లేవ్యాం	5-0-0

మహాత్ముని యాభ్యుదయము, శస్త్రము వై. వెంకటరత్నం నాయుడు, కె. వెంకన్న నాయుడు.

‘శ్రీ రామాశ్రమం’ గోపాలపురం, కొత్తపేటపోస్టు తూర్పుగోదావరి. 5-10-26

గుంటూరు

ఎన్ని కలప్రచారము—జన్మ సుపార్తి వారు

మా జిల్లాబోర్డు (వెనీడెంటుగార్ల న దివాన్ బహదూరు పి. యల్. యతిరాజునాయుడుగారు శాసనసభకు ఆర్గ్యుంట్ గా నిశ్చయించున్నారు. వీరు యిప్పుడు ఓట్లవేయమై గ్రామ ములలో తీవ్రమైనప్రచారము చేయుచున్నారు.

వీరు మా జిల్లాబోర్డుకు (వెనీడెంటుగార్లను విరంజనము గాను అక్రమముగాను చేసినచర్యలను యావత్తు పై నువెనీడెంటుగార్లైన గాద సింహాచలంపంతులుగారు 4-4-25 తేదీన గగర్న మెంటువారికి రిపోర్టుచేసియున్నారు. ఈ రిపోర్టు సంగతులు స్వరాజ్యపేపరులో యింగ్లీషున యిదివరకే ప్రచురితమైనవి. ఈ రిపోర్టు మీద గగర్న మెంటు గారిసర్దునుండి యింతవరకు ఏమి వుత్తరాలు వచ్చియుండలేదు. బహుశా (వెనీడెంటుగారిని సంహరించి అశిశివుడవచ్చును. అయిన గారిసర్దునుండి గగర్న మెంటువారికి జవాబువచ్చుట అలస్యమైవుండవచ్చును. ఈ రిపోర్టులో వాయుడుగారు డిస్ట్రిక్టు బోర్డు పరిపాలన యెంత అధ్యాత్మముగా చేసినది సవిస్తరముగా వివరించబడినది.

2. ఈ వాయుడుగారు యిదివరకు 6 సంవత్సరముల శాసనసభలో మెంబరుగావుండి గగర్న మెంటువారితో చేరి ప్రజలకు చేసిన ఆపకారములు చెప్పవలసివారు. వానిలో కొన్నింటిని యీ క్రింద కనుపర్చడమైనది.

(1) ఇక్రిగ్ షాహ్ యిల్లును చర్మకురాకుండా చేసినారు.

(2) గ్రామపురస్కారాల వేతనాభివృద్ధికి ప్రతిబలముగ ఓటుచేసి సవరు ఉద్యోగములను అవ్యాయముచేసినారు.

(3) దేనాదాయం యిల్లును గగర్న మెంటువారి పార్టీతో చేరి దేనాదాయముల యొక్కయు సతముల యొక్కయు అర్హతలను భర్తకర్తలకు కాల్పకమైన ఆపకారముచేసినారు.

(4) మా జిల్లాబోర్డు (వెనీడెంటుపదవిని యల్. కో. కు రాకుండాచేసినారు.

(5) చెరపాలకేసిన వేతనమును ప్రత్యేకపు ఆదేశముపించునట్టి యెంటునది శాసనసభలో చర్చనవచ్చినప్పుడు అందుకు స్వతిరేకముగా తన ఓటును యిచ్చినారు.

(6) ఉపప్రభుత్వము తగ్గించుకొంటే చేయుటకు జన్మి. క. పార్టీ వారికి సహాయంచేసినారు. ఇటువంటిది యింకాచాలా వున్నది. పి. రెండరు యీ దిఫా మాయలలో పడక బాగా ఆలోచించి తమ వోటును వస్తివిమోగవర్చునయును గాని, ఇట్టివాయుడుగారికి ఓటుయిచ్చుటనలన ప్రజలకు ఆపకారము చేయుటగనుక ఓటుగ్గు తినుచేరులను తామే కాల్చుకొన్నట్లు యెప్పుడును గనుక ఆలోచించి ఓటు యివ్వలేకనవారికి ఓట్లు యివ్వకొరతాను.

[యథార్థవాది]

శాసనసభకు స్త్రీలభ్యులు

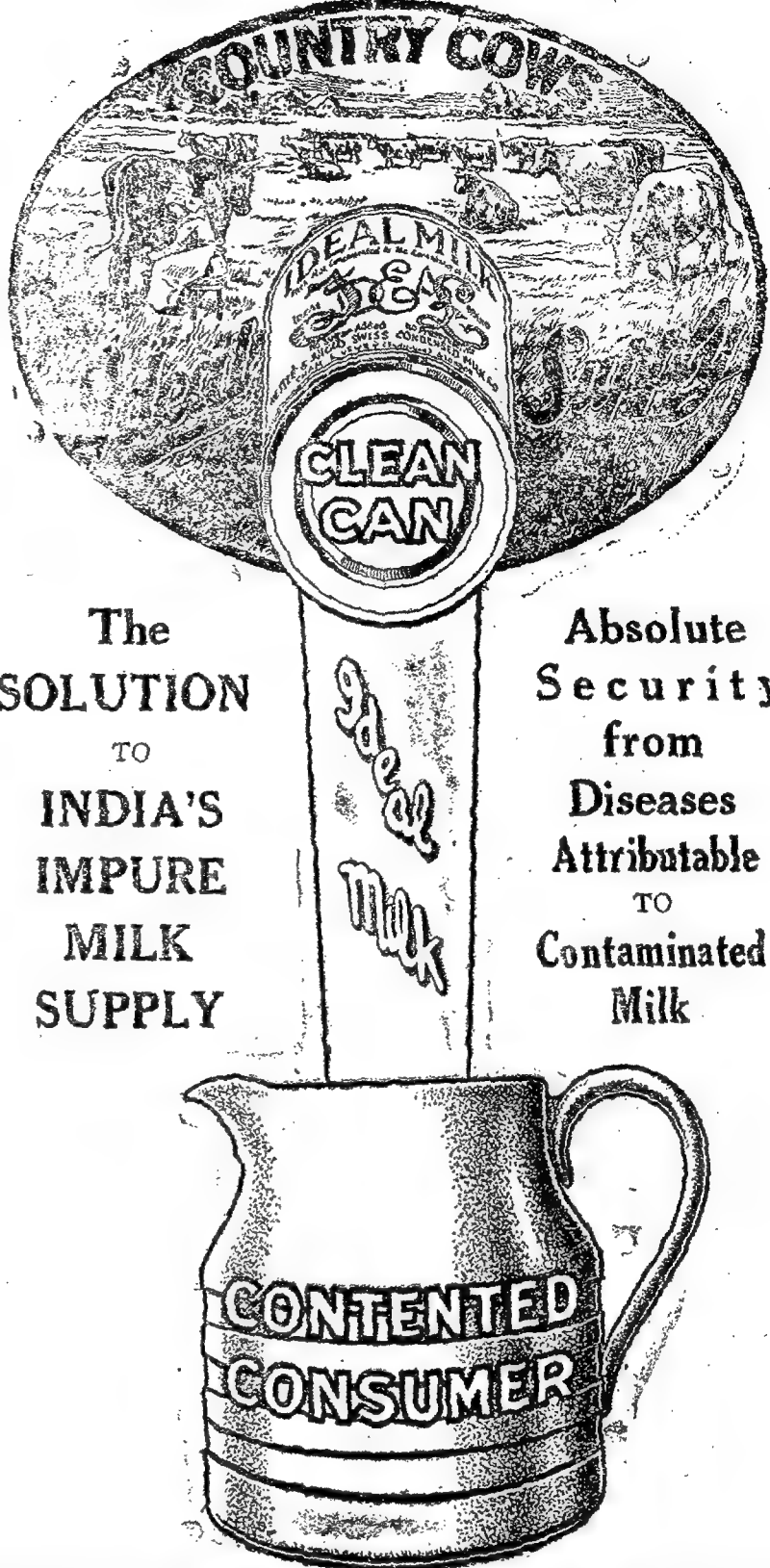
భారత మహిళాసమాజము కార్యదర్శిని ఎం. ఇ. కె. జె. ప్న గారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:

ఇద్దరు స్త్రీలు భారత శాసనసభకు ఆర్గ్యుంట్ గాండ్రుగ నిలిచినందుకు యీసంఘమువారు సంతోషము చెప్పుచున్నారు.

కమలాదేవిగారు ప్రఖ్యాతివడసిన కవిశ్రేష్ఠుడు గాయకుడు వసు బాంధ్రవాన్ భట్టాచార్యులని సతి, వసు బాంధ్రుని నివాసి గాన స్వస్థాననియోజకవర్గమునందు నిలిచెను. గజ్జిణ కనరామండలము స్త్రీల యభివృద్ధికి పేర్కొనెడి గాన ప్రభువు సభ్యురాలు ఆజిల్లాపండితమ్మల సమంజసముగ నున్నది. ఆమె చదువుకొనినది. విరోహిణిమనంగు సంచారముకేసినప్పుడు. ఆమెస్వతహాగా పాడగలదు. భర్తకు నాట్యరంగమునందు సహాయము చేయుచుండును. విత్తరై యగుటచే స్త్రీలవిషయమున అజనరముకార్యములను శాసనసభవ్యాసా నిర్వహింప సహాయ పడగలదు గతి 6 ఏడవండి భారత జాతీయోద్యోగకార్యములందు పాల్గొనుచు కాంగ్రెసుసభలకు హాజరయ్యెను. ఆమె స్వర్ణలక్ష్మిగ నిలుచుచున్నదేగాని ఆమెకు కాంగ్రెసుసభలను సేవల సానభూతి గలదు.

స్త్రీమహిళాను ఆంధ్రలో గారు వేదాంతభాగిని. మన రానులో నర్మనుసంఘ కార్యదర్శిని, కార్పొరేషనును ఎన్నుకొనబడిన ప్రభుసభ్యురాలు. ఆంగ్ల యిండియను నియోజకవర్గము నందు యిరువురు మగవారితో ఎన్నికలందు పోటీచేయుచున్నది. సర్దుగా విముగులేకుండ పనిచేయును.

వారి రాజకీయభిప్రాయములతో సంఘమువారికి శోకములేకను శాసనసభలో స్త్రీల కొందరుంటులు అనసరముగాన వీరిఆభివృద్ధియను సంఘమువారు బలపరచుచున్నారు. స్త్రీలవిషయములు రాజకీయపక్షమునకు సంబంధించిన కావు. శాసనసభావర్గములో స్త్రీలు చాలావరకుపడగలదు. వీరివపురను ఎన్నుకొనినతో భారతస్త్రీలకు ప్రజలెట్టిగౌరవము కావుచున్నారో తెలియగలదు. కావున వీరు ఎన్నికలలో జయమొందుటకు సంఘమువారు తగిన సహాయము చేయుదురు.

The
SOLUTION
TO
INDIA'S
IMPURE
MILK
SUPPLY

Absolute
Security
from
Diseases
Attributable
TO
Contaminated
Milk

మైనపు వత్తులు, మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్

ది ఇండో - బ్యా పెట్రోలియం కంపెనీ లిమిటెడ్

రంగున్

వారిచే తయారుచేయబడినది.

“సరస్వతి” మార్కు మైనపువత్తులును

(తెలుపులోను, ఇతరరంగులలోను, బండివత్తులును)

“కోడి - బీగము” మార్కు

స్టియరెను వత్తులును

నైట్ లైట్స్ పారఫిన్ మైనము

మినరల్ టర్ పెన్ టైక్

అన్నిరకములందు ఎల్లప్పుడును స్థాకులో నున్నవి

వ్రాసిన ధరలు తెలుపబడును.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ ఏజెంట్లు—

ఫ్యారీ అండ్ కో, మద్రాసు.

నిరర్థక పదజాలము

మో. క. గాంధీ

నవంబరు 28 వ తేది యంగలముడియలో ప్రార్థన యందు విశ్వాసము లేదు' అని నేను వ్రాసిన వ్యాసమును విసుర్చియును ఒక విలేఖనుడు ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

పైకికికతో మీరు వ్రాసిన వ్యాసమునందు ప్రస్తావించబడిన 'బాలని' మీరు అనవసరముగ ఖండించుచున్నారు. ఆ 'బాలని' తెలివి లేకుండును మీరు గమనించుటలేదు. మనస్సాన్ని కంత్రితములగు మీరు ఇట్టివ్యాసము వ్రాయుట అత్యర్థమును కలుగజేయుచున్నది. వ్యాసమునందు ప్రస్తావించబడిన విద్యార్థి బాలుడుకాదనియే చెప్పవచ్చును. 20 సంవత్సరములు పైబడిన యువకుడని చెప్పవచ్చును. పసివాడైనను గొప్ప విజ్ఞానము గల వాడుగ కనుపడుచున్నాడు. 'పిల్లవాడవు అధికప్రసంగమువద్దు' అని త్రోసివేయబడినవాడుకాదు. ఇతడు తిరగరాదు. ప్రత్యక్ష ప్రమాణము కోరుచున్నాడు. మీరు విశ్వాసము ప్రధానముని చెప్పుచున్నారు. అనాదినుండి ఈరెండు తిరగరాలవాడికి సంఘ ర్షణమున్నది. 'సరియైనదిదర్శనములు చూపిన నేను నమ్మెదను' అని అతడు చెప్పుచున్నాడు. 'నమ్మక మేర్పరచుకొనుము' నిదర్శనములునీకే కనుపడును' అని మీరు చెప్పుచున్నారు. నాస్తికత్వము యువకులకు సహజముగ అలగును ననియు, కొంతకాలము గడచినపిమ్మట నాస్తికత్వము ఆస్తికత్వముగ మారుననియు మీరు చెప్పుచున్నారు. స్వామివిశ్వాసమునని తీవ్రతమే మనవాదమునకు బలము కలుగజేయుచున్నది. కావున ఈవిద్యార్థి ప్రతిదినము దైవప్రార్థనము చేయవలయునని మీరు హితముపరుచుచున్నారు. అప్పుడే అతడు తన అల్పత్వమును భగవంతునివ్యవ్యాపకతను గ్రహింపగలడనియు, అత్యంతి ఏర్పడు ననియు మీరు హిత మొనరుచున్నారు. నిజమే. దైవప్రార్థన ఇట్టి గొప్పఫలితముల నొసరును. అత్యంతికి దైవప్రార్థన అనవసరము. దానితో సాటియైనది కేరొకటిలేదు. కాని దైవప్రార్థన అనవసరమని తలచువారేకలుండెరి. అనేకులున్నాగు. పరమనాస్తికులున్నా రుకదా. అత్యంతి ఎవరికి అనవసరమో వారు ప్రార్థనచేయుట ఉచితము. కాని నాస్తికులకూడ ప్రార్థన సలహావలయునని కోరుట అత్యర్థము పురికొల్పుచున్నది. దేహదార్శన్యమునకు వ్యాయామము, మనోవిశ్వాసమునకు విద్యార్థాసనము అవసరమైనట్లు నైతికప్రవర్తనమునకు భగవంతునిపై విశ్వాసము దైవప్రార్థన అవసరమని చెప్పటకు సీలులేదు. ప్రపంచములో పరమనాస్తికు లని విఖ్యాతిగాంచిన వారు చక్కనినైతికప్రవర్తనము గలవారుగ నుండెరి. మానవులు తమ అల్పత్వమును గుర్తెగులుటకు సీలు కూడ ప్రార్థన చేయవలయునని చెప్పెదరు కాబోలు. ఈ అల్పత్వమును మాట వినుగు పుట్టించుచున్నది. జ్ఞానమునకు అంతము లేదు. గొప్పకాస్త్రజ్ఞులకూడ తమ విజ్ఞానము అల్పమైనదని తలచుచున్న విషయము నిజమే. కాని అద్వితీయముగ మేదాసం పదతోడను, పట్టుదలతోడను వారు కాస్త్రపరిశోధనకు గడంగిరి. తమ విజ్ఞానాతిశయమునందు వారికి గల విశ్వాసమునకు ప్రకృతిని వారు జయించుటయే నిదర్శనము. అట్లుకాక మనము అల్పములమని వారు తలచుచుండిన మానవజాతియే నశించియుండెడిది. ప్రపంచపు ప్రాచీనదశయందు నిప్పు లేనప్పుడు కాస్త్రజ్ఞులు నిప్పుచేయువిధము కనిపెట్టిరి. "మీప్రయత్నములతో లాభమేమి? భగవంతుడు ఆగ్రహించిన మీరెంతవారు" అని మీరంటివారు ఆకాలమునగూడ చెప్పియుండిరి కాబోలు. తమ అల్పజ్ఞత్వమును గుర్తెగినవారు స్వర్గము చేరెదరను లోకోక్తి వినియున్నారు. మరణించిన పిమ్మట స్వర్గమునకు పోయెదరో ఎచ్చటికిపోయెదరో చెప్పలేనుగాని ఈప్రపంచమున ఇట్టివారు బాహుళ్యము నుండవలయుననుట ఉభయము. విశ్వాసమే ప్రధానమని మీరు చెప్పుచుంటే మతోద్రేకుల ఆదర్శమైయున్నది. ఈ విశ్వాసము వ్యాపించుకొలది మతావేషధరు లగు హిందువులకును మహమ్మదీయులకును అంతయుండదు. హిందువులు మహమ్మదీయులు విచక్షణజ్ఞాన మేర్పడుంతవరకు ముగ్ధులగుచును చదువుట మానిపెచ్చిన భారతదేశము ఇట్టి విపరీతములకు పాత్ర యుండదుకదా! మతవిషయకవిద్య అంతిమమిది భౌతికకాస్త్రజ్ఞత్వ ప్రధానమైన హిందూ మహమ్మదీయసంఘర్షణము అంతి ముందును. కాని మానవజాతికి నేమాచన ఎంతమౌత్రము రుచింపదు. పిరికివారిలో నిండిన ఈదేశమున మీరు అనుమానమును సైర్యము సాహసము కార్యదీక్ష ప్రకటించి పూజనియులగు ఆచార్యపదవిని అధిష్టించి యున్నారు. కాని మీపలుకుటనీల దేశపు విజ్ఞానాభివృద్ధి అడ్డగించబడినదని నిన్నుకపాతవిమర్శ తలు చెప్పకలేవురు".

విలేఖకుడు వ్రాసిన లేఖను సంపూర్ణముగ ప్రకటించితిని. ప్రార్థనయందు విశ్వాసము లేదని వ్రాసినయితడు 'బాలని' అని చెప్పినందులకు విలేఖకుడు ఆగ్రహించుచున్నాడు. 20 సంవత్సరములవయస్సు గలవారకూడ బాలనే. విద్యార్థులయందును పోయి చదువువారందరు ఎంతవయస్సు వచ్చినను బాలనే యని నానుటయు, విద్యార్థులు సైనికులవంటివారు. సైనికులు 40 సంవత్సరములు వయస్సు గలవారైనను క్రమశిక్షకు లోబడిన వారే గాని ఉత్తరవులను ప్రశ్నింపవచ్చునైనవారు కారు. నేన యంచున్నంతకాలము సైనికుడు తన ఇష్టమువచ్చినట్లు ప్రవర్తింపగూడదు. అట్లే విద్యార్థులకూడు ఎంతతేలివిగలిగినను ఎంతవయస్సు వచ్చినను పాఠశాలయందుగాని కళాశాలయందు గాని యున్నంతకాలము ఆచరింపవలసిన నిబంధనలకు శిక్షకు లోబడియుండవలెను. క్రమశిక్షకు లోబడుట విద్యార్థి విజ్ఞాన మునకు కళంకము వాటిల్ల చేయుచు విజ్ఞానాభివృద్ధికి క్రమశిక్ష సాధన మని తలపవలెను. కాని నా విలేఖకుడు నిరర్థకపద జాల భారమును మనాయాసముగ భరించుచున్నాడు. ఒకవృత్తి కి అయ్యవగు కార్యములు అతడు జేయుట నిర్బంధమని ఆతడు తలచుచున్నాడు. నిర్బంధములు పలువిధములు. మనమే ద్యయముగ కొన్ని నిర్బంధముల నేర్పరచుకొని ప్రవర్తించుచున్నాము. అవి నిర్బంధములు కావు. అట్టిప్రవర్తనము ఆత్మవిగ్రహమని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి ఆత్మవిగ్రహము మనకు సంతోషముకలుగజేయుచున్నది. కాని మన ఆత్మగౌరవమును నశింపచేయుచు మన స్వాతంత్ర్యమును భంగముకలుగువిధమున ఇతరులు విధించిన నిర్బంధములకు ప్రాణమున్నంతవరకు లొంగిపోకూడదు. సాంఘిక నిర్బంధములు అవసరములు. వాటిని ఉల్లంఘించిన మనకే నష్టము కలుగను. పంజాబు ఘోరములకాలమున విధించబడిన వ్రాకుడుకు త్రగువులు ఆత్మగౌరవ వివాకకర్మమేగది. అట్టి నిర్బంధములకు లొంగిపోవుట పిరికితనము. కాని ఇంతకన్నను సరమ హేయమగు విషయము మరెయొకటియున్నది. కామకోధాది అనిష్టమునకులోబడి ఆధోగతిపాలన మానవులు పరమహేయములు కదా!

మరియొక నిరర్థకపదభారముచే విలేఖకుడు నుండుచున్నాడు. 'రేచనాతిజను', అనుపదము మహత్తరమైనది. నేను కొంతకాలముక్రింద ఇట్లే తలచుచుంటిని. కాని అనుభవమువల్ల నమ్మదలైతిని. 'విజ్ఞానము' బలవత్తరమైన విషయమైనను దానికికూడ సరిహద్దులున్నవని గుర్తెగితిని. స్థానభేదముల్ల మంచిపదార్థములకూడ విపరీతములు లగు విధమున క్రమపద్ధతి తప్పిన విజ్ఞానము పిచ్చిక్రిమి కేలుచున్నది. అన్నిపదార్థములు వాటి వాటి స్థానములందుండవలయును. విజ్ఞాననిదర్శనము కోరువారు ఉత్కృష్టులే. విజ్ఞాననిదర్శనము పాఠశాలమువంటిది. విజ్ఞానమే పరమప్రమాణమని తలచుట రాయని భగవంతుడని పూజించు మూఢవిశ్వాసముకన్న నీచమైనది.

ప్రార్థనవల్ల లాభముకలుగనని వాదించి నిదర్శించుటకు సీలులేదు. ప్రార్థనచేయువారే ఆఫలము గుర్తింపగలరు. ప్రపంచానుభవ మిది. కాస్త్రములూమను తన విజ్ఞానసంపద కోలుపోలేదు. కాని తన అల్పత్వమును గుర్తెగెను. విజ్ఞానాతిశయముని విఖ్యాతిగాంచిన మహాపురుషులలో కంకరలు చక్కనివి. కంకరలు రుచించిన గ్రంథములందు ప్రకటించబడిన హేతువాదులు ము ప్రపంచమునందలి మరీయే యితర గ్రంథములందు ప్రకటించబడినది. కాని కంకరలే ప్రార్థనకు విశ్వాసమునకు ప్రథమ స్థానమునగను.

ప్రస్తుతము ప్రపంచమునందు జరుగుచున్న విషయములకు ఆధారముగ గైకొని విలేఖకుడు తర్కపడి నిర్ధానియుల గా వింపుచున్నాడు. కాని ప్రపంచమునందలి అన్నివిషయములకును అపార్థము కలుగజేయుట సులభము. ఇదియే మానవవ్యభావ మగుచున్నది. చరిత్రయందు వివరింపబడిన కొన్ని ఘోరసంఘటనములకు మతావేషమే కారణమని అంగీకరింపవలెను. కాని అందులకు మరెమును దూషించుట న్యాయముకాదు. మానవుని యందలి పశుత్వమే కారణము.

తీవ్రమంతియు తర్క ప్రమాణముల ననుసరించి తీవ్రించినవారిని నేనెరుగను. కాని భగవంతునిపై భారమువేసి క్రమముగ తీవ్రములను గడుపుచు నుభయియన్న కోటకొలది మానవులను చూచుచున్నాను. వీరికి భగవత్ప్రార్థనయే పరమమంత్రము. నేను వ్రాసిన వ్యాసము ఈ సామాన్య మానవకోటికి వ్రాసినది కాని హేతువాదులగు విలేఖకులకు వ్రాయలేదు.

విద్యార్థులకు గరుపము విద్యవిషయమై విలేఖకుడు కొంతవ్రాసినాడు. దేహదాహధ్యమునకు వ్యాయామము, మనోవిశ్వాసమునకు విద్య అవసరమని విలేఖకుడు అంగీకరించుచున్నాడు. కాని అత్యంతివారేదా అనువిషయముగాని అత్య

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయుదు

సి. రాజగోపాలాచారిగారి ఉద్బోధనము

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ఓటపరచుటకై ఈనెల 19 వ తేదిని నేలము నగరమున జరిగిన సభయందు శ్రీయుక్త సి. రాజగోపాలాచారిగారి రీక్షింపింపమున ఉపన్యసించిరి:—

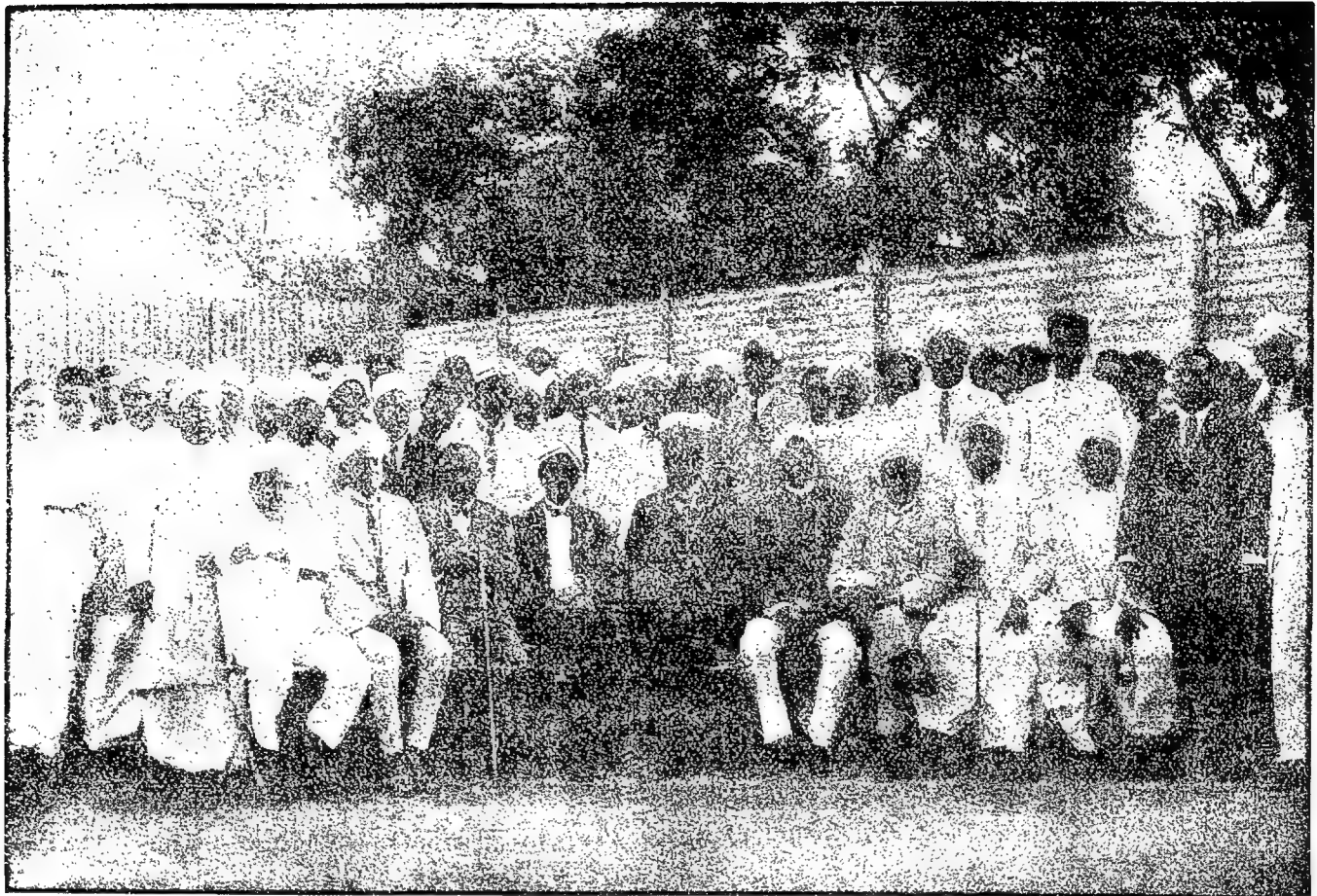
మీరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయవలయును. జన్మిదుభక్తుము రాజకీయభక్తుము కాదు. కావున ఇట్టి గొప్ప రాష్ట్రపు పరిపాలనాపాద్యత జన్మిదుభక్తుమువారి కొసగుట పాపమెంటిరి సాంప్రదాయములకు విరుద్ధముగ నుండును. స్థానిక సంఘము, పరిపాలనము అధ్యాత్మముగ నున్నది. ఒక నెలకేళము ఇచ్చినగాని పనిదొరకని స్కూలు మేష్టరులస్థితి అందరికి జాలి పుట్టింపక మానదు. ఇట్టి ఆపమాన కరమున పరిస్థితులను ప్రకటింప వలసివచ్చినందులకు చింతిల్లుచున్నాను. లంచములు పుచ్చుకొనుట ఆచారమైనది. పల్లెటూరులనుండి వచ్చు అమాయకులగు గ్రామస్థులకూడ లంచము లిచ్చుట లంచములు పుచ్చుకొనుట మున్నగు వ్యవహారములందు చక్కని అనుభవము పొందుచున్నార. ఎన్నికలనల్లనే ఇట్టి వైపరీత్యము లేర్పడుచున్నది. విచిత్రము సాధనముల నుపయోగించుకొనుచు కాసనసభలను ప్రవేశించుటయే గమ్యస్థాన మని పలువురు తలచుచుండుటచే నైతికతవిరము అడుగంటి పొవుచున్నది. గ్రామస్థుల పవిత్ర జీవితము ఇప్పుడు సంపూర్ణముగ నశించినది. నైతిక ప్రవర్తన మునకు బదులు లంచగొండితనము అధికమైనది. డబ్బు ఇచ్చి వోటు సంపాదించుట కడు హేయము కావున లంచముల నిచ్చి వోటు సంపాదించవలయు అభ్యర్థులను తిరస్కరింపవలయును. ఎల్లప్పుడు ఏదంటిల మోసములకు వోట్లరు లొంగగూడదు. గోడ మీడిపిల్లినలే ఏ పక్షమునకు చేరిన అభ్యర్థులకు వోట్లరు ఎన్నటికి విశ్వసీంపకూడదు. వోట్లరులందరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే సమ్మతులనొసగి కాసనసభలను కాంగ్రెసుపక్షము వారిలో నింపవలెను.

నర్ మేకులబ్బల్ కాదరుగారి అభిప్రాయములు

బొంబాయి, అక్టోబరు 22:— నానారాజ్య సమితి డెలిగేటు జెనీవానగరమున కేగిన సర్ మేకు అబ్దుల్ కాదరు మెయిలుస్ట్రీగురు కేజరీహింగు ఓడ నేటికదయమున దిగిరి. నానారాజ్య సమితి యొక్క నాక్ పేర్కొనం టు సభ్యుల నెన్నుకొనుట విషయమై ఆమెనావాసులగుండిన సమన్వయములవలెను. చీనా, పెరిషియా దేశములనుకాత్రమే అభ్యర్థులగు నిలచెను. సమితి కాంసి యలో దూరవలయునని చీనా అక్షేపించుచుండెను. పెరిషియా దేశపు భారతదేశపు డెలిగేటుల సామధూతగలను. పెరిషియా కాంసిలో ప్రవేశించుటకు వారు కేక్తిలోపము జేయలేదు. ఇతరదేశముల డెలిగేటులు భారతదేశపు డెలిగేటులను బాగుగ మర్యాదజేసిరి. తరుచుగా వారు మాకు అతిధ్యముసంగిరి. మేమును వారలకు తిరిగి అతిధి సత్కారముల గావించితిమి. కమిటీకనులందును యితరత్రాను భారతీయులు తక్కిన డెలిగేటుల మెప్పువడసిరి నీ నేను తలచుచున్నానని కాదరుగారు చెప్పిరి. (ఆ. ప్ర.)

విశాసమునకు అనవసరము కక్షిగురించిగాని విలేఖకుడు చింతించుటలేదు. విజయము మంథకి వచ్చిన ఆలేఖకుడు ఉద్రేకము యుండదు. కొన్ని అశుభములకు మతవిషయకవిద్య దుర్వని యోగముల నున్నందున విద్యార్థుల కందరకు మతవిద్య నిశ్చేధింపవలయునని వాదించుట విపరీతము. కర్తవ్యము అల్పజ్ఞాని యైనందున సస్యసంతాపము భూమిని దున్ని మంచిపెరు జేయక పాడుపెట్టుట ఎట్లుండునో ఉపాధ్యాయుల అన్యత్వము ఆధారముగ గైకొని బాసరకు మతవిద్య నిషేధించుట అల్లండును.

కాస్త్రజ్ఞు పరిశోధన గురించి ప్రస్తావించుట ఆశ్చర్యము. ఈ పరిశోధనలల్ల లాభములేదని ఎన్నగు వాదించరు. విజ్ఞాన విశాసమునకు సద్వినియోగము ఇట్టి పరిశ్రమలే. కాని మన పూర్వీకులు కేలము విజ్ఞానమునకు హేతువాదమునకు దానులై ఉత్కృష్టులగు ప్రార్థన దైవవిశ్వాసమును వదిలుకొనలేదుకదా? భగవంతునిపై విశ్వాసములేక చేయుపనులు కృత్రిమపుష్పములవలె గుంధం విరహితమైనవి. నేను విజ్ఞానమును హేతువాదమును తిరస్కరించుటలేదు. వీటికి అతితమైన విషయమును గుర్తెగులవలయునని కోరుచున్నాను. (యంగలముడియ)

వెల్లాల మహాసభ

నేడుదయము ఎస్సినేడు నాటకశాలలో సమావేశ మయ్యెను.

ద్వితీయవెల్లాల సాంఘికమహాసభ

“సంఘాభివృద్ధికి కొన్ని సూచనలు”

అధ్యక్ష- ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు

రెండవ వెల్లాల సాంఘిక మహాసభ నేటికొరకు మొదటి గంటలకు చిన్నపురి ఎస్సినేడు నాటకశాలకు సమావేశమైనది. సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీరు పి. వి. మాణిక్యనాయకగారు మహాసభ కార్యక్రమం వహించిరి. డా. సి. ఎ. కేశవమూర్తిగారు, సి. యస్. గోవిందరాజులు మొదలయిన గౌరవ మర్యాద అనేకులు వెల్లాల సంఘమువారు సభ కరుడండిరి.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు

రెం. పి. వి. సంబంధమువలన గౌరవ మహాసభకు ప్రతినిధుల హాజరును వెల్లాల సంఘముయొక్క పుట్టుకను వివరించిరి. వెల్లాల సంఘము చరిత్రను ప్రస్తావించిరి. తనకు తెలిసినది, కారణాంతరముచే వెల్లాలసంఘమువారు ఉత్తర హిందూదేశమునండి దక్షిణ దేశమునకు వలసవారి వెల్లాల సంఘము ప్రధానతెగలు మారు. పాండ్య, చోళ, తుళుచాయి తెగలనువది. వెల్లాల సంఘము ప్రాచీనకాలమును చాలా పునః వివరించుచుండెను. నేటికిని ప్రఖ్యాతిమీరి సాంప్రదాయముల సంరక్షించు కొని యున్నది. వెల్లాల సంఘమును రాజ్యాంగకేంద్రము, కవులు ఉద్భవించిరి. అట్టి సుప్రసిద్ధవక్తమునకు జెందినందులకై వెల్లాల సంఘము లెంతయు గర్వించుచున్నది. వివర ప్రాచీనాన్నిత్యమును గూర్చి మురియు కొనుటలను ఉపయోగములేదు. ప్రకృతి సంఘ మెంతయో గ్రహించినది. స వాతవ కాల ముండు శౌర్య ప్రతాపముగల పలువురు ధీమతు గలిగిన సంఘము నేడు దేవామనో బౌద్ధులుగలవారి కాకరమైనది. విద్యాభివృద్ధి, సంఘము వేర్వేరు భిన్నాభిన్న విభజింపబడినది కావున సంఘముయొక్క లోపములను బోధించి సర్వసంఘాభివృద్ధికి ఈ మహాసభ సూచనలు గావించి కృషిచేయవలెను. ఇందులకు సంఘములో వికమత్వమును సహకారమును ఆవశ్యకములు. సంఘాభివృద్ధికియే మార్గము. ఏసంఘముగాని వృద్ధిరావలయుననిన ఇతరసంఘములను వెనుకకు నెట్టుటావశ్యకముగాదు. కావున మహాసభ ప్రతినిధులు పరసంఘవిద్యేయమును గమనించక స్వసంఘశ్రేయమునకై ఆచరణయోగ్యమును తీర్మానములు గావించి సభ జయప్రదముగ నిర్వహింపబడుటకు తోడ్పడుడని కోరిరి.

అధ్యక్షుల హాజరు

సభాధ్యక్షులు పి. వి. మాణిక్యనాయకగారు తమిళ భాషలో నువ్వనీయమ సాంఘికావస్థను, చాతుర్వర్ణ్యముల సంస్థాపనను గూర్చి ముచ్చటించిరి. చాతుర్వర్ణ్యమును ఒక్కొక్క సంఘ మొక్కొక్కవిధిని నెరవేర్చుచుండెడిదని నాలుగింటిమందు యుద్ధములు లేని ధర్మపరమార్థమునట్టి త్తము సంఘము సంపూర్ణముగ విస్తృతమైనది. కాని విద్యాబంధులను, జ్ఞానాభివృద్ధిని నిల్పియు సంఘముమాత్రము దేశమునందు నిలచియున్నది. దేశమునందు పని ప్రవీణములు

కీ॥ శే॥ ఎస్. రంగస్వామి

అయ్యంగారు.

హిందూప్రతికా సంపాదకులు.

లందును ప్రాధాన్యము వహించియున్నది. అయ్యది విస్తరించుటకు, ముగియించుటకు సాధ్యమైయున్నది. ఆవశ్యకమును నెరవేరకు, యుక్తమునకు తనరకు దానిని స్థిరములను తినియొక్క దగ్గము. దేశమునందు త్తము లేకను నెరవేరినందున ఆవశ్యమైయున్నది దేశము లీక్ష్యమును అవ్వనవలసివచ్చెను” అనిరి.

సంఘసంస్కరణము

ను గూర్చి అధ్యక్షులు విదగ మట్లాడుచు వెల్లాల సంఘమునకు దాక్షిణ్య గౌరవ విధివానివాహనముతో ఆవశ్యక

మే లేదనిరి. తమిళులైతికదృష్టి మహాత్మామైనది. వెల్లాల సంఘ పరిస్థితుల కిట్లు ఆవశ్యకము గాను. తమిళులు ఇప్పుడు స్వాతంత్ర్యదాయముల విడదాడి ఆర్యసాంప్రదాయములను, ఆచారములను అవలంబించ జూచుచున్నారు. బ్రాహ్మణుల శ్రోత్ర ద్రోక్ బూనియున్నారు. ఇది సంఘమునకు శ్రేయోదాయకము గాదనిరి.

అధ్యక్షులకు ఆర్థికదృష్టిని గూర్చి ప్రసంగించుచు బ్రాహ్మణసంఘము నేత, పాదాత్మలను తయారుకేయుట మున్నగు స్మృతులకు నీదముగ పరిగణించెననియు, అట్టి యభిప్రాయము అంగీకారమునకును ఖండించిరి. బ్రాహ్మణులు సంస్కృతభాషను విమర్శింపకున్న అమూల్యసారస్వతమును ఇతర సంఘములకు వివరింపకుండకేయుటయు, స్వదేశీయతలు, కళలు క్షీణించుటకు కారణమాయెను. దేశీయ భాష పరిశ్రమాభివృద్ధిగలగ వలెననిన బ్రాహ్మణులు దిగివచ్చి పాదరత్నము తయారుకేయుట మొదలగు పరిశ్రమలను చేకొని అవలంబింపవలెను. బ్రాహ్మణేతరత్వము వెనుకబడియున్న సంఘములకై సమమరపాలా గోరుచున్నదేగాని ఇతరసంఘముల హక్కులపై దాడివెడలకేపక్షము గాదు. ఒకానొకసంఘము ఇతరసంఘములయభివృద్ధి కాలంకము గలిగించుచున్నందున ప్రస్తుత మాత్రమే సంఘమును మాత్రమే ఎదుర్చుచున్నది. బ్రాహ్మణేంద్రమును తనయోజనమును (బ్రాహ్మణేతర సమస్య) బడయగలిగినపిదప బ్రాహ్మణులనుగూడ తనయందు విముద్దుకొనును అని హాసించిరి.

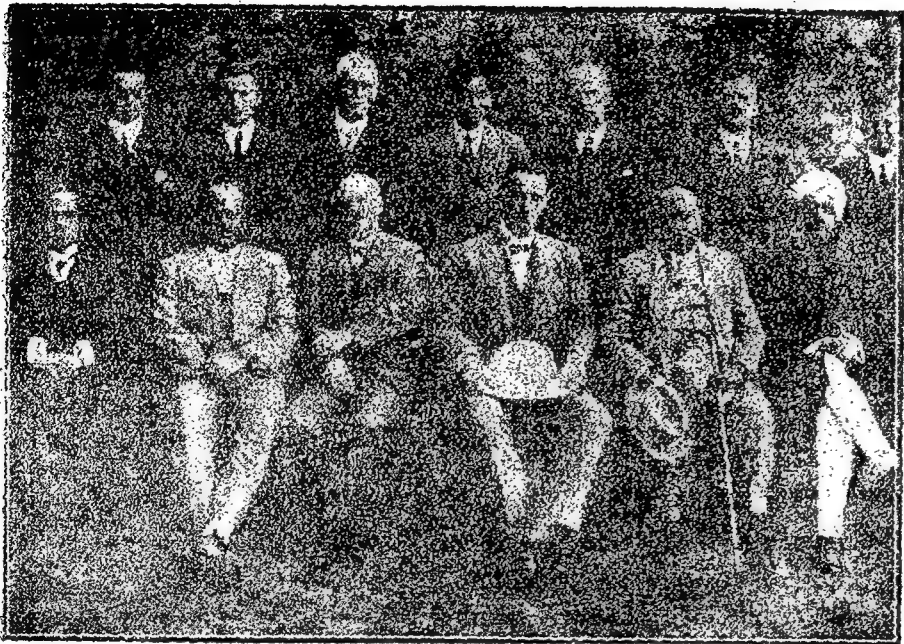
“జన్మిస్తుప్రతిక - ప్రజాభిప్రాయము”

విదగ అధ్యక్షులు “జన్మిస్తు” ప్రతికనుగూర్చి ముచ్చటించుచు ఆప్రతిక ప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడించుట లేనని హాసించిరి. డాక్టరు సి. నరేశముదలియారు, డి. బి. ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు ముగియించుచు నియమపరిపాలనను ప్రజలలో అధికసంఖ్యాకులభిప్రాయములై యున్నారని, ఏనాపురు వ్యక్తులచందాలపైనే పోషింపబడుచుండెడి ప్రతిక ప్రజాభిప్రాయము కిట్లు వ్యక్తపరుపబడును! బ్రాహ్మణేతరప్రజాభిప్రాయమును వెల్లడింపగల ప్రతికను తాము స్థాపింపనున్నామని పలుకుచు సంఘముయొక్క అభ్యున్నతి తోడ్పడగలుగుటకు ప్రతినిధులు తీర్మానములు గావించి, సంఘమునందలి చెడుగులను బోధించి, సర్వశక్తులను కేంద్రీకరింపజేసి మహాసభను జయప్రదముగ నిర్వహింప దోడ్పడుడని కోరుచు ముగించిరి.

సభ కరుణించినవారిలో వి. చక్రయ్యకెట్టి, ఆర్. మదనగోపాల్ నాయుడు, ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారును గలరు. అధ్యక్షుల హాజరుతో సభ ముగింపబడినది.

మరల సభ మధ్యాహ్నము 4 గంటలకు సమావేశమగును.

శ్రేణు (ఆదివారము) ఉదయము 8 గంటలకు రాజకీయ మహాసభ జరుగును.

వ్యవసాయవిచారణ సంఘసభ్యులు.

సంఘాధ్యక్షులగు లిన్ లిత్ గోప్రభువుగారు కూర్చున్నవారిలో ఎడమవైపునుండి నాల్గవవారు.

బర్ ద్వాను మహారాజుగారును వారికుమారులు

మహారాజుగారు సామాజ్యసమావేశ ప్రతినిధిగ లండనుకు వెళ్ళియుండిరి. లండనులో తీయబడిన ఛాయాచిత్రము. (సెంట్రలు న్యూస్)

నార్ తను డర్ బాముగారు

వీరు అంగ్లేయులు. ఇంగ్లీషు ఛానలును X 13-55 లలో ఈదగల్గిరి:—

(సెంట్రలు న్యూస్)

హిందూపత్రికా సంపాదకుని

మరణము

హిందూపత్రికా సంపాదకులగు యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారు నిన్నటిదివసురాత్రి మదనపల్లిలో ముచ్చటించిరి. కడచిన పది నెలలనుండి వీరు శ్మయశోగముచే బాధపడుచుండిరి. చికిత్సకై మదనపల్లికివచ్చిరి. వీరివయస్సు 40 సంవత్సరములు. 1928 సంవత్సరమున కన్యా రంగఅయ్యంగారు ముచ్చటించగ నే వీరు హిందూపత్రికా సంపాదకత్వము వహించిరి. మోటారు బండిలో కేసును మద్రాసుకు తేవడెను. నేటిదినము మద్రాసులో అంత్యక్రియలు జరుగును. వీరి జ్ఞాపకార్థమై నేటిదినము హిందూపత్రికా కార్యాలయము మూయుటదెను. (ఆ. ప్రె.)

శాసనసభ అభ్యర్థులు

మద్యపాననిషేధసంఘమువారి ప్రకటన

ఈ దినమ హిందూపత్రికా సంపాదకులగు యస్. రంగస్వామి అయ్యంగారు నిన్నటిదివసురాత్రి మదనపల్లిలో ముచ్చటించిరి. కడచిన పది నెలలనుండి వీరు శ్మయశోగముచే బాధపడుచుండిరి. చికిత్సకై మదనపల్లికివచ్చిరి. వీరివయస్సు 40 సంవత్సరములు. 1928 సంవత్సరమున కన్యా రంగఅయ్యంగారు ముచ్చటించగ నే వీరు హిందూపత్రికా సంపాదకత్వము వహించిరి. మోటారు బండిలో కేసును మద్రాసుకు తేవడెను. నేటిదినము మద్రాసులో అంత్యక్రియలు జరుగును. వీరి జ్ఞాపకార్థమై నేటిదినము హిందూపత్రికా కార్యాలయము మూయుటదెను. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు:—(1) పి. ధర్మవత్సలు నాయుడు, సి. యస్. గోవిందరాజు మొదలగు డాక్టరు బి. యస్. మల్లయ్య అబ్దులు సామియఖాన్, మహమ్మద్ ముజామ్ సాహేబుగారు.

తిరుచినాపల్లి:—(1) ఖాన్ బహదరు పి. ఖల్లుల్లా సాహేబు బహదరు, పి. రత్నకేలు దేవరుగారు.

నధర:—(1) యల్. కె. తులసీరామ్, వి. యం. గామలింగం అయ్యరు, కె. పి. గోపాలమీననుగారు.

తిరునల్వేలి:—(1) పి. త్రికూట సుందరం పిల్లే, సాధు గణపతి పంతులు, ఎ. ఆర్. ఎ. యస్ దొరసామినాదారు గారు.

ఉత్తర ఆంధ్రా:—(1) ఎ. యస్. పరశురామ్ నాయకరు, (2) పి. వెంకటరంగం నాయకుగారు.

దక్షిణ ఆంధ్రా:—ఆర్. రత్నకేళైగారు.

తెలంగాణ:—యస్. సిన్హా, అబ్దుల్ హై సాహేబు గారు.

గుంటూరు:—ఆర్. పత్మవార యగు చాదరిగారు.

కర్నూలు:—బి. పి. శేషారెడ్డిగారు, జి. హరిసర్వోత్తమరావుగారు.

అనంతపురం:—పి. ఓబిరెడ్డిగారు.

పశ్చిమగోదావరి:—డి. శాంతారాజుగారు.

నెలం:—ఆర్. విరావత ఉదయారగారు.

ఫిల్ముమార్ క్ నర్ విలియం బర్ ద్వాను

సంచారక్రమము

సిన్హ, ఆక్టోబరు 22:—సిన్హనుండి రేపు బయలుదేరి ఆస్సాము బర్ ద్వాను రాష్ట్రమునందు దీర్ఘ సంచారమున కేయుటకు ఫిల్ముమార్ క్ నర్ విలియం బర్ ద్వానుగారు బయలుదేరుచున్నారు. ఇచ్చటనుండి ఆయన తిన్నగా కలకత్తాకువెళ్లి, 25 వ తేదీ నచ్చటనుండి పిల్హారు వెళ్లెను. 26, 27 దినము లచ్చట ఆగి పిల్హారునుండిగా దిల్లీకువెళ్లి, శాహివా, ముజిఫురములు వెడలి, ముజిఫురమును రెండుదినములు ఆగెదరు. ముజిఫురము 8 వ తేదీన విడిచి బకాంగ ప్రధాన నేనాధిపతి చెదరినది మీదుగ ఇన్ టెన్ మీదుగ మున్సాఫర్ యొక్క 17 వ తేదీకి విట్టియానా కేరెదరు. విట్టియానాను భానానగరమునకిరి. 29 వ నవంబరునకు లాషియోకేరెదరు. మేమో యారు రెండు దినములు ఆగెదరు. మండలేయారు 4 వ దిశంబరు ఆగెదరు. మింగామునందు బయలుదేరి విరావతినిమీదుగ ప్రయాణము చేసి 6 వ తేదీనాటికి ప్రాము సర్ విలియంగాన కేరెదరు. అచ్చటనుండి రంగూను కేరెదరు. రంగూనులో రెండుదినములు ఆగెదరు. 11 వ దిశంబరు తేదీన ఓక్కి కలకత్తా కేరెదరు. కలకత్తాలో రెవ్యూయలో ఆగి 16 తేదీ 17 దిశంబరు తేదీన డిల్లీకువెళ్లెను. మేజన్ ఎఫ్. ఎ. మున్సాఫర్ గారు ప్రధాన నేనాధిపతితో వెంటియరున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

రాజకీయ గీతాశాస్త్రము

వోటరు విమోచయోగము

(ఒకచోదరి)

5 వ అధ్యాయము

కాంగ్రెసు సంస్థా విచారణ యోగము

వోటరు—పేదేశభక్త! నాకు యింతవరము సందేహము నివృత్తి యైనది కాని ప్రతి అధ్యాయమునందును కాంగ్రెసు అధ్యక్షులను విశేషముగ జ్ఞాపించి ఆదర్శ ప్రాయముగ వర్ణించియున్నారు. నేను కాంగ్రెసు సంఘములయందు చేరి యున్నను యీ కాంగ్రెసు సంస్థావిశేషములను పరిపూర్ణముగా గమనింపజాలనిది. కాబట్టి కాంగ్రెసు సంస్థావిశేషము నిర్ణయించి దాని విశేషత్యమును నిరూపింప ప్రార్థించుచున్నాను.

దేశభక్త—పేదేశభక్త! సావధానముగా సావధానముగా ఆకర్షింపుము. నుమారు నలువది సంవత్సరములక్రిందట మన దేశమునందున్న జనులయందలి ప్రముఖులందరూ మనదేశమునకు స్వరాజ్యసిద్ధికి ఒకగొప్పపథము గావించి ఆదానియందు అప్పటి దొరతనమునందు గల లోటుబాట్లను జూపించి దానిని సవరించి దొరతనమును ప్రక్రముగా చేయదలసినదని తీర్మానములను గావించిరి. ఆపదయే కాంగ్రెసు కాని మన దొరతనమువారు తీర్మానములచే లొంగువారు కాకపోవుటచేతను ఆలోచించుట వారు సవరించకపోవుటచేతను, ప్రతి సంవత్సరమున, మనదేశమునందలి ప్రముఖులు ఒకచో కలుసుకొని ఆలోచించుటలను ఇంకను యితరమైన నూతన లోటు బాట్లయొద్దను యున్నదానిని తేల్చి తీర్మానములను చేసి ప్రతిసంవత్సరమున కాంగ్రెసు సభలను జరుపుచుండెడివారు. ఇటుల ప్రతి సంవత్సరమున కాంగ్రెసు తీర్మానములను చేయుచుండేనే కాని దానిలో ఒక్కదాని నైనను పూర్ణముగ దొరతనమువారు రామోదించలేదు. సంవత్సరమునకు నాల్గవోజులు తమమీదగా యుండెడి కాంగ్రెసు, కాని, రోజులు గడచినకొలదియు, జనులయందు సంబలము పెద్దియై అదియే రాజకీయాందోళనముగా పరిణమించెను. ఇటుల నుమారు ఇరువది సంవత్సరములు గడిచెను. ఇంతలోకె లాట్ల కర్షణ, బెంగాలు రాజధానిని రెండు భాగములుగ ప్రభాషాకర్షణమునకును, ప్రభాభివృద్ధిమునకును వ్యతిరేకముగనున్నను ఈ పద్ధతి కర్షణలనే అభిప్రాయముతో మార్చుముగ జేసెను. బెంగాలు రాజధానిలోని ప్రముఖులందరూ, దీనిని కాంగ్రెసు సభలోనికి తీసుకొనివచ్చి, బెంగాలు రాజధానిని రెండుభాగములుగా చేయమనెదన తీర్మానములను చేసి, ఈ తీర్మానమును దొరతనమువారు అంగీకరించువరకు ఇంగ్లీష్ దేశసరకులను బహిష్కరించవలసినదిగ తీర్మానించిరి. దీనితో ఇంగ్లీష్ దొరతనమునకు చెట్టగలిగి వారి కాయకత్తుల యాయుధ్యమును అంగద్రోక్క ప్రయత్నించిరి కాని, యాయుధ్యమును చావలేదు. తదుపరి ప్రభాభిప్రాయమును, త్రోసివెట్టచు జాలక చిట్టచివరకు జార్జిచక్రవర్తి సింహాసనస్థుడైనపుడు ఆయన యొసంగు వరమురూపముగ బెంగాలు రాజధానిని తిరిగి ఒక్క-రాజధానిగానే మార్చిరి. దానితరువాత దక్షిణాఫ్రికాకు వలసపోయిన మన హైమంసోదరులను, బోయరులను వలస రాజ్యములవారును సరిగా జూడక సమానహక్కులను యాయక తెట్టుపాట్లు వేర్చియ్యెను. ఈ దక్షిణాఫ్రికా సమస్యను కాంగ్రెసు పరిగ్రహించి సమానహక్కులకై తీవ్రముగ ప్రయత్నించుచు వచ్చెను. ఆ ఆందోళనములమున ఆఫ్రికావృద్ధుల కచ్చాంతి కలుగుచుండునేకాని, యింతవరకును భాగీర్యులకు ఆ దక్షిణాఫ్రికాయందు సమానహక్కు తేర్చదలేదు. ఈ దక్షిణాఫ్రికాలోనే గాంధీమహాత్ముడు మొట్టమొదట అశ్వబలముచే నడువలమును పరాధివింది ప్రపంచమునకు కాంతిసమరమును చేయుటయందు మార్గదర్శకుడాయెను. తదుపరి యూరప్రఖండ మహాసంగ్రామము తలగ్గించినది. ఈ సంగ్రామమునందు భారతీయులకు లండనును, ఇంగ్లీషునకు, సైన్య, ధన, ఆహారములతో పరిపూర్ణ సహాయము జేసిరి ఆలాగున చేసిన సహాయమునకు గాను యుద్ధముగి పోయినవారైతే హిందూ దేశమునకు స్వయం నిర్ణయముప్రకారము, ఆమెకా సంయుక్త రాష్ట్రముల ప్రెసిడెంట్లైన విల్సను సహాయము చేసిన ప్రకారము బ్రిటిషు రాజ్యములక్రియైనలాయడే జార్జి స్వరాజ్యమును ప్రసాదించెదనని వాగ్దానము చేసెను. మరియు హిందూదేశ సైన్యములు తమ స్వయంతమనానైన బర్మీ దేశములలో పోరాడుటకు మున్ను మంత్రిమంత్రిమంత్రి లాయెదనని మహమ్మదీయ భిలాభ

మును ముట్టుకొనమనికూడను వాగ్దానము చేసెను. కానియు దానంతరము యీ వాగ్దానములను బహు విచిత్రముగ మారిపోయెను. హిందూదేశమునకు స్వయంనిర్ణయము ప్రకారము రావలసిన స్వరాజ్యమునకు బహుభాగము నూతన కాపన పథమును ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును సంప్రాప్తయాయెను. మనకు కొరతదానికిని సంప్రాప్తమైనదానికిని చాలా వ్యత్యాసముండుటచేతను, పత్తస్వరూపుడైన గాంధీ మహాత్ముడు రాజకీయములయందు జోక్యము కలిగించుకొని సహాయనిరాకరణోద్యమమును బయలుదేర దీసెను. ఈ సహాయనిరాకరణోద్యమము ఆరంభించుటకు పూర్వము, మున్ముందు జయము కలిగినయుద్ధాదభావముచేత బ్రిటిషు గవర్నమెంటు రౌలట్ చట్టము అనునొక దానిని స్వచ్ఛించి దానిచే దేశభక్తులను అనేకులను జైలునందు తెట్టుటకును వారికి న్యాయము కలుగుటకును జోక్యములు విచారణచేయుట అవసరమునట్లులను జేసిరి. ఈ చట్టము న్యాయవిరుద్ధము. దీనిని చేయవలసిన అవసరములేదని ప్రపంచమున కంతటికిని చాటుటకు ఆ 1919 సం. యేప్రియల్ నెలలో కావించిన హరతాళదినమున పంజాబులోని అమృత్ సరస్వతియును, నిరాయధులైన జనులందరూ సమావేశమై యున్న సమయమున జనరల్ డయ్యరు నేనాని ఫిరంగులను గాల్చి నిరపరాధులైన జనులను, పిల్లలను చంపివేసెను. ఈమ్రూరకార్యముచేతను, యుద్ధానంతరమువచ్చిన, రాజకీయ సంస్కరణములు అంగీకరించుటకు తగినట్లుల లేకపోవుటచేతను గాంధీమహాత్ముడు రాజకీయసంస్కరణములను బహిష్కరించుటకు దేశమునంతట పురికొల్పెను. ప్రభుత్వాధికారులతో నూటికి 80 మంది వోటర్లు మొదటియెన్నికలయందు పాల్గొనలేదు. కాని స్వస్థసంఖ్యాకులైన ఓటర్లచే సభలకు పంపబడిన కాపనపథ్యముల అధికారవ్యాపారములై, దేశక్షేమమును గ్రహించక, దొరతనము వారి కటాక్షములై తమకు ముక్తిప్రదములని భ్రమచే దేశమునకు తీరనహానిని, నష్టమును కావించిరి. ఇటుల పేరు కావించిన హానిచేతనే ఆసహాయోద్యమము నశించినది. ఇటుల కాపనసభాసభ్యులను, మంత్రిమంత్రిమంత్రి గావించిన హానిని గ్రహించి దేశబంధు పి. ఆర్. దాసు కాంగ్రెసువాడగు కాపనసభ్యులలోనికి పోయి దొరతనమువారు ఇకముందు కాపనసభల మూలముగ యేహానిని దేశమునకు చేయకుండులాగున ప్రయత్నించుటకును కాంగ్రెసు అనుమతించింది స్వరాజ్యపార్టీని స్థాపించెను. ఈపార్టీ రెండవ యెన్నికలయందు పాల్గొని స్వంద్వప్రభుత్వమును బెంగాలు రాష్ట్రమునందును, మధ్యపరగజాలయందును నాతముగావించినది. ఈ నూడవ యెన్నికలయందు, కాంగ్రెసు, అందరు వోటర్లను కాంగ్రెసునంతట నెలువబడినకాపనసభాభ్యులతో ఓట్లుచ్చుటకు అజ్ఞాపించుచున్నది. ఈ కాంగ్రెసు నిరర్థక నిర్ణయములు, ఇదివరకు దేశమునకై పక్షకత్తులుపడి ధనత్యాగమునచేసి దేశోద్ధరణకై పాటుబడియున్నారు. ఓటర్లు ధనంజయా! ఇదియంతయు కాంగ్రెసునంతట నెలువబడినకాపనసభాభ్యులతో అందంబైనకాంగ్రెసు, రానురాను హిందూదేశముయొక్క స్వరాజ్యసిద్ధికి పోరాడు, హైందవుల సంఘము మారినది. ఇట్టిదానికై మారలందరూ, ఓట్లుచ్చి మిమిధర్మములను నిర్వర్తింపుడి.

ఓటరు పి-స్వామి! మిమిధర్మములయందు వినివరించే కిరమ పులికెతమునున్నది. స్వరాజ్యమునకై పోరాడుకాంగ్రెసు వీరులకుతప్ప మరియొకరికి మేము ఓట్లుచ్చమని నిశ్చయముగా తేల్చుచున్నాను.

దేశభక్త—ఓటరు ధనంజయా! బాగుగా జెప్పెతివి. నీవు చెప్పినవిధమున భారతీయులందరూ, తమధర్మమును నిర్వర్తింపకున్నయెడల భారతీయస్వరాజ్యమును బడయజాలక, దుఃఖినిగొన్నయై, రేజోహీనయై, ప్రస్తుతము దున్నస్థితియందే తరతరములవరకును నుండవలయునుగాదా!

ఓటరు—ఏమి దేశభక్త! మనదేశమునకే తేజో విహీనయై యున్నామిన్నయై, ప్రస్తుతమున్నదనియూ నెలవిచ్చితిరి. ఏదీ! ఏదీ! మనదేశమతాస్వరూపమును ఒక్కమారు మాపించి నా అజ్ఞానమును పటాపంచలు గావించుము.

దేశభక్త—సరియే వోటరు ధనంజయా! విశాకింపుము.

6 వ అధ్యాయము

దేశమాత్య రూపసందర్శన యోగము

దేశభక్త—పేదేశభక్త! సీపు కొరిసప్రకారము దేశమాత్యస్వరూపమును చూపించుచున్నాను. శ్రద్ధాభక్తులతో విలసింపుము. అల్లదిగో దేశమాత! బాష్పవారిపూరితలోచనయై, స్వరాజ్యమును బొందజేసిరి గదా యిది విచారించుచున్నది. ఆమెముఖసరోజ మెంతవివర్ణమై, సంతోషపరహితమయియున్నదో కాంచుము! దృఢములై, కోమలములై బలసం

యుకములై మృదులమై, విరాటలు ఆమెకరపంకీరహములై టుల అప్రమత్తములైయున్నవో గాంచుము. జీర్ణమై అలలకారవిరహిణిమై, శరీరము నంతటిని ఆనందములకై నను చూచి ఆమె మాలిన్యముతవనములచే నీవృష్టులను బరపి, మాతృదేశ తమావసంరక్షణమునకై, నీ రాబంబున భద్రదనసంబుల దయారచేసి, మాతృపాదసరోజములకర్పింపుము. అల్లదిగో! నీహీందర సమాహము, భారతమాత్యగర్భకు క్రిముక్తాఫలంబులు, హైందవ సామ్రాజ్యలక్ష్మీ ముద్దువిడ్డలు, అనుగో! ఆహునా ప్రపార్వతిలను మన్నవారు కులకక్షులయందారి తేరిన వీరులు. ఆహ! కులకక్షులమూలమున, దేశమాతకు గావించుకత్తుమును శ్రమను వీరెప్పుడు గ్రహించి, జ్ఞానబాలభాగ్యరక్తరణబాలంబుల విభాజనమును లయ్యెనకోకదా! అనుగో! వారు గావించుకార్యములను దిలకింపుము. భారతమాతకు పాదములందగిన రెండుకులములయందును, ఒక పాదమునకును రెండవదానికి భేద మున్నదని ఒక దేశమాతపాదాంగుత్వమును నడచుచున్నాను. మరియొకరు శక్తికలిగిని లాచుచున్నారు. ఇంకొకరు దండకాడనమును చేయుచున్నారు. ఆహ! కులకక్షులమూలమున మాతృస్వరూపమునకు వీరంతిబాధను కలుగజేయుచున్నారో చూచితివా! దేశమాత అజ్ఞానదశయందున్న వీరిని చూచి నాయనలారా! మిథ్యవికక్షులచేత నన్ను వికలాంగురాలినిగ జేయుచున్నారు. నా పాదములను చూచుచున్నవి. ఇకమిరు పరస్పరాభివృద్ధికి సహాయపడుదని చెప్పుచున్నవాక్యములు, వివిధములయందు వివిధముగా జొరకున్నదో! గాంచుము. ఆహ! కులకక్షులెంతవిధిరతము. గ్రుడ్డితనమును కల్పించును! అల్లదిగో వారల కపతిహారమునందు, కత్తులతో కొట్టుకొనువారలను గాంచుము. పిల్ల హిందూ మహమ్మదీయవివాదములవారు. ఆహ! వారు పరస్పరము జిగిరివై నొకరు ప్రయోగించు ప్రహరణములు, దేశమాతస్వరూపమునకు నేటిధముగ జోడితనంకీర్ణముగా గావించినదోచూచుము. ఆహ! దేశమాత్యగర్భ క్రము, నలదలగ గ్రహించుచున్నను అసామాన్యము నల్యును సోదరులు తాముగాలికై పోండుచున్నామనియు, ఉభయములను ప్రేమోద్రేకముచే ఆరాధించుదేశ మాతృస్వరూపము తమపరస్పరప్రహరణములచే నశించుచున్నదని గ్రహింపజేరి గదా! అనుగో! వరూచయ్యును దేశమాత్యులకు పరస్పరప్రహరణములను జూడజాలక భిన్నయై ఆశ్రుధారల ముఖపద్మము వాడిబావు పుష్పలజ్జానోద్రేజమునకై ఎటుల మోకరించి భగవానుని ప్రార్థించుచున్నదో చూచుము. తెబాన సోదరులారా! ఆహ! ఓటరుధనంజయా! అల్లదిగోచూచుము. అహారాడు సోదరులు తమకలహములను ఆసన్నుని, బోపి, బహిస, వస్త్రహిస సోదరుడు చెప్పినవిధమున కాంతిలో, స్నేహభావముతో మెలంకెదమని బాసలుచేయుచున్నాను. తల్లీ! భారతాంతికా! నీవోను ఫలించినది గదా! ఓటరు ధనంజయా! అల్లదిగో భారతమాత! ఆమెహీనునివంక నెలుల కరుణాతరంగిణిదృష్టులతో చూచుచున్నదోచూచుము. అల్లదిగో! వారలకలహారంబున సహృద్యులను భ్రమతో గాజానాల్తో చేసిన ఆభరణములధరించి ముల్గుడ్రుధాభివృద్ధిములచే కొట్టుచు, అనుభవజైదీ వారల సమమితవాదసోదరులు. వెనకనుండి దేశమాత "మోసపోతుడని ఎంత ఉచ్చైస్వరముతో అరచినను వార లాకత్తులైతెక్కు లాశ్చర్యమూచి, నీలములచే భ్రమభూట మొనలేదుగదా! అల్లదిగో! వారలకు గొండెముల ప్రక్కగ దేశమాతక్షిణిహస్తపార్వతిలను, అక్షిణిదళిందను, పూనితతోచను, దేశమాతసంకలన నూడగొట్ట ప్రయత్నించువారలై మనదేశమునకును, మనకున్న స్వరాజ్యమును సంపాదించగల కాంగ్రెసువీరులు. వారు చేయు కార్యములవంక దేశమాత గుటులు రెప్పార్చకచూచుచున్నదో చూచుము. "మనుగులారా! మిమూలముననే స్వరాజ్యసిద్ధికాగలదనుచు తల్లి యెటుల ఆశ్చర్యపించుచున్నదో గాంచుము. పేదేశభక్త ధనంజయా!

నీను దేశమాత్యస్వరూపము క్లుప్తముగా వివరించుచున్నాను. నీసందేహములన్నిటిని ఇవివరకే తీర్చియున్నాను. కనుక రెమ్ము! నీపిటికితనము నెలవంద్రాయెము! కులకక్షులను, నులభిమానమును ఇర్చింపుము. విశవాదమును జెత్తులవారి నగలాడి నాయులందగులమును. ఈ యెన్నికలసహాయమునందు నీధర్మమును నిరూపించుకొని, దేశోద్ధరణకై ప్రాణ, మాన, ధనముల త్యాగంబు గావించి, స్వరాజ్యమే మనజన్మకాక్షిణి పోరాడు కాంగ్రెసుధర్మరాజానకు విజయము చేసుకు నట్లు, నీవోలు గాండీమము నెత్తి ఎన్నికసహాయములకు గడంగుము. వీరాధిపతులని చేరు వడసిన, ఆంధ్రవిరులర్తకణములనీనుచున్న, దైవ్యసాహసాదార్యములకు నిలయమైనకత్తులయనుసీజానిమంతమునందు జన్మించిన, త్యాగసాశిల్యవిర్భంబుల కిక్కయైన సర్వజ్ఞ సింగధూపాలరెడివంకంబుననీవు జన్మించిన. పిరికికండ యిటువని వెంగళరాయవంకపయిపారావారముధాతయందైన, ఆ జిత సత్కథావలుండై సహాత్మంద్రవంక సమసిత్యాడకే ఓటర్లు ధనంజయా! నీవు కాంగ్రెసుధర్మరాజాను విజయ శ్రీకపద్మ పంకీతునిగా జేయవలయును. ఇది నీకర్మము, నీనిధి.

సందేహతరమ — కాంగ్రెసుకు గౌరవము
మహాత్మాగాంధీ జయ

నైకిలు ప్రయాణీకు లందరును

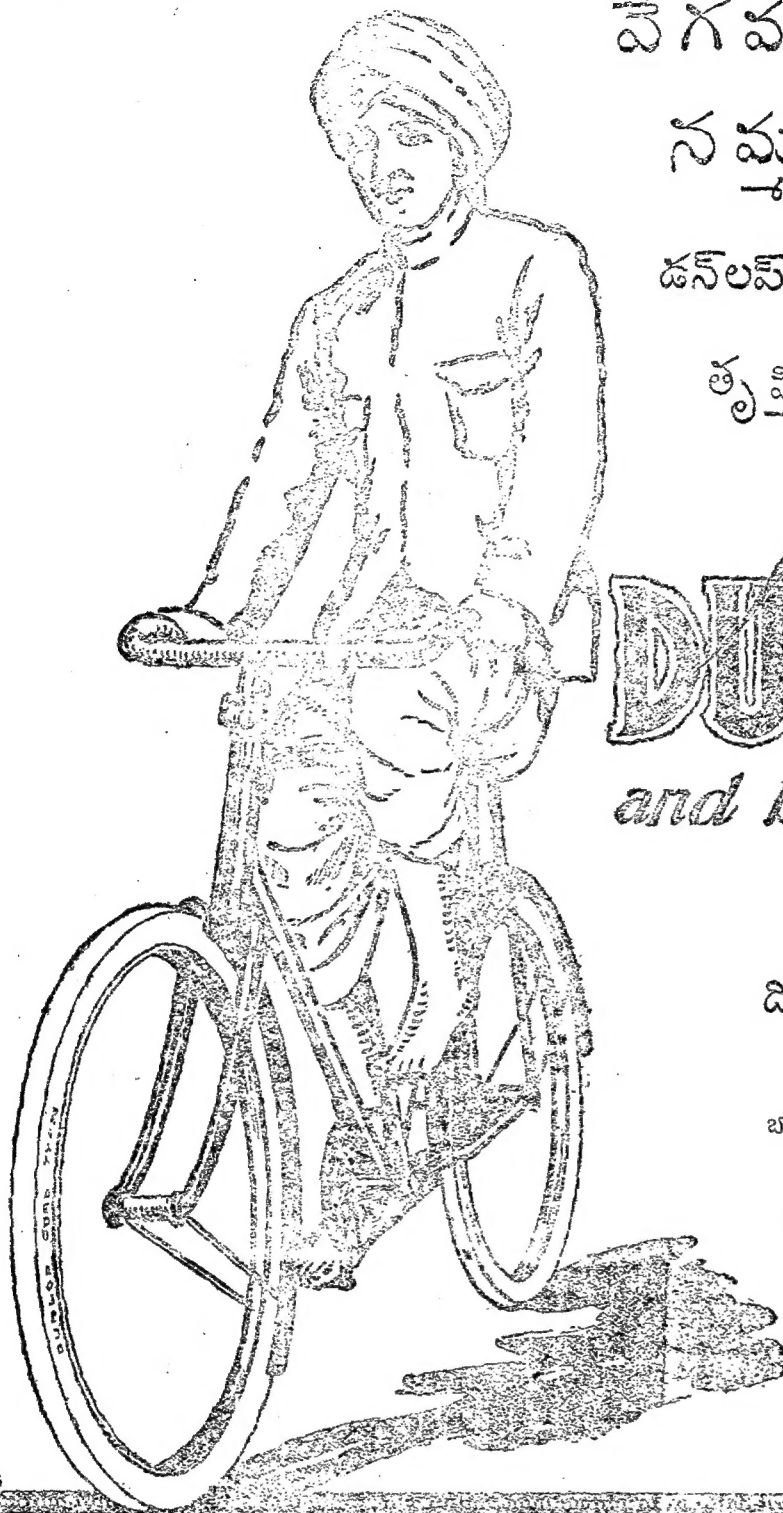
సౌఖ్యమునకును

వేగమునకును

నమకమునకును

డన్లప్ టైరుల నుపయోగించిన

తృప్తిని పొందగలరు.

DUNLOP
and be satisfied.

ది డన్లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

బాంబాయి, కలకత్తా, ఢిల్లీ, మద్రాసు,
కరాచీ, లాహోరు, రావుల్ పిండి,
బెంగళూరు, రంగూను, కొలంబో.

హిందూ దేశముయొక్క ఏ కాభిప్రాయము అత్రులు అన్నిటికిని రాజుగా నుండునట్టి

ఓటో మోహిని నే
ఉపయోగించవలెను. మరియు

రొబీనియాపేర్ ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)
శిరోజములకు శ్రేష్ఠమైనది

మాకంట్రాప్ట పద్ధతి మీరు ప్రయత్నించి యన్నా రు! లేనిచో ఆలశ్యము కాకమునుపే క్షురపడు
దు. కొంత కంట్రాక్టరులు మాత్రమే తీసుకొనబడుదురు. సబ్ ఏజెంట్లుకావలెను.

ధరలసాచితా:- బుడ్డి 1 కి రూ 2-0-0, 1-4-0, 0-12-0, 0-10-0, 0-8-0, 0-2-0.

వాసనకార్డు ఒకటికి 0-1-0 డబ్బు 1 కి 0-10-0

రొబీనియా ఆయిల్ బుడ్డి 1 కి రూ 1-0-0 కి కి రూ 2-4-0

వివరములకు క్రింది విలాసమునకు వ్రాయును.

మా. కనిరాజగురాజ్ అందు కంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం1266, మద్రాస్.

2644

శిశువుల ప్రేమ మార్కు

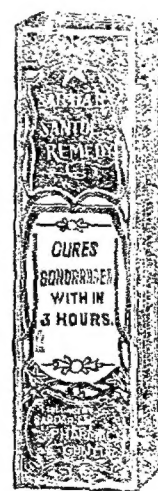
శాంపిలు యినాము. మొదటిరకం. ధరసలెను.

కృష్ణమూర్తి అందు కంపెనీ

నూతనమైన కలరునూలు రంగు పనికాల 157, దక్షిణమాసిగిది, మధుర.

అంగ్రదేశములో ప్రఖ్యాతిపొందిన, కల్పిడ్డి పింహ్యం లేమియుగల కలరు నూలు రకము
తీయండి. మా రంగుపని కాలలో చాలా అద్భుతముగానే కలరు రంగు నూలు దినునులు,
మేలైన రేషం బట్టలునున్న సాబాబట్టలు చివరనులము నమ్మకముగా వుపయోగముచేసే
మేలైనరకం రంగునూలు అన్ని నెలలకాలలోను డైమెన్ రకములోన్న మా నల్ల దొరుకును.
కాంటినుము, ధరలునున్న వెంటనే వ్రాయండి.

2808

సర్దార్స్
“శాంటిల్-రెమెడి”

X నేరియాకు

ఇది అమోఘముగా పని
చేయును. ఒక్కపూటలోనే
బాధ మాయమగును దీనికి
మించిన మందు మరియొకటి
లేదు.

వెల రూ 2-4-0

సర్దార్స్ ఫార్మసీ,
2092 గుంటూరు.

96 నేత్రవ్యాధులందు

కడపటి 6 తప్పు మిగిలిన పన్నియు శస్త్ర
చికిత్సలేకనే బాగుచేయబడును. పూర్తి వివరము
లకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

భాస్కర అండ్ సన్

219, టంకశాలపేధి, మద్రాసు.

ప్ర. నెం. 8118

గ్రామ ఫోను

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)

కంపెనీ, లిమిటెడ్

కలకత్తా—బొంబాయి

10 ఇంచి డబులు నైజు గ్రీను లేబిలు

రికార్డు నంబర్ 2-12-0

మిస్. టి. శారద, మైసూరు.		
N. 1906	{	శ్రీ త్రిపురసుందరి
పెద్ద దేవుం డని
		కరహరస్రియ
మోహన
మిస్టర్ టి. ఎన్. గోవిందరాజులు (అమెచూర్.)		
N. 1997	{	ఆనంద మాయి
		జేమ్
N. 1909	{	అక్కడ ఉండే పాండురంగడు
		జిల్లా
	{	రండి యేసుని యొద్దికి
		సారంగి, ఆది
	{	మాగళమే మెస్సయ్యకు
		దేవగాంధార, ఆది
చంద్రకాంత మైసూరు.		
N. 1908	{	సూర్య సుఖస్రవల్
		నూర్య సుఖస్రవల్
	{	వుడుపి లక్ష్మీభాయి
		మలగి నరమాదరధి
బి. రావప్ప, సంస్థానవిద్వాన్ మైసూరు.		
N. 1783	{	ఎవరని
		నాదచింతామ
	{	భవిదాసుదని
		శ్రీరంజనిని

GRAMOPHONE Co., Ltd.,

(INCORPORATED IN ENGLAND) CALCUTTA--BOMBAY.

సుఖరోగనివారిణి! ప్రమేహ హరి. అమృత ప్రదాయని!

ఎందుకంటే సమస్త సుఖరోగములను 21 రోజులలో కలుపుచున్నది. 10 సంవత్సరములనుండి 100 భగంధరమును;

20 సంవత్సరముల రోగమును నిర్మూలము చేసి యోగ్యతావక్రములు పొందినది. ఇదియు ద్వా. 10.

2380 1 శ్రీ కృష్ణ ఆయుర్వేద ఫార్మసీ, ఏలూరు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు ఏ. వి. యస్. ఏ. యం. బి. గారి

జీవామృతము

(రిజిస్టరు చేయబడినది)

జీవామృతము—నరముల యొక్క బుహిషముచే కలిగెడు రోగముల కిది యోగ్యమైన యావధి రాజము. మరియు బుహిషము ధాతుక్షయము, రక్తక్షయము, వీర్యనష్టము, మెదడు యొక్క బుహిషము మున్నగు రోగములకు ఇది 30 సంవత్సరములకు ప్రసిద్ధిచెందిన రసాయనరాజము.

పా. బడ్డి 1-కి రూ. 2-1-0

అమృతామృతకరైలము

విద్యార్థులకును యౌవనాపరలకును మిక్కిలి ఉపయోగకారి, మరియు చర్మమునకును, మెదడునకును పంచి బలమును, శక్తిములకు చువకు, వెంట్రుకలకు కాంతిని కలుగజేయును, దీనిచేత తలపొట్టు, ముంపులు పెరిగిపోవుటలు, కన్నీరుకారుట, పుసుబుట్టుట, శరీరతాపము నివారణమునకు

పా. బడ్డి 1-కి రూ. 1-0-0

శ్యామలార శోభనారికి ఉచితము

ఆయుర్వేదాశ్రమం

151, గోవిందప్పనాయునిబడి

పోస్టుబాక్సు 287, మదరాసు.

బ్రాంచి 188 బ్రాడ్వే.

మహాసూతికాభరణము

శ్రీ మత్స్యాల సంస్థానమున తయారైనది. అతివిపంచి మొదలి, పులి, మొన్నలె పవాటి నీ క్రమములన్నియు చేరినవి. కా రింతలకు పరమావధము. వెల రూ. 1 కి రూ. 30/- కేటరాను ఉంది తగు. వివరములకొరకు నాడరాదు.

2126 అరరసాయనశాల శుక్లా; కృష్ణ.

ఎంపెరు ఆఫ్ ఇండియా లైట్

ఇన్సురన్సుకంపెనీ లిమిటెడ్

పాలిసిగలవారికి ఇన్ టరిం బోనసు

రెండింతలు యివ్వబడును

1-1-1926 నుండి చెల్లించబడు పాలిసీలకు 1-3-1922 నుండి రూ. 1000 కి సం॥ రూ. 1 కి రూ. 5 యింతుకు బదులు రూ. 10 చొప్పున ఇన్ టరిం బోనసు పొందించి, చెల్లించవలసినట్లు కంపెనీ ఆప్రుతురిగాను నిజాబుచేసినట్లు యింతుమూలకముగ ఎంపెరు ఆఫ్ ఇండియా పాలిసి దారులకందరికిని తెలియ జేయుచున్నది.

బోనసునందు గల హోద్యులకు ఈ కంపెనీకి ఆదాయ మునందుగల స్థిరత్వమునకు, అభివృద్ధికి నిత్యము లని పాలిసి దారులు ఎంపెరు ఆఫ్ ఇండియా గ్రా. రూ. (1884)

జీ వి ం చు ట కు
అయ్యును, ఆరోగ్యము, విశ్వగ్యము, పొందవలె నన్న 150 పుటలు గల పు

కామశాస్త్రమును
చదువలెను. మీరు ఉత్తరముగ్రాసిన, దానిని మీకు ఉచితముగా పంపబడును.
అలంకరితహాఫ్తానీ, 30, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
బ్రాంచి:— మొయికోరోడ్డు, కాకినాడ.

అశ్వశాస్త్రజ్ఞానము

అంగ్ల-నిడర్ల్యాతో నహా సీసా-1-కి ర్య 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్య 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి పీధి, మద్రాసు లేక, బొంబాయి

మైనూరు పాశ్యపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు లోకామయహార కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

(5) మ. ఎస్. శ్రీనివాసన్, సాత్ స్త్రీటు తిరుక్కణ్ణన్ కోవిల్, పోస్టు కిరీబూరు. బిల్లా రంజాపూరు, పీరు వ్రాసినది.

తమరినుండి జాన్ నెలలో రప్పించిన మాత్రలు చాల గుణకారులని తెలియవచ్చియున్నవి. కావున దయచేసి 8 సీసాలు కస్తూరిమాత్రలను 2 సీసాలు గోరోజవమాత్రలను బంప ప్రార్థన.

(6) మ. డి. వి. కస్తూరిరాజు, పైపిట్టు, ఇన్ కంపాస్ ఆఫీస్, తిరుచినాపల్లి. పీరు వ్రాసినది.

తమ లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను 5 గుంకత్తరములనుండి వాడుచున్నాను. అవి ఉష్ణావధమం తెలియవచ్చినది. వాటిచేత అన్ని జ్వరములు గుణము కలుగును. నెల పరపముగను, గుణ మర్థ్యధికముగను, ఉండటచలన మాప్రాంత్యమువారు అధికముగా దీనినే వాడుచున్నారు. ఇతరు 12 సీసాలను బంపగో చున్నాను.

(7) మ. పి. సుబ్రాయుడు కేరాఫ్ బండ్ల వీరాస్వామి రావూరుపేట, పోస్టుపేటపాలెం, జిల్లాగుంటూరు పీరు వ్రాసినది. వెనుక తమరు పంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాల బాగా పనిచేసినవి. గావున అశేషము వచ్చి కొనుచున్నాను. వెంటనే 75 సీసాలను బంపగోచున్నాను.

(8) మ. వీరేశాక్ష రక్షపూరు పోస్టు, కోలూరు. పీరు వ్రాసినది.

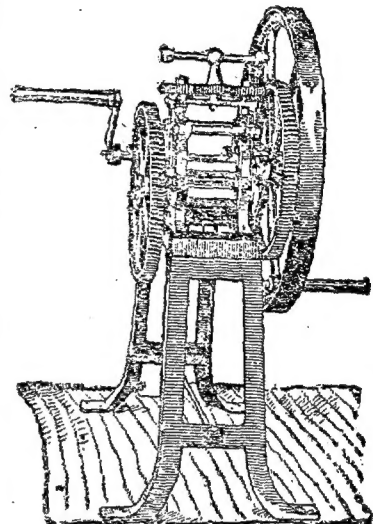
లోకప్రఖ్యాతమైన ఆనెంకోగములను గుణపరచ గల తమ లోకామయహార కస్తూరి మాత్రల సీసా 12 ను వి. పి. శేష ప్రాధాన్యముచున్నాను.

శ్రీ సీతారాఘవ పెద్దేశాలా, మైనూరు.

Reg Trade Mark

రే కు ల మి ష ను లు

కఠినమైన టేంపరు, అధికమైన పాలిషు, తాటవెడల్పు లేకులువచ్చు రూల్ల కలిగి ప్రతిమ మడియిరుప్రక్కల పెద్ద పళ్లచక్రము లమర్చబడి మోటుపని నెనరు చేయగల రేకుల మిషనల మేము దిగుమతి చేసి చాల పరపమైన ధరలకు విక్రయించుచున్నాము. 8 1/2, 4, 6 అం. రూల్ల గల మిషనులు స్టాకునందు

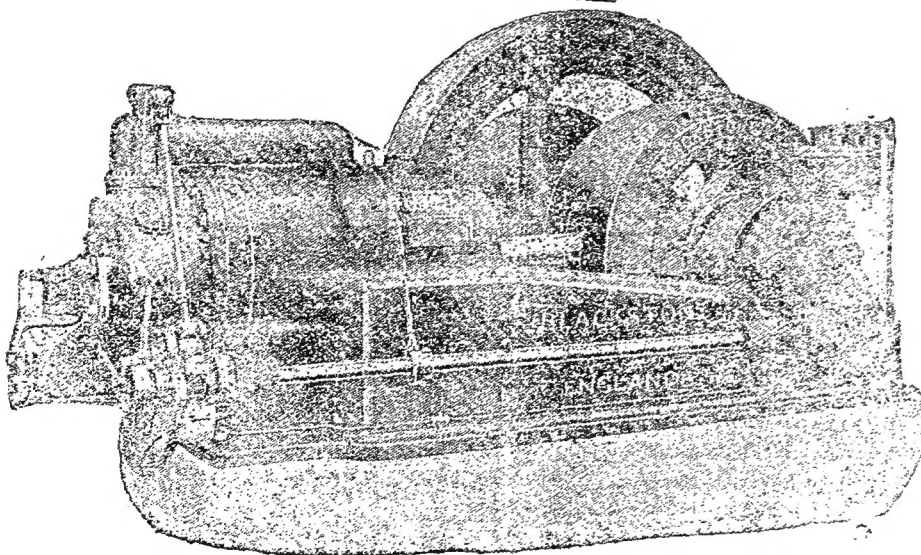
ఉన్నవి. సి. హెచ్. శోభనాచలం అండ్ సన్స్ 8057 చిలకలూడి పోస్టు, (మచిలీపట్నము.)

బ్లాక్ స్టోన్

కోల్డు స్టార్లింగు క్రూడు ఆయిల్ ఇంజనులు

9 నుండి-600 బి. హెచ్. వి. వరకు గలవు.

ఇదివరలో లేనంత కొద్ది ఖర్చుతో పనిచేయవీలుగలదు.

ప్రతి బి. హెచ్. వి 1-కి

గం 1-కి కావలసిన నూ నెయ్యిను,

లూ బ్రి కేటింగు ఆయిలు

కగు ఖర్చు

3 డబ్బుడిలకంటెను తక్కువగానే

యుండును.

మార్షల్ సన్సు ఆండు కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.,

ఇంజనీరులు

నెం 9, నెకండులైన్ బీచ్, మద్రాసు

ప్రాంతికీనులు. — రెజివాడ, రంజాపూరు, కోయంబూత్తూరు.

852